

Šis dokumentas yra skirtas tik informacijai, ir institucijos nėra teisiškai atsakingos už jo turinį

► **B** **EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA 2000/60/EB**
2000 m. spalio 23 d.
nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus
(OL L 327, 2000 12 22, p. 1)

iš dalies keičiama:

		Oficialusis leidinys		
		Nr.	puslapis	data
► <u>M1</u>	Europos Parlamento ir Tarybos sprendimas Nr. 2455/2001/EB 2001 m. lapkričio 20 d.	L 331	1	2001 12 15
► <u>M2</u>	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/32/EB 2008 m. kovo 11 d.	L 81	60	2008 3 20
► <u>M3</u>	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2008/105/EB 2008 m. gruodžio 16 d.	L 348	84	2008 12 24
► <u>M4</u>	Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2009/31/EB 2009 m. balandžio 23 d.	L 140	114	2009 6 5

**EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS DIREKTYVA
2000/60/EB**

2000 m. spalio 23 d.

nustatanti Bendrijos veiksmų vandens politikos srityje pagrindus

EUROPOS SAJUNGOS PARLAMENTAS IR TARYBA,

atsižvelgdami į Europos bendrijos steigimo sutartį, ypač į jos 175 straipsnio 1 dalį,

atsižvelgdami į Komisijos pasiūlymą ⁽¹⁾,

atsižvelgdami į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę ⁽²⁾,

atsižvelgdami į Regionų komiteto nuomonę ⁽³⁾,

laikydami Sutarties 251 straipsnyje ⁽⁴⁾ nustatytos tvarkos ir atsižvelgdami į bendrą tekstą, patvirtintą Taikinimo komiteto 2000 m. liepos 18 d.,

kadangi:

- (1) Vanduo nėra komercijos produktas, bet priklauso paveldui, kurį būtina apsaugoti, ginti ir išsaugoti.
- (2) 1988 m. Frankfurte įvykusio Bendrijos ministrų seminaro vandens politikos klausimais išvadose pabrėžiama būtinybė priimti Bendrijos teisės aktus dėl ekologinės kokybės; 1988 m. birželio 28 d. Tarybos nutarime ⁽⁵⁾ prašoma Komisijos pateikti pasiūlymus, kaip pagerinti Bendrijos paviršinių vandenų ekologinę kokybę.
- (3) 1991 m. Hagoje įvykusio Ministrų seminaro požeminių vandenų klausimais deklaracijoje pripažįstama, jog būtina imtis ilgalaikių veiksmų, kurie sustabdytų gėlo vandens kokybės ir kiekybės prastėjimą, bei raginama sudaryti veiksmų programą, skirtą subalansuotam gėlo vandens išteklių valdymui ir apsaugai, kuri būtų įgyvendinta iki 2000 metų. 1992 m. vasario 25 d. ⁽⁶⁾ ir 1995 m. vasario 20 d. ⁽⁷⁾ nutarimuose Taryba paprašė, kad bendra gėlo vandens apsaugos politika būtų papildyta veiksmų programa, skirta požeminiams vandenims, ir būtų peržiūrėta 1979 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 80/68/EEB dėl požeminio vandens apsaugos nuo tam tikrų pavojingų medžiagų keliamos taršos ⁽⁸⁾.
- (4) Bendrijoje pakankamai geros kokybės vandens poreikiai įvairiems tikslams nuolat auga. Europos aplinkos agentūra savo 1995 m. lapkričio 10 d. ataskaitoje „Aplinka Europos Sąjungoje – 1995“ pateikė atnaujintus aplinkos būklės duomenis, patvirtindama, jog būtina imtis veiksmų Bendrijos vandenų kokybei ir kiekybei apsaugoti.
- (5) 1995 m. gruodžio 18 d. Taryba priėmė išvadas, kuriose, *inter alia*, prašoma parengti naują pagrindų direktyvą, nustatančią pagrindinius Europos Sąjungos tvarios vandenų politikos principus, ir Komisija raginama pateikti pasiūlymą.

⁽¹⁾ OL C 184, 1997 6 17, p. 20, OL C 16, 1998 1 20, p. 14 ir OL C 108, 1998 4 7, p. 94.

⁽²⁾ OL C 355, 1997 11 21, p. 83.

⁽³⁾ OL C 180, 1998 6 11, p. 38.

⁽⁴⁾ 1999 m. vasario 11 d. Europos Parlamento nuomonė (OL C 150 1999 5 28, p. 419), patvirtinta 1999 m. rugsėjo 16 d., ir 1999 m. spalio 22 d. Tarybos bendroji pozicija (OL C 343, 1999 11 30, p. 1). 2000 m. rugsėjo 7 d. Europos Parlamento sprendimas ir 2000 m. rugsėjo 14 d. Tarybos sprendimas.

⁽⁵⁾ OL C 209, 1988 8 9, p. 3.

⁽⁶⁾ OL C 59, 1992 3 6, p. 2.

⁽⁷⁾ OL C 49, 1995 2 28, p. 1.

⁽⁸⁾ OL L 20, 1980 1 26, p. 43. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

▼B

- (6) 1996 m. vasario 21 d. Komisija priėmė Europos Parlamentui ir Tarybai skirtą komunikatą Europos Bendrijos vandens politika, kuriame išdėstė Bendrijos vandens politikos principus.
- (7) 1996 m. rugsėjo 9 d. Komisija pateikė pasiūlymą, kad Europos Parlamentas ir Taryba priimtų sprendimą dėl veiksmų programos, skirtos požeminio vandens integruotai apsaugai ir valdymui ⁽¹⁾. Tame pasiūlyme Komisija nurodė, kad reikia nustatyti tvarką, kuria būtų reglamentuojamas gėlo vandens ėmimas bei stebima gėlo vandens kokybė ir kiekybė.
- (8) 1995 m. gegužės 29 d. Komisija priėmė komunikatą, skirtą Europos Parlamentui ir Tarybai, dėl išmintingo šlapžemių naudojimo ir apsaugos, kuriame pripažįstama, kad šlapžemės vaidina svarbų vaidmenį apsaugant vandens išteklius.
- (9) Būtina sukurti integruotą Bendrijos vandens politiką.
- (10) 1996 m. birželio 25 d. Taryba, 1996 m. rugsėjo 19 d. Regionų komitetas, 1996 m. rugsėjo 26 d. Ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas bei 1996 m. spalio 23 d. Europos Parlamentas paprašė Komisijos pateikti pasiūlymą dėl Tarybos direktyvos, nustatančios Europos vandens politikos pagrindus.
- (11) Kaip nurodyta Sutarties 174 straipsnyje, Bendrijos aplinkos politika turi padėti siekti, kad būtų išsaugota, apsaugota ir pagerinta aplinkos kokybė protingai ir racionaliai naudojant gamtos išteklius, ji turi remtis išankstinėmis atsargumo priemonėmis ir tuo principu, kad prevencinių veiksmų imtis ir aplinkai daromą žalą ištaisyti reikia pirmiausia teršalų susidarymo vietoje, ir kad teršėjas moka.
- (12) Rengdama savo aplinkos politiką, Bendrija vadovaujasi Sutarties 174 straipsniu ir turi atsižvelgti į turimus mokslo ir technikos duomenis, aplinkos sąlygas įvairiuose Bendrijos regionuose, Bendrijos, kaip visumos, ekonominę ir socialinę išsivystymą, savo regionų subalansuotą plėtrą ir galimą veiksmų, kurių imamasi arba nesiimama, naudą bei sąnaudas.
- (13) Bendrijoje sąlygos ir poreikiai yra įvairūs, todėl reikia skirtingų konkrečių sprendimų. Į šią įvairovę būtina atsižvelgti planuojant ir įgyvendinant priemones, užtikrinančias vandens apsaugą ir subalansuotą naudojimą upės baseino sistemoje. Sprendimai turėtų būti priimami kuo arčiau vietovių, kuriose vanduo yra kaip nors paveiktas ar naudojamas. Pirmenybę reikėtų teikti veiksmams, už kuriuos atsakingos valstybės narės, sudarant prie regioninių ir vietinių sąlygų priderintų priemonių programas.
- (14) Šios direktyvos sėkmė priklauso nuo glaudaus bendradarbiavimo ir nuoseklių veiksmų Bendrijos, valstybių narių ir vietos lygmenyse, taip pat nuo visuomenės, įskaitant naudotojus, informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo.
- (15) Vandens tiekimas – tai bendrų interesų paslauga, apibrėžta Komisijos komunikate apie Bendrų interesų paslaugas Europoje ⁽²⁾.
- (16) Būtinai tolesnis vandens apsaugos ir subalansuoto valdymo integravimas į kitas Bendrijos politikos sritis, tokias kaip energetika, transportas, žemės ūkis, žuvininkystė, regioninė politika ir turizmas. Ši direktyva turėtų tapti nuolatinio dialogo ir tolesnio politikos sričių integravimo strategijų kūrimo pagrindu. Ši direktyva taip pat gali įnešti svarų indėlį į kitas valstybių narių bendradarbiavimo sritis, *inter alia*, į Europos erdvės plėtros perspektyvą (EEPP).
- (17) Vykdamas veiksmingą ir nuoseklią vandens politiką būtina atsižvelgti į vandens ekosistemų, esančių arti pakrančių, estuarijų,

⁽¹⁾ OL C 355, 1996 11 25, p. 1.

⁽²⁾ OL C 281, 1996 9 26, p. 3.

▼B

įlankų ar santykinai uždarytų jūrų pažeidžiamumą, nes jų pusiausvyrai didelę įtaką turi į juos įtekančių vidaus vandenų kokybė. Vandens būklės apsauga upės baseinuose padės apsaugoti žuvų populiacijas, įskaitant jūros pakrančių žuvų populiacijas, ir duos ekonominę naudą.

- (18) Bendrijos vandens politika reikalauja skaidrios, veiksmingos ir nuoseklios įstatyminės bazės; Bendrija turėtų numatyti bendrus principus ir bendrą veiksmų sistemą. Ši direktyva turėtų numatyti tokią sistemą ir pagal subsidiarumo principus koordinuoti, integruoti bei tolesnėje perspektyvoje plėtoti bendruosius vandens apsaugos ir subalansuoto vandens naudojimo Bendrijoje principus bei struktūras.
- (19) Šia direktyva siekiama išlaikyti ir pagerinti vandens aplinką Bendrijoje. Tai, pirmiausia yra susiję su atitinkamų vandenų kokybe. Siekiant užtikrinti gerą vandens kokybę, kiekybės kontrolė yra pagalbinis elementas, todėl turėtų būti nustatytos tokios kiekybės priemonės, kurios pasitarnautų gerai vandens kokybei.
- (20) Kiekybinė požeminio vandens telkinio būklė gali turėti poveikio paviršinių vandenų kokybei ir žemės paviršiaus ekosistemoms, susijusioms su tuo požeminio vandens telkiniu.
- (21) Bendrija ir valstybės narės yra įvairių tarptautinių susitarimų, kuriuose numatytos svarbios prievolės dėl jūros vandenų apsaugos nuo taršos, šalys, pirmiausia, Baltijos jūros aplinkos apsaugos konvencijos, pasirašytos 1992 m. balandžio 9 d. Helsinkyje ir patvirtintos Tarybos sprendimu 94/157/EB ⁽¹⁾, šalys, Šiaurės Rytų Atlanto jūrinės aplinkos apsaugos konvencijos, pasirašytos 1992 m. rugsėjo 22 d. Paryžiuje ir patvirtintos Tarybos sprendimu 98/249/EB ⁽²⁾, šalys, ir Viduržemio jūros apsaugos nuo taršos konvencijos, pasirašytos 1976 m. vasario 16 d. Barse-lonoje ir patvirtintos Tarybos sprendimu 77/585/EB ⁽³⁾ bei jos Protokolo dėl Viduržemio Jūros apsaugos nuo taršos iš sausumoje esančių šaltinių, pasirašyto 1980 m. gegužės 17 d. Atėnuose ir patvirtinto Tarybos sprendimu 83/101/EEB ⁽⁴⁾, šalys. Ši direktyva turi padėti Bendrijai ir valstybėms narėms įvykdyti tuos išipareigojimus.
- (22) Ši direktyva turi padėti nuosekliai sumažinti išleidžiamų į vandenį pavojingų medžiagų kiekį.
- (23) Reikia bendrų principų, kuriais remiantis būtų galima koordinuoti valstybių narių pastangas gerinti Bendrijos vandenų kokybės ir kiekybės apsaugą, skatinti subalansuotą vandens naudojimą, prisidėti prie tarpvalstybinių vandenų problemų sprendimo, apsaugoti vandenų ekosistemas ir nuo jų tiesiogiai priklausomas sausumos ekosistemas bei šlapžemes ir garantuoti bei plėtoti Bendrijos vandenų naudojimo potencijas.
- (24) Gera vandens kokybė padės užtikrinti geriamojo vandens tiekimą gyventojams.
- (25) Turi būti nustatyti bendri vandens kokybės ir atitinkamais aplinkos apsaugos požiūriu atvejais – kiekybės būklės apibrėžimai. Turėtų būti nustatyti aplinkos apsaugos uždaviniai, kurie užtikrintų gerą paviršinio ir požeminio vandens būklę visoje Bendrijoje ir Bendrijos lygiu neleistų vandens būklei toliau prastėti.
- (26) Valstybės narės turėtų siekti bent geros vandens būklės, apibrėž-damos ir įgyvendindamos būtinas integruotoje priemonių progra-moje numatytas priemones ir atsižvelgdamos į esamus Bendrijos reikalavimus. Ten, kur vandens būklė gera, ji turėtų būti išsau-

⁽¹⁾ OL L 73, 1994 3 16, p. 19.

⁽²⁾ OL L 104, 1998 4 3, p.1.

⁽³⁾ OL L 240, 1977 9 19, p. 1.

⁽⁴⁾ OL L 67, 1983 3 12, p. 1.

▼B

gota. Be geros būklės reikalavimų, taikomų požeminiam vandeniui, dar turi būti nustatyta ir sustabdyta bet kuri reikšmingesnė ir ilgesnį laiką išliekanti kurio nors teršalo koncentracijos didėjimo tendencija.

- (27) Pagrindinis šios direktyvos tikslas – panaikinti prioritетines kenksmingąsias medžiagas ir padėti pasiekti, kad gamtoje pasitaikančių medžiagų koncentracijos jūros aplinkoje priartėtų prie foninių verčių.
- (28) Paviršiniai ir požeminiai vandenys iš esmės yra atsinaujinantys gamtos ištekliai; kadangi požeminio vandens ištekliai gamtoje ilgai formuojasi ir atsinaujina, siekiant užtikrinti gerą jų būklę svarbiausia anksti imtis veiksmų ir planuoti ilgalaikes apsaugos priemonės. Numatant priemones, turinčias padėti pasiekti gerą požeminio vandens būklę ir sustabdyti bet kurią reikšmingesnę ir ilgesnį laiką išliekančią kurio nors teršalo koncentracijos didėjimo požeminiame vandenyje tendenciją ir sudarant jų įgyvendinimo tvarkaraštį, būtina atsižvelgti į ilgą vandens išteklių formavimosi ir atsinaujinimo laiką.
- (29) Norėdamos įgyvendinti šioje direktyvoje numatytus uždavinius ir sudaryti tam skirtą programą valstybės narės priemonių programą gali įgyvendinti etapais, kad paskirstytų jos įgyvendinimo sąnaudas per tam tikrą laiką.
- (30) Kad ši direktyva būtų nuosekliai ir visiškai įgyvendinta, valstybės narės, pratešdamos tam skirtą laiką, turi remtis tinkamais, akivaizdžiais ir skaidriais kriterijais ir įteisinti juos upių baseinų valdymo planuose.
- (31) Tais atvejais, kai vandens telkinys yra taip paveiktas žmogaus veiklos arba jo natūrali būklė yra tokia, kad gali būti neįmanoma ir per brangu siekti jo geros būklės, galima nustatyti ne tokius griežtus aplinkos apsaugos reikalavimus, remiantis tinkamais, akivaizdžiais ir skaidriais kriterijais, ir reikia imtis visų įmanomų veiksmų, kad vandens būklė toliau neprastėtų.
- (32) Tam tikromis sąlygomis reikalavimas sustabdyti prastėjimą ar pasiekti gerą būklę gali būti pagrįstai netaikomas, jei prastėjimas ar bloga būklė atsiranda dėl nenumatytų aplinkybių, ypač potvynių ar sausrų, arba dėl fizinių paviršinio vandens telkinio charakteristikų pakeitimo, atlikto siekiant svarbių visuomenės interesų, arba dėl požeminių telkinių vandens lygio pakeitimo, jei imamasi visų įmanomų priemonių, kad būtų sušvelnintas vandens telkinio būklei daromas neigiamas poveikis.
- (33) Geros vandens būklės turi būti siekiama kiekviename upės baseine, koordinuojant visas priemones, taikomas ir paviršinio, ir požeminio vandens telkiniams, esantiems toje pačioje ekologinėje, hidrologinėje ir hidrogeologinėje sistemoje.
- (34) Siekiant aplinkos apsaugos tikslų, reikia labiau integruoti kokybinius ir kiekybinius paviršinio bei požeminio vandens aspektus, atsižvelgiant į hidrologiniame cikle esančias natūralias nuotėkio sąlygas.
- (35) Upės baseine, kur vandens naudojimas gali turėti įtakos kelioms valstybėms, reikalavimus įvykdyti šioje direktyvoje nustatytus aplinkos apsaugos uždavinius, pirmiausia – visas priemonių programas, reikėtų derinti visame upės baseino rajone. Kai upės baseinai plyti ir už Bendrijos sienų, valstybės narės turėtų stengtis užtikrinti atitinkamą koordinavimą su valstybėmis, kurios nėra Bendrijos narės. Ši direktyva turėtų padėti įgyvendinti Bendrijos įsipareigojimus pagal tarptautines konvencijas dėl vandens apsaugos ir valdymo, svarbiausia – įsipareigojimus pagal Jungtinių Tautų konvenciją dėl tarpvalstybinių upių ir tarptautinių

▼B

ežerų apsaugos ir naudojimo, patvirtintą Tarybos direktyva 95/308/EB ⁽¹⁾, ir visus po to buvusių susitarimus dėl jos taikymo.

- (36) Būtina analizuoti upės baseino ypatybes, žmogaus veiklos poveikį ir atlikti ekonominę vandens naudojimo analizę. Vandens būklės pokyčius valstybės narės turėtų sistemingai stebėti visoje Bendrijoje ir juos lyginti. Tokia informacija būtina tam, kad valstybės narės turėtų tvirtą pagrindą, kuriuo remdamosi galėtų kurti priemonių programas, skirtas šioje direktyvoje numatytiems uždaviniams įgyvendinti.
- (37) Valstybės narės turėtų nustatyti vandens telkinius, iš kurių imamas geriamasis vanduo, ir užtikrinti, kad būtų laikomasi 1980 m. liepos 15 d. Tarybos direktyvos 80/778/EEB dėl žmonėms vartoti skirto vandens kokybės ⁽²⁾.
- (38) Priemonių programos dalis galėtų būti tam tikri valstybių narių taikomi ekonominiai instrumentai. Reikėtų atsižvelgti į vandens paslaugų sąnaudų ir aplinkos bei išteklių sąnaudų, patirtų dėl vandens aplinkai padarytos žalos ar neigiamo poveikio, susigrąžinimo principą, jį derinant pirmiausia su principu „teršėjas moka“. Tam tikslui reikės atlikti ekonominę vandens paslaugų analizę, paremtą ilgalaikėmis vandens paklausos ir pasiūlos prognozėmis vandens upės baseino rajone.
- (39) Būtina užkirsti kelią avarijoms, dėl kurių vanduo netyčia užteršiamas, arba sumažinti jų poveikį. Priemonės, kuriomis siekiama tai padaryti, turėtų būti numatytos priemonių programoje.
- (40) Taršos prevencijos ir kontrolės srityje Bendrijos vandens politika turėtų būti paremta įvairių metodų deriniu – kontroliuojant taršą teršalų susidarymo vietoje ir nustatant išmetamų teršalų ribines vertes bei aplinkos kokybės standartus.
- (41) Turi būti nustatyti bendri kiekybiniai principai, kaip kontroliuoti vandens gavybą ir valdymą, kad būtų galima užtikrinti paveiktų vandens sistemų ekologinį tvarumą.
- (42) Bendrijos teisės aktuose turėtų būti nustatyti bent būtiniausi aplinkos kokybės standartai, o tam tikrų išmetamų teršalų grupėms ar šeimoms ribinės vertės. Bendrijos lygmeniu turi būti numatytas tokių standartų priėmimas.
- (43) Tarša dėl prioritetinių kenksmingų medžiagų išleidimo, išmetimo ar nuostolių turi būti sustabdyta arba turi laipsniškai išnykti. Europos Parlamentas ir Taryba, Komisijos siūlymu, turėtų susitarti, dėl kurių medžiagų būtina imtis veiksmų pirmiausia, ir dėl konkrečių priemonių, kurių reikia imtis dėl vandenių užteršimo tomis medžiagomis, atsižvelgiant į visus reikšmingesnius šaltinius ir nustatant kontrolės priemonių ekonomiškumo ir proporcingumo lygius bei derinius.
- (44) Nustatant prioritetines kenksmingąsias medžiagas, būtina nepamiršti atsargumo principo, ir ypač pasitikėti nustatytu galimu produkto neigiamu poveikiu bei moksliniu rizikos vertinimu;
- (45) Valstybės narės turėtų taikyti priemones prioritetinių medžiagų keliamai paviršinio vandens taršai panaikinti ir laipsniškai sumažinti teršimą kitomis medžiagomis, kurio nesumažinus jos negalėtų pasiekti paviršinio vandens telkiniams keliamų uždavinių.
- (46) Norint užtikrinti visuomenės, įskaitant vandens vartotojų, dalyvavimą sudarant ir atnaujinant upės baseino valdymo planus, būtina jai teikti tinkamą informaciją apie planuojamas priemones ir pranešti apie jų įgyvendinimo eigą, kad plačioji visuomenė galėtų

⁽¹⁾ OL L 186, 1995 8 5, p. 42.

⁽²⁾ OL L 229, 1980 8 30, p. 11. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/83/EB (OL L 330, 1998 12 5, p. 32).

▼B

dalyvauti dar prieš priimant galutinius sprendimus dėl būtinų priemonių.

- (47) Ši direktyva turėtų numatyti mechanizmus, kaip spręsti vandens būklės gerinimui išskylančias kliūtis, kai joms negali būti taikomi Bendrijos vandens teisės aktai, ir siekti sukurti atitinkamas Bendrijos strategijas joms įveikti.
- (48) Komisija kasmet turėtų pateikti atnaujintą planą, kuriame numatytų iniciatyvas, kurias ji ketina siūlyti vandens sektoriui.
- (49) Turėtų būti nustatytos techninės specifikacijos, kurios sudarytų šios direktyvos dalį ir visoje Bendrijoje užtikrintų nuoseklių metodų taikymą. Vandens būklės vertinimo kriterijai yra svarbus žingsnis į priekį. Tam tikrų techninių elementų pritaikymas prie techninės plėtros ir monitoringo, mėginių ėmimo ir analizės standartizavimo metodai turėtų būti tvirtinami komitetuose. Siekdama skatinti nuodugnų upės baseino rajonų apibūdinimo ir vandens būklės vertinimo kriterijų supratimą bei nuoseklų taikymą Komisija gali patvirtinti rekomendacijas, kaip tuos kriterijus taikyti.
- (50) Šios direktyvos įgyvendinimui būtinos priemonės turėtų būti patvirtintos vadovaujantis 1999 m. birželio 28 d. Tarybos sprendimu 1999/468/EB, nustatančiu Komisijai suteiktą įgyvendinimo galių vykdymo tvarką ⁽¹⁾.
- (51) Įgyvendinant šią direktyvą norima pasiekti tokį vandenių apsaugos lygį, kuris būtų bent lygiavertis lygiui, numatytam kai kuriuose ankstesniuose aktuose, kurie turėtų būti atšaukti, kai atitinkamos šios direktyvos nuostatos bus visiškai įgyvendintos.
- (52) Šios direktyvos nuostatos perima pavojingų medžiagų sukeltos taršos kontrolės sistemą, nustatytą Direktyva 76/464/EEB ⁽²⁾. Todėl ta direktyva turėtų būti panaikinta, kai atitinkamos šios direktyvos nuostatos bus visiškai įgyvendintos.
- (53) Turi būti užtikrinta, kad galiojantys aplinkos apsaugos teisės aktai dėl vandenių apsaugos bus visiškai įgyvendinti ir jų bus laikomasi. Būtina užtikrinti tinkamą nuostatų, skirtų šiai direktyvai įgyvendinti, galiojimą visoje Bendrijoje, taikant valstybių narių įstatymuose numatytas sankcijas. Tokios sankcijos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

Paskirtis

Šios direktyvos tikslas – nustatyti vidaus paviršinių vandenių, tarpinių vandenių, pakrančių vandenių ir požeminio vandens apsaugos sistemą, kuri:

- a) neleistų toliau prastėti vandenių ekosistemų, taip pat sausumos ekosistemų (atsižvelgiant į jų vandens poreikius) bei šlapžemių, tiesiogiai priklausomų nuo vandenių ekosistemų, būklei, ją apsaugotų ir pagerintų;
- b) skatintų subalansuotą vandens vartojimą, remiantis ilgalaikę turimų vandens išteklių apsauga;
- c) siektų geriau apsaugoti ir gerinti vandenių aplinką ypatingomis priemonėmis, skirtomis laipsniškai mažinti prioritetinių medžiagų išleidimą, išmetimą bei nuostolius, nutraukti ar laipsniškai sustabdyti prioritetinių pavojingų medžiagų išleidimą, išmetimą ar nuostolius;

⁽¹⁾ OL C 184, 1999 7 17, p. 23.

⁽²⁾ OL L 129, 1976 5 18, p. 23. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

▼B

- d) užtikrintų laipsnišką požeminio vandens taršos mažinimą ir užkirstų kelią jo tolesniam teršimui;
- e) prisidėtų prie potvynių bei sausrų sukeltų padarinių švelninimo ir taip padėtų:
- tiekti pakankamą geros kokybės paviršinio ir požeminio vandens kiekį, kurio reikia tausojančioms, subalansuotoms ir pagrįstoms vandens vartojimo reikmėms,
 - smarkiai sumažinti požeminio vandens taršą,
 - apsaugoti teritorinius ir jūros vandenį,
 - pasiekti atitinkamų tarptautinių susitarimų, įskaitant ir tų, kuriais siekiama užkirsti kelią jūros aplinkos taršai ir ją panaikinti, keliamus tikslus, imantis Bendrijos veiksmų pagal 16 straipsnio 3 dalį, kad būtų sustabdytas ir laipsniškai panaikintas prioritetinių pavojingų medžiagų išleidimas, išmetimas ir nuostoliai, kol galų gale jūros aplinkoje natūraliai gamtoje pasitaikančių medžiagų koncentracija bus artima foninėms vertėms, o žmogaus sukurtų sintetinių medžiagų koncentracija bus artima nuliui.

*2 straipsnis***Sąvokos**

Šioje direktyvoje vartojamos šios sąvokos:

1. „Paviršinis vanduo“ – tai vidaus vandenys, išskyrus požeminius; tarpiniai ir pakrančių vandenys, išskyrus tuos atvejus, kai kalbama apie cheminę sudėtį, nes tuomet į paviršinio vandens sąvoką įeina ir teritoriniai vandenys.
2. „Požeminis vanduo“ – tai visoks vanduo, kuris yra žemiau žemės paviršiaus drėgnoje zonoje ir tiesiogiai liečiasi su žemės paviršiumi ar podirviu.
3. „Vidaus vanduo“ – tai visoks stovintis ar tekantis vanduo žemės paviršiuje ir visoks požeminis vanduo, tekantis sausumos link nuo pagrindinės linijos, nuo kurios matuojamas teritorinių vandenų plotis.
4. „Upė“ – tai vidaus vandens telkinys, kurio didžioji dalis teka žemės paviršiumi, bet kurio tam tikra dalis gali tekėti ir po žeme.
5. „Ežeras“ – tai stovinčio vidaus paviršinio vandens telkinys.
6. „Tarpiniai vandenys“ – tai paviršinio vandens telkiniai aplink upių žiotis, kurie yra iš dalies sūrūs, nes yra arti pakrančių vandenų, bet kuriems didelę įtaką turi įtekantis gėlas vanduo.
7. „Pakrančių vanduo“ – tai paviršinis vanduo į sausumos pusę nuo linijos, kurios visi taškai yra nutolę jūros pusėje vieną jūrmylę nuo artimiausio taško ant pagrindinės linijos, nuo kurios matuojamas teritorinių vandenų plotis, besitęsiantis kartais iki pat išorinės tarpinių vandenų ribos.
8. „Dirbtinis vandens telkinys“ – tai žmogaus sukurtas vandens telkinys.
9. „Labai pakeistas vandens telkinys“ – tai paviršinio vandens telkinys, kurio pobūdis, apibūdintas valstybės narės pagal II priedo nuostatas, yra labai pakitęs dėl žmogaus veiklos atsiradusių fizinių pakeitimų.
10. „Paviršinio vandens telkinys“ – tai kiekybės rodikliais apibrėžtas ir reikšmingas paviršinio vandens vienetas, pavyzdžiui, ežeras, tvenkinys, upė, upelis ar kanalas, dalis upės, upelio ar kanalo, tarpinis vanduo ar pakrančių vandens plotas.

▼B

11. „Vandeningasis sluoksnis“ – tai žemiau žemės paviršiaus esantis uolienos ar kitokių geologinių klodų sluoksnis ar sluoksniai, pakankamai aktyti ir pralaidūs, kad pro juos galėtų pratekėti ar būtų galima imti nemažai požeminio vandens.
12. „Požeminio vandens telkinys“ – tai kiekybės rodikliais apibrėžtas požeminio vandens kiekis, esantis vandeningajame sluoksnyje ar keliuose sluoksniuose.
13. „Upės baseinas“ – tai sausumos plotas, iš kurio visi paviršiniai vandenys per upelius, upes ir galbūt ežerus nuteka į jūrą per vienos upės žiotis, estuariją ar delta.
14. „Pabaseinis“ – tai sausumos plotas, iš kurio visi paviršiniai vandenys per upelius, upes ir galbūt ežerus nuteka į vieną tam tikrą vietą savo kelyje (paprastai ežerą ar upių santaką).
15. „Upės baseino rajonas“ – tai sausumos ir jūros plotas, į kurią įeina vienas ar keli gretimi upių baseinai kartu su visais susijusiais požeminiais ir pakrančių vandenimis, kuris, vadovaujantis 3 straipsnio 1 dalimi, įvardijamas kaip pagrindinis upių baseinų valdymo vienetas.
16. „Kompetentinga institucija“ – tai valdžios institucija ar institucijos, nurodytos 3 straipsnio 2 arba 3 dalyje.
17. „Paviršinio vandens būklė“ – tai bendras paviršinio vandens telkinio būklės apibūdinimas, kurį nulemia arba jo ekologinė, arba cheminė būklė, žiūrint kuri iš jų blogesnė.
18. „Gera paviršinio vandens būklė“ – tai paviršinio vandens telkinio būklė, kai jo ekologinė ir cheminė būklės įvertinamos bent kaip „geros“.
19. „Požeminio vandens būklė“ – tai bendras požeminio vandens telkinio būklės apibūdinimas, kurį lemia arba jo kiekybinė, arba cheminė būklė, nelygu, kuri iš jų blogesnė.
20. „Gera požeminio vandens būklė“ – tai požeminio vandens telkinio būklė, kai jo kiekybinė ir cheminė būklės yra vertinamos bent kaip „geros“.
21. „Ekologinė būklė“ – tai vandens ekosistemų, susijusių su paviršiniiais vandenimis, funkcionavimo ir struktūros kokybės apibūdinimas, nusakomas pagal V priedą.
22. „Gera ekologinė būklė“ – tai paviršinio vandens telkinio būklė, taip nusakoma pagal V priedą.
23. „Geras ekologinis potencialas“ – tai smarkiai modifikuoto ar dirbtinio vandens telkinio būklė, taip nusakoma pagal atitinkamas V priedo nuostatas.
24. „Gera paviršinio vandens cheminė būklė“ – tai cheminė būklė, kurią reikia pasiekti, norint įvykdyti paviršiniams vandenims taikomus aplinkos apsaugos uždavinius, nustatytus 4 straipsnio 1 dalies a punkte, t. y. cheminė paviršinio vandens telkinio būklė, kai jame teršalų koncentracijos neviršija aplinkos kokybės standartų, nustatytų IX priede, 16 straipsnio 7 dalyje ir kituose atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose, nustatančiuose aplinkos kokybės standartus Bendrijos lygiu.
25. „Gera požeminio vandens cheminė būklė“ – tai cheminė požeminio vandens telkinio būklė, kuri atitinka visus V priedo 2.3.2 lentelėje nurodytus reikalavimus.
26. „Kiekybinė būklė“ – tai poveikio mastas požeminio vandens telkiniui, kurį jis patiria dėl tiesioginio ar netiesioginio vandens ėmimo.
27. „Turimi požeminio vandens išteklių“ – tai ilgalaikis metinis požeminio vandens telkinio bendro atsinaujinimo vidurkis, atėmus ilgalaikį metinį nuotėkį, kurio reikia, kad susiję paviršiniai vandenys

▼B

pasiektų 4 straipsnyje nurodytus ekologinius kokybės tikslus, labiau nesuprastėtų tokių vandenų ekologinė būklė ir nebūtų smarkiau pakenkta susijusioms žemės ekosistemoms.

28. „Gera kiekybinė būklė“ – tai būklė, apibrėžta V priedo 2.1.2 lentelėje.
29. „Pavojingos medžiagos“ – tai medžiagos arba medžiagų grupės, kurios yra nuodingos, patvarios ir linkusios biologiškai kauptis; ir kitos panašaus pobūdžio medžiagos ar medžiagų grupės.
30. „Prioritetinės medžiagos“ – tai medžiagos, nustatytos pagal 16 straipsnio 2 dalį ir išvardytos X priede. Tarp šių medžiagų yra „prioritetinių pavojingų medžiagų“, t. y. medžiagų, nustatytų pagal 16 straipsnio 3 ir 6 dalis, kurios turi būti matuojamos pagal 16 straipsnio 1 ir 8 dalis.
31. „Teršalas“ – tai kiekviena medžiaga, kuri gali sukelti taršą, ypač VIII priede išvardytos medžiagos.
32. „Tiesioginis išleidimas į požeminį vandenį“ – tai teršalų išleidimas į požeminį vandenį, neperleidžiant pro dirvą ar podirvį.
33. „Tarša“ – tai dėl žmogaus veiklos įvykęs tiesioginis ar netiesioginis medžiagų ar šilumos išleidimas į orą, vandenį ar žemę, galintis turėti žalingą poveikį žmonių sveikatai, vandenų ekosistemų ar žemės ekosistemų, tiesiogiai priklausančių nuo vandenų ekosistemų, kokybei, dėl ko gali būti padaryta žala materialiam turtui, aplinkai, trukdoma ja džiaugtis ir kitaip teisėtai naudotis.
34. „Aplinkos apsaugos tikslai“ – tai tikslai, nurodyti 4 straipsnyje.
35. „Aplinkos kokybės standartas“ – tai tam tikro teršalo ar teršalų grupės koncentracija vandenyje, nuosėdose ar biotoje, kurios negalima viršyti, norint apsaugoti žmonių sveikatą ir aplinką.
36. „Bendrieji principai“ – tai teršalų išleidimo ir išmetimo į paviršinius vandenis kontrolė vadovaujantis 10 straipsnyje išdėstytais principais.
37. „Žmonėms vartoti skirtas vanduo“ – tai turi tą pačią reikšmę kaip ir Direktyvoje 80/778/EEB su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/83/EB.
38. „Vandens paslaugos“ – tai visos namų ūkiams, viešosioms institucijoms ir ekonominei veiklai teikiamos paslaugos, tokios kaip:
 - a) paviršinio arba požeminio vandens ėmimas, užtvėnkimas, saugojimas, apdorojimas ir skirstymas;
 - b) nuotėkų surinkimo ir valymo įrenginių, iš kurių jos vėliau išleidžiamos į paviršinį vandenį, paslaugos.
39. „Vandens naudojimas“ – tai vandens paslaugos kartu su visa kita veikla, nurodyta 5 straipsnyje ir II priede, turinčia reikšmingą poveikį vandens būklei.
Ši sąvoka taikoma I straipsnyje ir ekonominei analizei, atliekamai pagal 5 straipsnį bei III priedo b punktą.
40. „Išmetamų teršalų ribinės vertės“ – tai masė, išreikšta tam tikrais konkrečiais parametrais, koncentracija ir (arba) išmetamų teršalų kiekiais, kurios negalima viršyti per tam tikrą vieną ar kelis laikotarpus. Išmetamų teršalų ribines vertes galima taip pat nustatyti tam tikroms medžiagų grupėms, šeimoms ar kategorijoms, svarbiausia toms, kurios yra nurodomos pagal 16 straipsnį.

Išmetamų teršalų ribinės vertės paprastai taikomos ties ta vieta, kur teršalai išleidžiami iš įrenginio; jas nustatant nekreipiama dėmesio į atskiedimo laipsnį. Kai teršalai netiesiogiai išleidžiami į vandenį, nustatant tam tikriems įrenginiams išmetamų teršalų ribines vertes galima atsižvelgti į nuotėkų valymo įmonės poveikį, jei garantuo-

▼B

jamais lygiavertis visos aplinkos apsaugos lygis ir jei tai nesukels didesnės aplinkos taršos.

41. „Išmetamų teršalų kontrolė“ – tai kontrolė, kai reikalaujama tam tikro išmetamų teršalų apribojimo, pavyzdžiui, išmetamų teršalų ribinės vertės apribojimo, arba nurodomos ribos ir reikalavimai išmetamų teršalų poveikiui, pobūdžiui ar kitoms jų charakteristikoms arba veiklos sąlygoms, kurios turi įtakos išmetamiems teršalams. Terminas „išmetamų teršalų kontrolė“ vartojimas šioje direktyvoje, kalbant apie kurios nors kitos direktyvos nuostatas, nereiškia, kad tos nuostatos yra kaip nors kitaip aiškinamos.

3 straipsnis

Administracinių priemonių koordinavimas upės baseino rajone

1. Valstybės narės nurodo atskirus jų nacionalinėse teritorijose esančius upių baseinus ir, taikydamos šią direktyvą, priskiria juos atskiriems upių baseino rajonams. Sudarant atskirus upių baseinų rajonus, mažus upių baseinus galima pririnkti jungti prie didesnių upių baseinų arba sujungti su gretimais mažais baseiniais. Kur požeminiai vandenys ne visiškai atitinka tam tikro upės baseino ribas, juos būtina identifikuoti ir priskirti prie artimiausio arba tinkamiausio upės baseino rajono. Pakrančių vandenys identifikuojami ir priskiriami artimiausiam arba tinkamiausiam upės baseino rajonui ar rajonams.

2. Valstybės narės užtikrina atitinkamas administracines priemones, taip pat paskiria atitinkamą kompetentingą instituciją, kad šios direktyvos taisyklės būtų taikomos kiekviename jų teritorijoje esančiame upių baseino rajone.

3. Valstybės narės užtikrina, kad upės baseinas, kurio plotas driekiasi per kelias valstybių teritorijas, būtų priskirtas prie tarpvalstybinio upės baseino rajono. Atitinkamų valstybių narių prašymu Komisija padeda atlikti tokį priskyrimą prie tarpvalstybinio upės baseino rajonų.

Kiekviena valstybė narė užtikrina atitinkamas administracines priemones, taip pat paskiria atitinkamą kompetentingą instituciją, kad šios direktyvos taisyklės būtų taikomos kiekvieno tarpvalstybinio upės baseino rajono dalyje, esančioje jos teritorijoje.

4. Valstybės narės užtikrina, kad šios direktyvos reikalavimai pasiekti 4 straipsnyje nurodytus aplinkos apsaugos tikslus ir, svarbiausia, visos priemonių programos būtų koordinuojamos visame upės baseino rajone. Tarpvalstybiniame upės baseino rajonuose tokį koordinavimą užtikrina atitinkamos valstybės narės kartu, ir tam jos gali panaudoti esamas struktūras pagal tarptautinius susitarimus. Atitinkamų valstybių narių prašymu Komisija padeda sudaryti priemonių programas.

5. Kai upės baseino rajonas driekiasi už Bendrijos teritorijos ribų, atitinkama valstybė narė arba valstybės narės stengiasi užtikrinti deramą koordinavimą su atitinkama valstybe, kuri nėra Bendrijos narė, kad visame upės baseino rajone būtų pasiekti šios direktyvos tikslai. Valstybės narės užtikrina šios direktyvos taisyklių taikymą savo teritorijoje.

6. Šios direktyvos taisyklių taikymo tikslais valstybės narės gali paskirti kompetentingą instituciją jau esamą nacionalinę ar tarptautinę struktūrą.

7. Valstybės narės kompetentingą instituciją nurodo iki 24 straipsnyje nurodytos dienos.

8. Ne vėliau kaip po 6 mėnesių nuo 24 straipsnyje minimos dienos valstybės narės Komisijai pateikia savo kompetentingų institucijų ir visų tarptautinių struktūrų, kuriose jos dalyvauja, kompetentingų institucijų sąrašą. Kiekvienai kompetentingai institucijai pateikiama I priede nurodyta informacija.

▼B

9. Valstybės narės Komisijai apie bet kokius pagal šio straipsnio 8 dalį suteiktos informacijos pasikeitimus praneša per 8 mėnesius po to, kai pasikeitimas įsigalioja.

*4 straipsnis***Aplinkos apsaugos tikslai**

1. Vykdydamos priemonių programas, nurodytas upės baseino valdymo planuose, ir taikydamos jas:

a) *paviršiniams vandenims*

- i) valstybės narės įgyvendina būtinas priemones, kad neprastėtų visų paviršinio vandens telkinių būklė, atsižvelgdamos į šio straipsnio 6 ir 7 dalies taikymą ir nepažeisdamos jo 8 dalies;
- ii) valstybės narės apsaugo, gerina ir atnaujina visus paviršinio vandens telkinius, atsižvelgdamos į iii papunkčio taikymą dirbtiniams ir labai pakeistiems vandens telkiniams, ir stengiasi, kad gera paviršinio vandens būklė būtų pasiekta ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos pagal V priedo nuostatas, atsižvelgdamos į pratęsimų, nustatomų pagal šio straipsnio 4 dalį, ir į jo 5, 6 ir 7 dalių taikymą bei nepažeisdamos 8 dalies;
- iii) valstybės narės apsaugo ir gerina visus dirbtinius bei smarkiai modifikuotus vandens telkinius ir stengiasi, kad geras ekologinis potencialas ir gera paviršinio vandens cheminė būklė būtų pasiekta ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos pagal V priedo nuostatas, atsižvelgdamos į pratęsimų, nustatomų pagal šio straipsnio 4 dalį, ir į jo 5, 6 ir 7 dalių taikymą bei nepažeisdamos 8 dalies;
- iv) valstybės narės įgyvendina būtinas priemones pagal 16 straipsnio 1 ir 8 dalis ir stengiasi nuosekliai mažinti taršą, kurią kelia prioritetingos medžiagos, bei sustabdyti ar siekti, kad laipsniškai išnyktų prioritetingų pavojingų medžiagų išmetimas, išleidimas ar nuostoliai,

nepažeisdamos atitinkamų šalims galiojančių tarptautinių susitarimų, minėtų 1 straipsnyje;

b) *požeminiam vandeniui*

- i) valstybės narės įgyvendina būtinas priemones, skirtas neleisti teršalams patekti į požeminius vandenis arba juos apriboti ir neleisti požeminio vandens telkinių būklei prastėti, atsižvelgdamos į šio straipsnio 6 ir 7 dalies taikymą, nepažeisdamos jo 8 dalies, ir atsižvelgdamos į 11 straipsnio 3 dalies j punkto taikymą;
- ii) valstybės narės apsaugo, gerina ir atnaujina visus požeminio vandens telkinius, užtikrina požeminio vandens ėmimo ir jo papildymo pusiausvyrą ir stengiasi, kad gera požeminio vandens būklė būtų pasiekta ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos pagal V priedo nuostatas, atsižvelgdamos į pratęsimų, nustatomų pagal šio straipsnio 4 dalį, ir į jo 5, 6 ir 7 dalių taikymą bei nepažeisdamos 8 dalies ir atsižvelgdamos į 11 straipsnio 3 dalies j punkto taikymą;
- iii) valstybės narės įgyvendina būtinas priemones, kad sustabdytų ir mažintų kurį laiką trunkančią kokio nors teršalo koncentracijos gana reikšmingo didėjimo tendenciją, atsiradusią dėl žmogaus veiklos poveikio, ir siekia nuosekliai mažinti požeminio vandens taršą.

Tokių tendencijų mažinimo priemonės įgyvendinamos pagal 17 straipsnio 2, 4 ir 5 dalis, atsižvelgiant į taikytinus standartus,

▼B

nurodytus atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose, ir į šio straipsnio 6 ir 7 dalių taikymą bei nepažeidžiant jo 8 dalies;

c) *saugomoms teritorijoms*

Jei kitaip nėra nurodyta Bendrijos teisės aktuose, pagal kuriuos buvo nustatytos atskiros saugomos teritorijos, valstybės narės pradeda laikytis visų standartų ir tikslų ne vėliau kaip praėjus 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

2. Kai tam tikram vandens telkiniui pagal šio straipsnio 1 dalį taikytinas ne vienas, o keli tikslai, taikomas tas, kuris yra griežtesnis.

3. Valstybės narės tam tikrą vandens telkinį gali paskelbti dirbtiniu ar labai pakeistu, kai:

a) to telkinio hidromorfologinių charakteristikų pakeitimas, kuris būtų būtinas norint pasiekti gerą ekologinę būklę, turėtų reikšmingą neigiamą poveikį:

i) platesnei aplinkai;

ii) navigacijai, įskaitant uostų įrenginius, ar poilsiui;

iii) veiklai, dėl kurios vanduo yra kaupiamas, tokiai kaip geriamojo vandens tiekimas, elektros gamyba ar drėkinimas;

iv) vandens reguliavimui, apsaugai nuo potvynių, žemės sausinimui arba

v) kitoms ne mažiau svarbioms subalansuotos žmogaus veiklos rūšims;

b) pageidaujamų tikslų, kuriuos padeda pasiekti vandens telkinio dirbtinės ar pakeistos charakteristikos, dėl techninių galimybių ar per didelių sąnaudų negalima pasiekti kitomis priemonėmis, kurios aplinkos apsaugos atžvilgiu būtų daug pranašesnės.

Tokia telkinio klasifikacija ir jos priežastys konkrečiai nurodomos upės baseino valdymo planuose, kurių reikalaujama pagal 13 straipsnį, ir peržiūrimos kas 6 metai.

4. Norint pasiekti vandens telkiniams keliamus tikslus tam tikrais etapais, šio straipsnio 1 dalyje nurodytus terminus galima pratęsti, jei paveikto vandens telkinio būklė toliau neprastėja ir laikomasi šių sąlygų:

a) valstybės narės nustato, kad būtino vandens telkinio būklės pagerėjimo negalima pasiekti per toje dalyje nustatytą laiką bent dėl vienos iš šių priežasčių:

i) reikalaujamo pagerėjimo masto dėl techninių galimybių negalima pasiekti kitaip kaip tik etapais, kurie yra ilgesni už nustatytą terminą;

ii) užbaigti būklės pagerinimą per nustatytą laiką būtų per daug brangu;

iii) laiku pagerinti vandens telkinio būklės negalima dėl gamtinių sąlygų;

b) termino pratęsimas ir jo priežastys konkrečiai nurodomi ir paaiškunami upės baseino valdymo plane, kurio reikalaujama 13 straipsnyje;

c) terminas pratęsiamas ilgiausiai tokiam laikui, per kurį du kartus yra atnaujinamas upės baseino valdymo planas, išskyrus tuos atvejus, kai per tokį laiką keliamų tikslų pasiekti negalima dėl gamtinių sąlygų;

d) 11 straipsnyje reikalaujamų priemonių, kurios yra numatomos kaip būtinos, norint iki nurodyto termino vandens telkinių būklę laipsniškai gerinti iki reikalaujamo lygio, apibendrinimas, priežastys, dėl ko gerokai uždelsiamas tokių priemonių taikymas, ir tikėtinas terminas, kada jos bus įgyvendintos, pateikiami upės baseino valdymo plane. Šių priemonių įgyvendinimo apžvalga ir papildomų

▼B

priemonių apibendrinimas pateikiami atnaujintuose upės baseino valdymo planuose.

5. Valstybės narės konkrečioms vandens telkiniams gali kelti ne tokius griežtus tikslus, kokių reikalaujama šio straipsnio 1 dalyje, kai tie telkiniai yra taip paveikti žmogaus veiklos, kaip nurodyta 5 straipsnio 1 dalyje, arba jų gamtinės sąlygos yra tokios, kad tuos tikslus pasiekti būtų neįmanoma arba per brangu, ir kai laikomasi visų šių sąlygų:

- a) aplinkos, socialinių ir ekonominių poreikių, tenkinamų tokia žmogaus veikla, būtų negalima patenkinti kitomis priemonėmis, ir tai aplinkos apsaugos atžvilgiu yra daug pranašesnis ir ne per brangiausias būdas;
- b) valstybės narės užtikrina, kad
 - būtų pasiekta kuo geresnė ekologinė ir cheminė paviršinio vandens būklė, atsižvelgiant į poveikį, kurio negalima išvengti dėl žmogaus veiklos ir taršos pobūdžio,
 - kuo mažiau keistūsi gera požeminio vandens būklė, atsižvelgiant į poveikį, kurio negalima išvengti dėl žmogaus veiklos ir taršos pobūdžio;
- c) paveikto vandens telkinio būklė toliau neprastėtų;
- d) ne tokių griežtų tikslų nustatymas ir to priežastys būtų konkrečiai paminėti upės baseino valdymo plane, kurio reikalaujama 13 straipsnyje, ir tie tikslai būtų patikslinami kas 6 metai.

6. Laikinas vandens telkinių būklės suprastėjimas nėra šios direktyvos reikalavimų pažeidimas, jei jį sukėlė išimtinės gamtinės priežastys ar neįveikiamos aplinkybės, kurių nebuvo galima numatyti, visų pirma potvyniai ir užsitęsios sausras, arba avarijų padariniai, kurių nebuvo galima numatyti, kai tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) imamasi visų praktiškai įmanomų priemonių neleisti būklei toliau prastėti ir nepakenkti šios direktyvos tikslams, pasiektiems kituose vandens telkiniuose, kurių nepaveikė tos aplinkybės;
- b) sąlygos, kuriomis galima deklaruoti išimtinės aplinkybes arba aplinkybes, kurių nebuvo galima numatyti, įskaitant atitinkamų rodiklių priėmimą, yra nurodytos upės baseino valdymo plane;
- c) priemonės, kurių reikia imtis tokiomis išimtinėmis aplinkybėmis, yra numatytos priemonių programoje ir, pasibaigus toms aplinkybėms, netrukdydys atkurti vandens telkinio kokybę;
- d) išimtinių aplinkybių arba aplinkybių, kurių nebuvo galima numatyti, poveikis patikrinimas kasmet ir, atsižvelgiant į šio straipsnio 4 dalies a punkte išdėstytas priežastis, imamasi visų praktiškai įmanomų priemonių kuo greičiau atkurti tokią vandens telkinio būklę, kokia buvo prieš jam patiriant tų aplinkybių poveikį;
- e) tokių aplinkybių padarinių ir taikytų ar taikytinų pagal a ir c punktus apibendrinimas pateikiamas kitame atnaujintame upės baseino valdymo plane.

7. Valstybės narės nepažeidžia šios direktyvos, kai:

- gera požeminio vandens būklė, gera ekologinė būklė arba atitinkamai atvejais geras ekologinis potencialas nepasiekiamas ir paviršinio vandens ar požeminio vandens telkinio būklei prastėti nesutrukdoma dėl naujų paviršinio vandens telkinio fizinių charakteristikų pakeitimų ar požeminių telkinių vandens lygio pokyčių, arba
- labai gerai paviršinio vandens telkinio būklei suprastėti iki geros būklės nesutrukdoma dėl naujos subalansuotos žmonių veiklos, vykdomos plėtros tikslais,

▼B

ir yra tenkinamos visos šios sąlygos:

- a) imamasi visų įmanomų priemonių vandens telkinio būklei daromam poveikiui sušvelninti;
- b) tokių pakeitimų ar pakitimų priežastys konkrečiai yra nurodytos ir paaiškintos upės baseino valdymo plane, kurio reikalaujama pagal 13 straipsnį, o tikslai patikslinami kas 6 metai;
- c) tokių pakeitimų ar pakitimų priežastys yra labai svarbios visuomenės interesams, ir (arba) naujų pakeitimų ar pakitimų nauda žmonių sveikatai, žmonių saugos palaikymui ar subalansuotai plėtrai yra didesnė už naudą, kurią aplinkai ir visuomenei duoda šio straipsnio 1 dalyje nurodytų tikslų pasiekimas; ir
- d) dėl techninių galimybių ar per didelių sąnaudų naudos, kurią duoda tokios vandens telkinio modifikacijos ir pasikeitimai, negalima gauti kitais būdais, kurie aplinkos apsaugos atžvilgiu būtų gerokai pranašesni.

8. Taikydamos šio straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalis valstybės narės užtikrina, kad toks taikymas visam laikui nesutrukdytų pasiekti ar nepakenktų jau pasiektiems šios direktyvos tikslams kituose vandens telkiniuose tame pačiame upės baseino rajone ir neprieštarautų kitų Bendrijos aplinkos apsaugos teisės aktų įgyvendinimui.

9. Būtina imtis priemonių užtikrinti, kad naujų nuostatų taikymas, įskaitant šio straipsnio 3, 4, 5, 6 ir 7 dalių taikymą, garantuotų bent tokį pat apsaugos lygį, kokį garantuoja galiojantys Bendrijos teisės aktai.

5 straipsnis

Upės baseino rajono charakteristikos, žmogaus veiklos poveikio aplinkai apžvalga ir vandens naudojimo ekonominė analizė

1. Kiekviena valstybė narė užtikrina, kad būtų atlikta kiekvieno upės baseino rajono ar tarpvalstybinio upės baseino rajono dalies, esančios jos teritorijoje:

- charakteristikų analizė,
- žmogaus veiklos poveikio paviršinių vandenų ir požeminio vandens telkiniams apžvalga,
- vandens naudojimo ekonominė analizė

pagal II ir III prieduose pateiktas technines specifikacijas ir kad visa tai būtų baigta ne vėliau kaip po ketverių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

2. Šio straipsnio 1 dalyje minėtos analizės ir apžvalgos peržiūrimos ir prareikus atnaujinamos ne vėliau kaip po 13 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, o po to – kas šešeri metai.

6 straipsnis

Saugomų teritorijų registras

1. Valstybės narės užtikrina, kad būtų sudarytas registras ar registrai, kuriuose būtų registruojamos visos teritorijos, esančios kiekviename upės baseino rajone, kurioms numatyta reikalinga speciali apsauga vadovaujantis Bendrijos teisės aktais dėl paviršinio ir požeminio vandens apsaugos ar dėl buveinių ir rūšių, tiesiogiai priklausomų nuo vandens, išsaugojimo. Jos užtikrina, kad registras būtų baigtas ne vėliau kaip per ketverius metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

2. Registre ar registruose registruojami visi vandens telkiniai, nurodyti pagal 7 straipsnio 1 dalį, ir visos saugomos teritorijos, kurioms taikomas IV priedas.

▼B

3. Saugomų teritorijų registre ar registruose esanti informacija apie kiekvieną upės baseino rajoną nuolatosis peržiūrima ir atnaujinama.

*7 straipsnis***Vandens, iš kurių imamas geriamasis vanduo**

1. Kiekviename upės baseino rajone valstybės narės nurodo:

— visus vandens telkinius, iš kurių kasdien vidutiniškai imama daugiau kaip 10 m³ arba daugiau kaip penkiasdešimčiai asmenų vartoti skirto vandens,

— tuos vandens telkinius, kurie bus skirti tokiam vartojimui ateityje.

Valstybės narės, vadovaudamosi V priedu, stebi tuos vandens telkinius, iš kurių pagal V priedą kasdien imama daugiau kaip 100 m³ vandens.

2. Valstybės narės užtikrina, kad kiekviename pagal šio straipsnio 1 dalį nurodytame vandens telkinyje be tikslų, nustatytų pagal šios direktyvos 4 straipsnio reikalavimus, skirtus paviršinio vandens telkiniams, ir pagal 16 straipsnį Bendrijos lygiu nustatytų kokybės standartų, atsižvelgiant į taikomą vandens valymo režimą ir vadovaujantis Bendrijos teisės aktais, išvalytas vanduo atitiktų Direktyvos 80/778/EEB, su paskutiniais pataisymais, padarytais Direktyva 98/83/EB, reikalavimus.

3. Valstybės narės užtikrina būtiną nurodytų vandens telkinių apsaugą ir stengiasi išvengti jų kokybės suprastėjimo, kad tiekiant geriamąjį vandenį reikėtų jį mažiau valyti. Valstybės narės gali nustatyti aplink tuos vandens telkinius apsaugos zonas.

*8 straipsnis***Paviršinio ir požeminio vandens būklės bei saugomų teritorijų monitoringas**

1. Valstybės narės sudaro vandens būklės monitoringo programas, kad kiekviename upės baseino rajone vandens būklė būtų nuosekliai ir išsamiai prižiūrima:

— pagal tokias programas paviršinio vandens telkiniuose stebima:

i) nuotėkis ir tėkmės lygis ar greitis, kiek tai yra susiję su ekologine bei chemine būkle ir ekologiniu potencialu;

ii) ekologinė ir cheminė būklė bei ekologinis potencialas;

— požeminio vandens telkiniuose pagal tokias programas stebima cheminė ir kiekybinė būklė,

— saugomose teritorijose pirmiau minėtos programos papildo tas Bendrijos teisės aktuose nurodytas specifikacijas, pagal kurias buvo nustatytos atskiros saugomos teritorijos.

2. Šios programos pradeda veikti ne vėliau kaip po šešerių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, jei atitinkamuose teisės aktuose nėra numatyta kitaip. Toks stebėjimas atliekamas pagal V priedo reikalavimus.

▼M2

3. Reikia nustatyti technines specifikacijas ir standartizuotus analizės ir vandens būklės stebėjimo metodus. Šios priemonės, kuriomis siekiama iš dalies pakeisti šios direktyvos neesmines nuostatas jas papildant, patvirtinamos taikant 21 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

9 straipsnis

Sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas, susigrąžinimas

1. Valstybės narės atsižvelgia į sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas, įskaitant aplinkos apsaugos ir išteklių sąnaudas, susigrąžinimo principą pagal ekonominę analizę, atliktą vadovaujantis III priedu, ir visų pirma atsižvelgia į principą „teršėjas moka“.

Iki 2010 m. valstybės narės užtikrina:

- kad vandens kainų politika pakankamai skatintų vartotojus naudoti vandenį efektyviai ir taip padėtų siekti šios direktyvos aplinkos apsaugos tikslų,
- įvairiose vandens naudojimo srityse, kurių yra išskirta bent trys – pramonė, buitinis sektorius ir žemės ūkis, deramai būtų padengiamos sąnaudos, patirtos teikiant vandens paslaugas, remiantis pagal III priedą atlikta ekonomine analize ir visų pirma atsižvelgiant į principą „teršėjas moka“.

To siekdamas valstybės narės gali atsižvelgti į sąnaudų susigrąžinimo socialinį, ekologinį ir ekonominį poveikį, taip pat į paveikto regiono ar regionų geografines ir klimato sąlygas.

2. Upės baseino valdymo planuose valstybės narės nurodo planuojamas šio straipsnio 1 dalies įgyvendinimo priemonės, kurios padės pasiekti šios direktyvos aplinkos apsaugos tikslus, ir kaip įvairios vandens naudojimo sritys prisideda prie sąnaudų, patirtų teikiant vandens paslaugas, susigrąžinimo.

3. Niekas, kas yra pasakyta šiame straipsnyje, netrukdo finansuoti konkrečių prevencinių ar atkuriamųjų priemonių, siekiant šioje direktyvoje numatytų tikslų.

4. Valstybės narės nepažeidžia šios direktyvos, jei pagal nusistovėjusią praktiką jos nusprendžia kokiai nors vandens naudojimo veiklai netaikyti šio straipsnio 1 dalies antro sakinio nuostatos ir atitinkamų 2 dalies nuostatų, kai tuo nebus pakenkta šios direktyvos tikslams ir užduotims. Priežastis, dėl ko nevisiškai taikomas 1 dalies antras sakinys, valstybės narės nurodo upės baseino valdymo planuose.

10 straipsnis

Bendrieji principai, taikomi sutelktiesiems ir pasklidiesiems taršos šaltiniams

1. Valstybės narės užtikrina, kad 2 dalyje minimas teršalų išleidimas į paviršinius vandenis būtų kontroliuojamas taikant šiame straipsnyje nurodytus bendruosius principus.

2. Valstybės narės užtikrina, kad būtų nustatytos ir (arba) įgyvendintos:

- a) išmetamų teršalų kontrolės priemonės, remiantis geriausiais prieinamais metodais; arba
- b) atitinkamos išmetamų teršalų ribinės vertės; arba
- c) pasklidojo poveikio atveju – kontrolės priemonės pagal geriausią aplinkos apsaugos praktiką,

kurios yra nustatytos:

- 1996 m. rugsėjo 24 d. Tarybos direktyvoje 96/61/EB dėl integruotos taršos prevencijos ir kontrolės ⁽¹⁾,

⁽¹⁾ OL L 257, 1996 10 10, p. 26.

▼B

- 1991 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvoje 91/271/EEB dėl miesto nuotėkų valymo ⁽¹⁾,
- 1991 m. gruodžio 12 d. Tarybos direktyvoje 91/676/EEB dėl vandens apsaugos nuo žemės ūkyje naudojamų nitratų taršos ⁽²⁾,
- direktyvose, priimtose pagal šios direktyvos 16 straipsnį,
- direktyvose, išvardytose IX priede,
- visuose kituose atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose,

ne vėliau kaip po dvylikos metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, jei kitaip nėra numatyta atitinkamuose teisės aktuose.

3. Tais atvejais, kai kokybės tikslas ar kokybės standartas, nesvarbu, ar jis būtų nustatytas pagal šią direktyvą, pagal IX priede išvardytas direktyvas ar pagal kurią nors kitą Bendrijos teisės aktą, reikalauja griežtesnių sąlygų už tas, kurios susidarytų taikant šio straipsnio 2 dalį, yra nustatomos atitinkamai griežtesnės išmetamų teršalų kontrolės priemonės.

11 straipsnis

Priemonių programa

1. Kiekviena valstybė narė kiekvienam upės baseino rajonui arba tarpvalstybinio upės baseino rajono daliai, esančiai jos teritorijoje, sudaro priemonių programą 4 straipsnyje nurodytiems tikslams pasiekti, atsižvelgdama į analizių, kurių reikalaujama 5 straipsnyje, rezultatus. Tokios priemonių programos gali remtis priemonėmis, kurios taikomos pagal nacionaliniu lygiu priimtus įstatymus visai atitinkamos valstybės narės teritorijai. Prireikus valstybė narė gali numatyti priemones, taikytinas visiems upės baseino rajonams ir (arba) tarptautinių upės baseino rajonų dalims, esančioms jos teritorijoje.

2. Į kiekvieną priemonių programą įeina „pagrindinės“ priemonės, nurodytos 3 straipsnyje, ir prireikus „papildomos“ priemonės.

3. „Pagrindinės priemonės“ – tai būtiniausi reikalavimai, kurių privalu laikytis. Į jas įeina:

- a) priemonės, reikalingos Bendrijos teisės aktams dėl vandens apsaugos įgyvendinti, taip pat priemonės, kurių reikalaujama 10 straipsnyje ir VI priedo A dalyje nurodytuose teisės aktuose;
- b) priemonės, kurios, manoma, yra tikslingos taikant 9 straipsnį;
- c) priemonės, skatinančios taupų ir subalansuotą vandens naudojimą, nepakenkiant 4 straipsnyje nurodytiems tikslams;
- d) priemonės, skirtos 7 straipsnio reikalavimams įvykdyti, taip pat priemonės vandens kokybei apsaugoti, kad geriamojo vandens gavybai reikėtų kuo mažiau gryninti vandenį;
- e) kontrolės priemonės, taikomos imant gėlą paviršinį ir požeminį vandenį, užtvėnkiant gėlą paviršinį vandenį, taip pat vandens ėmimo registrai ar registrams ir reikalavimai, kad vandens ėmimui ir užtvėnkimui būtų gautas išankstinis leidimas. Tokios kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prireikus atnaujinamos. Valstybės narės tokių kontrolės priemonių gali netaikyti, kai vandens ėmimas ar užtvėnkimas vandens būklei neturi didesnio poveikio;
- f) kontrolės priemonės, įskaitant reikalavimą gauti išankstinį leidimą, norint dirbtinai papildyti požeminio vandens telkinius. Tam galima naudoti bet kokį paviršinio ar požeminio vandens šaltinį, jei naudojant tokį šaltinį nepakenkiama tam šaltiniui ar papildomam požeminio vandens telkiniui nustatytų aplinkos apsaugos tikslų. Tokios

⁽¹⁾ OL L 135, 1991 5 30, p. 40. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Komisijos direktyva 98/15/EB (OL L 67, 1998 3 7, p. 29).

⁽²⁾ OL L 375, 1991 12 31, p. 1.

▼B

kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prireikus atnaujinamos;

- g) iš sutelktųjų šaltinių išleidžiant medžiagas, kurios gali sukelti taršą, reikalavimas, kad toks išleidimas iš anksto būtų sureguliuotas, pavyzdžiui, draudžiama tai atlikti taip, kad teršalai patektų į vandenį, arba kad tam būtų išduotas išankstinis leidimas, arba kad būtų reikalaujama registracijos vadovaujantis bendromis privalomomis taisyklėmis, nustatančiomis atitinkamų teršalų išmetimo kontrolės priemonės, įskaitant priemones pagal 10 ir 16 straipsnius. Tokios kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prireikus atnaujinamos;
- h) kai taršą gali sukelti pasklidieji šaltiniai, teršalų patekimo prevencinės ar kontrolės priemonės. Tokios kontrolės priemonės gali būti reikalavimas išankstinio sureguliuavimo, pavyzdžiui, draudimas išleisti teršalus į vandenį, reikalavimas išankstinio leidimo ar registracijos, vadovaujantis bendromis privalomomis taisyklėmis, kai toks reikalavimas nėra numatytas kituose Bendrijos teisės aktuose. Šios kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prireikus atnaujinamos;
- i) visais kitais atvejais, kai daromas didelis neigiamas poveikis vandens būklei, nurodytai 5 straipsnyje ir II priede, svarbiausia yra priemonės, užtikrinančios, kad vandens telkinių hidromorfologinės sąlygos atitiktų reikalaujamą ekologinį statusą arba gerą ekologinį potencialą vandens telkiniuose, kurie yra nurodyti kaip dirbtiniai arba labai pakeisti. Šiuo tikslu kontrolės priemonės gali būti reikalavimas išankstinio leidimo ar registracijos vadovaujantis bendromis privalomomis taisyklėmis, kai toks reikalavimas nėra numatytas kituose Bendrijos teisės aktuose. Tokios kontrolės priemonės reguliariai peržiūrimos ir prireikus atnaujinamos;
- j) draudimas teršalus išleisti tiesiogiai į požeminį vandenį, laikantis toliau nurodytų nuostatų:

Valstybės narės gali leisti į tą patį vandeningą sluoksnį vėl suleisti vandenį, panaudotą geoterminiais tikslais.

Nurodžiusios sąlygas, jos gali leisti:

- į geologinius klodus, iš kurių jau yra išgauti angliavandeniliai ar kitos medžiagos, arba į geologinius klodus, kurie dėl gamtinių priežasčių niekada netiks kitiems tikslams, įleisti vandenį, kuriame yra medžiagų, susidariusių atliekant tiriamuosius ir angliavandenilių ėmimo ar gavybos darbus, ir įleisti vandenį techniniams poreikiams. Tokiame įleidžiamame vandenyje neturi būti kitų medžiagų, išskyrus tas, kurios susidaro vykdant anksčiau nurodytą veiklą,
- iš naujo vėl suleisti išsiurbtą požeminį vandenį iš šachtų ir kasyklų arba dėl civilinės statybos ar priežiūros darbų,
- suleisti gamtines dujas arba suskystintas naftos dujas (SND) sandėliavimo tikslais į geologinius klodus, kurie dėl gamtinių priežasčių niekuomet netiks kitiems tikslams,

▼M4

- saugojimui skirtus anglies dioksido srautus suleisti į geologines formacijas, kurios dėl natūralių priežasčių niekuomet nebebus tinkamos kitiems tikslams, jei toks suleidimas atliekamas pagal 2009 m. balandžio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2009/31/EB dėl anglies dioksido geologinio saugojimo ⁽¹⁾ arba nepatenka į tos direktyvos taikymo sritį pagal jos 2 straipsnio 2 dalį,

▼B

- suleisti gamtines dujas arba suskystintas naftos dujas (SND) sandėliavimo tikslais į kitus geologinius klodus, kai svarbiausia

⁽¹⁾ OL L 140, 2009 5 6, p. 114.

▼ B

- užtikrinti dujų tiekimą, ir kai nei tuo metu, nei ateityje tai nesukels pavojaus, jog požeminio vandens kokybė gali suprastėti,
- statybos, civilinės statybos darbus ar panašią veiklą ant žemės ar žemėje, kuri yra sąlytyje su požeminiu vandeniu. Šiais tikslais valstybės narės gali nustatyti, kad tokia veikla leidžiama, jei ji vykdoma laikantis bendrų privalomų taisyklių, kurias valstybė narė yra tokiai veiklai nustačiusi,
- išleisti nedidelius medžiagų kiekius mokslo tikslais siekiant apibūdinti, apsaugoti ar pagerinti vandens telkinius, jei tų medžiagų kiekis yra griežtai tik toks, koks reikalingas tokiam tikslui,

jei išleidimas nepakenkia aplinkos apsaugos tikslams, nustatytiems konkrečiam požeminio vandens telkiniui;

- k) vadovaujantis 16 straipsniu priemonės, skirtos pašalinti paviršinių vandenų taršai, kurią sukelia medžiagos, nurodytos prioritetinių medžiagų sąrašė, dėl kurio susitarta pagal 16 straipsnio 2 dalį, ir nuosekliai mažinti kitų medžiagų keliamai taršai, kurios nesumažinus valstybės narės negalėtų pasiekti paviršinio vandens telkiniams 4 straipsnyje nustatytą tikslų;
- l) visos priemonės, kurios yra būtinos norint užkirsti kelią teršalų nuostoliams iš techninių įrenginių bei sukliudyti ir (arba) sumažinti taršos dėl atsitiktinių įvykių poveikį, pavyzdžiui, dėl potvynių, įskaitant sistemas, aptinkančias ir išpėjančias apie tokius įvykius, taip pat tiems atvejams, kai nelaimingų atvejų nebuvo galima numatyti, visos priemonės, kuriomis sumažinamas pavojus, keliamas vandens ekosistemoms.

4. „Papildomos“ priemonės – tai priemonės, sukurtos ir įgyvendinamos kartu su pagrindinėmis priemonėmis, siekiant 4 straipsnyje nustatytų tikslų. VI priedo B dalyje pateikiamas nebaigtinis tokių priemonių sąrašas.

Valstybės narės gali taikyti ir kitas papildomas priemones, siekdamos papildomai apsaugoti ir pagerinti vandenį, kuriems taikoma ši direktyva, taip pat įgyvendinti 1 straipsnyje minėtus atitinkamus tarptautinius susitarimus.

5. Kai monitoringas ar kiti duomenys rodo, kad 4 straipsnyje nustatytų tikslų tam tikro vandens telkinio atžvilgiu nebus galima pasiekti, valstybė narė užtikrina, kad:

- būtų ištirtos tokios tikimybės priežastys,
- būtų išnagrinėti ir peržiūrėti atitinkami leidimai,
- būtų peržiūrėtos ir koreguotos atitinkamos monitoringo programos,
- prireikus taikomos papildomos priemonės, kad tie tikslais būtų pasiekti, įskaitant, jei tikslinga, griežtesnių aplinkos kokybės standartų nustatymą V priede numatyta tvarka.

Kai tokias priežastis sukelia gamtos reiškiniai ar *force majeure*, kurios yra išimtinės ir jų nebuvo galima numatyti, visų pirma dideli potvyniai ir užsitęsios sausras, valstybės narės, vadovaudamosi 4 straipsnio 6 dalimi, gali nuspręsti, kad imtis papildomų priemonių praktiškai netikslinga.

6. Įgyvendindamos priemones pagal šio straipsnio 3 dalį, valstybės narės imasi visų atitinkamų veiksmų, kad jūros vandenų tarša nedidėtų. Nepažeidžiant galiojančių įstatymų, pagal 3 dalį taikomos priemonės neturi nei tiesiogiai, nei netiesiogiai prisidėti prie jūros vandenų taršos padidėjimo. Šis reikalavimas netaikomas, kai padidėja visos aplinkos tarša.

7. Priemonių programos sudaromos ne vėliau kaip po devynerių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, o visos priemonės pradedamos taikyti ne vėliau kaip po dvylikos metų nuo tos dienos.

▼B

8. Priemonių programos peržiūros ir prireikus atnaujinamos ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, po to – kas šešeri metai. Visos naujos ar peržiūrėtos priemonės pagal atnaujintą programą pradeda veikti per trejus metus nuo tos dienos, kai jos yra nustatomos.

*12 straipsnis***Problemos, kurių negalima išspręsti valstybių narių lygiu**

1. Kai valstybė narė nustato problemą, kuri turi poveikio jos vandens valdymui, bet pati tos problemos išspręsti negali, ji gali apie tai pranešti Komisijai ir bet kuriai kitai suinteresuotai valstybei narei bei pateikti rekomendacijas, kaip tą problemą spręsti.
2. Komisija į tokį pranešimą ar valstybių narių rekomendacijas reaguoja per šešis mėnesius.

*13 straipsnis***Upės baseino valdymo planai**

1. Valstybės narės užtikrina, kad kiekvienam upės baseino rajonui, esančiam tik jos teritorijoje, būtų sudarytas upės baseino valdymo planas.
2. Kai visas tarpvalstybinis upės baseino rajonas yra tik Bendrijos teritorijoje, valstybės narės užtikrina koordinavimą, kad būtų sudarytas vienas tarptautinis upės baseino valdymo planas. Jei toks tarptautinis upės baseino valdymo planas nesudaromas, valstybės narės, siekdamos šios direktyvos tikslų, sudaro upės baseino valdymo planus bent toms tarptautinio upės baseino rajono dalims, kurios yra jų teritorijoje.
3. Kai tarpvalstybinis upės baseino rajonas driekiasi už Bendrijos ribų, valstybės narės stengiasi sudaryti vieną upės baseino valdymo planą, o jei tai neįmanoma, toks planas turėtų būti sudarytas bent tai tarpvalstybinio upės baseino rajono daliai, kuri yra atitinkamos valstybės narės teritorijoje.
4. Upės baseino valdymo plane pateikiama informacija, kuri yra smulkiai nurodyta VII priede.
5. Upės baseino valdymo planą galima papildyti smulkesnėmis programomis ir valdymo planais, skirtais baseino daliai, sektoriui, problemai ar vandens tipui, siekiant spręsti konkrečius vandens valdymo aspektus. Tokių priemonių taikymas neatleidžia valstybių narių nuo kitų jų prievolių pagal šią direktyvą.
6. Upės baseino valdymo planai paskelbiami ne vėliau kaip po devynerių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.
7. Upės baseino valdymo planai patikslinami ir atnaujinami ne vėliau kaip po 15 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, po to – kas šešeri metai.

*14 straipsnis***Vieša informacija ir konsultacijos**

1. Valstybės narės skatina, kad visos suinteresuotos šalys aktyviai dalyvautų įgyvendinant šią direktyvą, visų pirma sudarant, peržiūrint ir atnaujinant upės baseino valdymo planus. Valstybės narės kiekvienam upės baseino rajonui paskelbia ir visuomenės, taip pat naudotojų pastaboms pateikia:
 - a) ne vėliau kaip likus trejiems metams iki to laikotarpio, kuriam sudaromas planas, pradžios – plano sudarymo tvarkaraštį ir darbo programą, įskaitant informaciją apie tai, kokių konsultacinių priemonių bus imamasi;

▼B

- b) ne vėliau kaip likus dvejiems metams iki to laikotarpio, kuriam sudaromas planas, pradžios – tarpinę reikšmingesnių upės baseine nustatytų vandens valdymo problemų apžvalgą;
- c) ne vėliau kaip likus vieneriems metams iki to laikotarpio, kuriam sudaromas planas, pradžios – upės baseino valdymo plano projekto kopijas.

Esant prašymams, leidžiama susipažinti su pirminiais dokumentais ir informacija, kuria buvo naudojama sudarant upės baseino valdymo plano projektą.

2. Siekdamas užtikrinti aktyvų dalyvavimą ir konsultavimąsi, valstybės narės skiria ne mažiau šešių mėnesių komentarams apie tuos dokumentus pateikti raštu.
3. Šio straipsnio 1 ir 2 dalys taip pat taikomos atnaujintiems upės baseino valdymo planams.

*15 straipsnis***Atskaitomybė**

1. Valstybės narės Komisijai ir visoms kitoms suinteresuotoms valstybėms narėms upės baseino valdymo planų ir visų po to atnaujintų jo variantų kopijas atsiunčia per tris mėnesius nuo jų paskelbimo dienos:

- a) upės baseinų rajonų, kurie driekiasi tik valstybės narės teritorijoje, atveju – visus upės valdymo planus, taikomus tai nacionalinei teritorijai ir paskelbtus pagal 13 straipsnį;
- b) tarptautinio upės baseino rajono atveju – bent tą upės baseino valdymo planų dalį, kuri taikoma valstybės narės teritorijai.

2. Valstybės narės pateikia apibendrintas:

- pagal 5 straipsnį reikalaujamų analizių ir
- pagal 8 straipsnį sudarytų monitoringo programų,

atliktų pirmojo upės baseino valdymo plano tikslais, ataskaitas per tris mėnesius nuo jų užbaigimo.

3. Per trejus metus nuo kiekvieno upės baseino valdymo plano arba jo atnaujinto varianto paskelbimo pagal 13 straipsnį valstybės narės pateikia tarpinę ataskaitą, apibūdinamos planuotos priemonių programos įgyvendinimo pažangą.

*16 straipsnis***Kovos su vandens tarša strategijos**

1. Europos Parlamentas ir Taryba priima konkrečias priemones, skirtas kovai su atskirų teršalų ar teršalų grupių keliama vandens tarša, kuri sudaro didelį pavojų vandens aplinkai ar per ją persiduoda, įskaitant pavojų vandens telkiniams, iš kurių imamas geriamasis vanduo. Taikomomis priemonėmis tokius teršalus siekiama laipsniškai mažinti, o prioritetinių pavojingų medžiagų, apibrėžtų 2 straipsnio 30 dalyje, atveju – nutraukti ar etapais panaikinti jų išleidimą, išmetimą ar nuostolius. Tokios priemonės tvirtinamos Komisijos pasiūlymu, pateiktu Sutartyje nustatyta tvarka.

2. Komisija pateikia pasiūlymą, sudarydama prioritetinių medžiagų, atrinktų iš tokių, kurios kelia nemažą grėsmę vandens aplinkai arba per ją persiduoda, sąrašą. Medžiagos išdėstomos prioritetine tvarka pagal

▼B

tai, kokių veiksmų reikia imtis, remiantis vandens aplinkai keliamu ar per ją persiduodančiu pavojumi, kuris nustatomas:

- a) pagal Tarybos reglamentą (EEB) Nr. 793/93 ⁽¹⁾, Tarybos direktyvą 91/414/EEB ⁽²⁾ ir Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 98/8/EB ⁽³⁾ atliktą rizikos vertinimą; arba
- b) pagal tikslinį rizikos vertinimą (taikant Reglamento (EEB) Nr. 793/93) metodiką), dėmesį kreipiant tik į ekologinį toksiškumą vandeniui ir toksiškumą žmogui, persiduodantį per vandens aplinką.

Kai būtina nenukrypti nuo šio straipsnio 4 dalyje nustatytų terminų, medžiagos prioritetine tvarka išdėstomos pagal tai, kokių veiksmų reikia imtis, remiantis vandens aplinkai keliamu ar per ją persiduodančiu pavojumi, kuris nustatomas supaprastinta, mokslo principais paremta rizikos vertinimo procedūra, visų pirma atsižvelgiant į:

- akivaizdžius duomenis apie atitinkamos medžiagos prigimtinių pavojų, o svarbiausia – į jos ekologinį toksiškumą vandeniui bei žmogui, persiduodantį per paveiktus vandenis,
- duomenis, gautus stebint plačiai paplitusį aplinkos užterštumą, ir
- kitus įrodytus veiksnius, kurie gali rodyti, jog aplinka gali būti plačiai užteršta, tokius kaip atitinkamos medžiagos gamybos ar naudojimo apimtys ir naudojimo pobūdis.

3. Komisijos pasiūlyme taip pat nurodomos prioritėtinės pavojingos medžiagos. Jas nurodydama Komisija atsižvelgia į tai, kokios susirūpinimą keliančios medžiagos yra parinktos atitinkamuose Bendrijos teisės aktuose dėl pavojingų medžiagų arba atitinkamuose tarptautiniuose susitarimuose.

4. Komisija patvirtintą prioritėtinių medžiagų sąrašą peržiūri ne vėliau kaip po ketverių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, po to – ne rečiau kaip kas ketverius metus, ir prireikus pateikia pasiūlymus.

5. Rengdama savo pasiūlymą Komisija atsižvelgia į Mokslinio komiteto dėl toksiškumo, ekologinio toksiškumo ir aplinkos reikalų, valstybių narių, Europos Parlamento, Europos aplinkos agentūros, Bendrijos mokslo tiriamųjų programų, tarptautinių organizacijų, kurių dalis Bendrija yra, Europos verslo organizacijų, įskaitant organizacijas, atstovaujančias smulkios ir vidutinės įmonės, Europos aplinkos apsaugos organizacijų rekomendacijas bei į kitą atitinkamą informaciją, kurią ji sužino.

6. Prioritėtinių medžiagų atžvilgiu Komisija pateikia pasiūlymus dėl kontrolės priemonių, skirtų:

- palaipsniui mažinti atitinkamų medžiagų išleidimą, išmetimą bei nuostolius, o svarbiausia
- sustabdyti ar laipsniškai panaikinti medžiagų, nustatytų pagal šio straipsnio 3 dalį, išleidimą, išmetimą ir nuostolius ir tam atlikti skirtus atitinkamus terminus. Terminai neturi viršyti 20 metų nuo to laiko, kai šiuos pasiūlymus pagal šio straipsnio nuostatas priima Europos Parlamentas ir Taryba.

Teikdama pasiūlymus Komisija nurodo atitinkamas ekonomiškąs ir atitinkamo lygio kontrolės priemones bei produktų ir procesų kontrolės priemonių derinius, taikytinus sutelktiesiems ir pasklidiesiems taršos šaltiniams, ir atsižvelgia į vienodą visai Bendrijai išmetamų teršalų ribines vertes, taikomas procesų kontrolei. Atitinkamais atvejais Bendrijos lygiu procesų kontrolės priemonės galima nustatyti pagal atskirus sektorius. Kai į produktų kontrolės priemones įeina ir atitinkamų pagal

⁽¹⁾ OL L 84, 1993 4 5, p. 1.

⁽²⁾ OL L 230, 1991 8 19, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/47/EB (OL L 191, 1998 7 7, p. 50).

⁽³⁾ OL L 123, 1998 4 24, p. 1.

▼B

Direktyvą 91/414/EEB ir Direktyvą 98/8/EB išduotų leidimų peržiūrėjimas, toks peržiūrėjimas atliekamas vadovaujantis tų direktyvų nuostatomis. Kiekviename kontrolės priemonių pasiūlyme nurodoma, kaip jos turi būti peržiūrimos, atnaujinamos, ir kaip turi būti vertinamas jų veiksmingumas.

7. Komisija pateikia pasiūlymus dėl kokybės standartų, taikytinų prioritетinių medžiagų koncentracijai paviršiniuose vandenyse, nuosėdose ir biotoje.

8. Komisija pasiūlymus pagal šio straipsnio 6 ir 7 dalis, bent jau pasiūlymus dėl išmetamų iš sutelktųjų šaltinių teršalų kontrolės ir aplinkos kokybės standartų, pateikia per dvejus metus nuo to laiko, kai atitinkama medžiaga buvo įrašyta į prioritетinių medžiagų sąrašą. Jei praėjus šešeriams metams Bendrijos lygiu nėra sudaryto susitarimo dėl medžiagų, įrašytų į pirmąjį prioritетinių medžiagų sąrašą, valstybės narės toms medžiagoms nustato aplinkos kokybės standartus, taikytinus visiems tokių išleidžiamų medžiagų paveiktiems paviršiniams vandeniems, ir kontrolės priemonės, taikytinas pagrindiniams tokių medžiagų išleidimo šaltiniams, atsižvelgdamos, *inter alia*, į visas technines mažinimo galimybes. Jei Bendrijos lygiu nėra sudaryto susitarimo dėl prioritетinių medžiagų, įrašytų į sąrašą vėliau, valstybės narės imasi tokių veiksmų praėjus penkeriems metams po to, kai medžiaga buvo įrašyta į sąrašą.

9. Komisija gali parengti kovos su vandens tarša, kurią kelia bet kuris teršalas ar teršalų grupė, strategijas, įskaitant taršą, kurią sukelia įvykusios avarijos.

10. Rengdama pasiūlymus pagal šio straipsnio 6 ir 7 dalis Komisija taip pat peržiūri visas IX priede išvardytas direktyvas. Laikydamosi 8 dalyje nurodytų terminų ji pasiūlo į prioritетinių medžiagų sąrašą įrašytų medžiagų kontrolės priemonių, nurodytų IX priede, pakeitimus ir atitinkamas priemones visoms kitoms medžiagoms, įskaitant IX priede nurodytų joms taikytinų kontrolės priemonių panaikinimą.

Visos IX priede nurodytos kontrolės priemonės, kurias siūloma pakeisti, atšaukiamos prieš įsigaliojant tokiems pakeitimams.

11. Šio straipsnio 2 ir 3 dalyse minėtas prioritетinių medžiagų sąrašas, kurį pasiūlo Komisija, tampa šios direktyvos X priedu, kai jį patvirtina Europos Parlamentas ir Taryba. Jį peržiūrint, kaip minėta 4 dalyje, laikomasi tos pačios tvarkos.

17 straipsnis

Požeminio vandens taršos prevencijos ir kontrolės strategijos

1. Europos Parlamentas ir Taryba tvirtina konkrečias požeminio vandens taršos prevencijos ir kontrolės priemones. Tokios priemonės yra skirtos gerai požeminio vandens cheminei būklei pasiekti pagal 4 straipsnio 1 dalies b punktą; jos tvirtinamos Sutartyje nurodyta tvarka, Komisijai pateikus pasiūlymą per dvejus metus nuo šios direktyvos įsigaliojimo.

2. Siūlydama priemones Komisija atsižvelgia į atliktos pagal 5 straipsnį ir II priedą analizės rezultatus. Jei duomenys pateikiami anksčiau, tokios priemonės pasiūlomos taip pat anksčiau; jose nurodomi:

- a) geros požeminio vandens cheminės būklės nustatymo kriterijai, vadovaujantis II priedo 2.2 skirsniu ir V priedo 2.3.2 bei 2.4.5 skirsniais;
- b) pastebimų ir ilgesnį laiką trunkančių teršimo didėjimo tendencijų nustatymo kriterijai ir kriterijai, kuriuos reikia taikyti nustatant, nuo kokio lygio reikia pradėti mažinti teršimo didėjimo tendencijas, vadovaujantis V priedo 2.4.4 skirsniu.

3. Priemonės, numatytos taikant šio straipsnio 1 dalį, įrašomos į priemonių programas, kurių reikalaujama pagal 11 straipsnį.

▼B

4. Jei Bendrijos lygiu nėra priimtų kriterijų pagal šio straipsnio 2 dalį, valstybės narės atitinkamus kriterijus nustato ne vėliau kaip po penkerių metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

5. Jei nacionaliniu lygiu nėra priimtų kriterijų pagal šio straipsnio 4 dalį, tendencijos mažinimas pradamas nuo tada, kai pasiekama ne daugiau kaip 75 % galiojančiuose Bendrijos teisės aktuose požeminiame vandeniui nustatytų kokybės standartų lygio.

*18 straipsnis***Komisijos ataskaita**

1. Komisija ataskaitą apie šios direktyvos įgyvendinimą paskelbia ne vėliau kaip po 12 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos, po to – kas šešerius metus ir ją pateikia Europos Parlamentui bei Tarybai.

2. Ataskaitoje nurodoma:

- a) direktyvos įgyvendinimo eigos apžvalga;
- b) paviršinio ir požeminio vandens būklės Bendrijoje apžvalga, atlikta kartu su Europos aplinkos agentūra;
- c) upės baseino valdymo planų, pateiktų pagal 15 straipsnį, apžvalga ir pasiūlymai, kaip juos būtų galima pagerinti ateityje;
- d) atsakymų į kiekvieną pagal 12 straipsnį Komisijai pateiktą valstybių narių ataskaitą ir rekomendaciją apibendrinimas;
- e) pagal 16 straipsnį pateiktų visų pasiūlymų, kontrolės priemonių ir strategijų apibendrinimas;
- f) atsakymų į Europos Parlamento ir Tarybos pastabas dėl ankstesnių įgyvendinimo ataskaitų apibendrinimas.

3. Komisija taip pat paskelbia ataskaitą apie įgyvendinimo eigą, remdamasi apibendrintomis ataskaitomis, kurias valstybės narės pateikia pagal 15 straipsnio 2 dalį, ir ją pateikia Europos Parlamentui ir Tarybai ne vėliau kaip po dvejų metų nuo 5 ir 8 straipsniuose minėtų datų.

4. Per trejus metus nuo kiekvienos šio straipsnio 1 dalyje nurodytos ataskaitos paskelbimo Komisija paskelbia tarpinę ataskaitą, kurioje apibūdina įgyvendinimo pažangą, remdamasi valstybių narių tarpinėmis ataskaitomis, minėtomis 15 straipsnio 3 dalyje. Ji pateikiama Europos Parlamentui ir Tarybai.

5. Prireikus Komisija pagal ataskaitų ciklą sukviečia kiekvienai valstybei narei atstovaujančių suinteresuotų šalių konferenciją Bendrijos vandens politikos klausimais komentarams apie Komisijos įgyvendinimo ataskaitas apsvarstyti ir patirtimi pasidalyti.

Konferencijoje turėtų dalyvauti kompetentingų institucijų, Europos Parlamento, nevyriausybinų organizacijų, socialinių ir ekonominių partnerių, vartotojų organizacijų, akademinų sluoksnių ir kitų ekspertų atstovai.

*19 straipsnis***Būsimų Bendrijos priemonių planai**

1. Kartą per metus informacijos tikslais Komisija 21 straipsnyje minėtam komitetui pateikia faktinį priemonių planą, turintį įtakos vandens teisės aktams, kuriuos ji ketina artimiausioje ateityje pasiūlyti, įskaitant ir teisės aktus, kurie bus priimti remiantis pasiūlymais, kontrolės priemonėmis ir strategijomis, sukurtomis pagal 16 straipsnį. Pirmą tokį planą Komisija pateikia ne vėliau kaip po 2 metų nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

2. Komisija šią direktyvą peržiūri ne vėliau kaip po 19 metų nuo jos įsigaliojimo dienos ir pasiūlo būtinus jos pakeitimus.

▼ **M2***20 straipsnis***Direktyvos techninės adaptacijos**

1. I, III priedai ir V priedo 1.3.6 skirsnis gali būti suderinti su mokslo ir technikos pažanga atsižvelgiant į upės baseino valdymo planų peržiūrėjimo ir atnaujinimo terminus, kaip nurodyta 13 straipsnyje. Šios priemonės, skirtos iš dalies pakeisti neesmines šios direktyvos nuostatas, patvirtinamos taikant 21 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu.

Prireikus Komisija gali pagal 21 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą priimti II ir V priedų įgyvendinimo rekomendacijas.

2. Taikant 1 dalį, duomenų, įskaitant statistinius ir kartografinius duomenis, perdavimo ir apdorojimo tikslais techniniai formatai gali būti patvirtinti taikant 21 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

*21 straipsnis***Komiteto procedūra**

1. Komisijai padeda Komitetas

2. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomi Sprendimo 1999/468/EC 5 ir 7 straipsniai, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

Sprendimo 1999/468/EB 5 straipsnio 6 dalyje nustatytas laikotarpis yra trys mėnesiai.

3. Jei yra nuoroda į šią dalį, taikomos Sprendimo 1999/468/EB 5a straipsnio 1–4 dalys ir 7 straipsnis, atsižvelgiant į jo 8 straipsnį.

▼ **B***22 straipsnis***Pripažinimas netekusiais galios**

1. Toliau nurodyti teisės aktai pripažįstami netekusiais galios ir jų panaikinimas įsigalioja nuo 7-ųjų metų po šios direktyvos įsigaliojimo dienos:

— 1975 m. birželio 16 d. Direktyva 75/440/EEB dėl paviršinių vandenių, skirtų geriamajam vandeniui imti valstybėse narėse, kokybės reikalavimų ⁽¹⁾,

— 1977 m. gruodžio 12 d. Tarybos sprendimas 77/795/EEB, nustatanti bendrą pasikeitimo informacija apie paviršinio vandens kokybę Bendrijoje tvarką ⁽²⁾,

— 1979 m. spalio 9 d. Tarybos direktyva 79/869/EEB dėl paviršinio vandens, skirto geriamajam vandeniui išgauti valstybėse narėse, matavimo metodų bei mėginių ėmimo ir tyrimų dažnumo ⁽³⁾.

2. Toliau nurodyti teisės aktai pripažįstami netekusiais galios ir jų panaikinimas įsigalioja nuo 13-ųjų metų po šios direktyvos įsigaliojimo dienos:

— 1978 m. liepos 18 d. Tarybos direktyva 78/659/EEB dėl žuvims būtinos saugotinių arba gerintinių gėlųjų vandenių kokybės ⁽⁴⁾,

⁽¹⁾ OL L 194, 1975 7 25, p. 26. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB.

⁽²⁾ OL L 334, 1977 12 24, p. 29. Sprendimas su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽³⁾ OL L 271, 1979 10 29, p. 44. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽⁴⁾ OL L 222, 1978 8 14, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

▼B

- 1979 m. spalio 30 d. Tarybos direktyva 79/923/EEB dėl vėžiagyviams būtinos vandenių kokybės ⁽¹⁾,
- 1979 m. gruodžio 17 d. Tarybos direktyva 80/68/EEB dėl požeminio vandens apsaugos nuo tam tikrų pavojingų medžiagų sukeltos taršos,
- Direktyva 76/464/EEB, išskyrus 6 straipsnį, kurio atšaukimas įsigalios nuo šios direktyvos įsigaliojimo dienos.

3. Direktyvai 76/464/EEB taikomos šios laikinosios nuostatos:

- a) prioritetinių medžiagų sąrašas, priimtas pagal šios direktyvos 16 straipsnį, pakeičiamas prioritetiniu medžiagų sąrašu, nurodytu 1982 m. birželio 22 d. Komisijos informaciniame pranešime Tarybai;
- b) taikydamos Direktyvos 76/464/EEB 7 straipsnį valstybės narės gali taikyti šioje direktyvoje nurodytus taršos problemų, ją sukeliančių medžiagų, kokybės standartų bei priemonių nustatymo principus.

4. Aplinkos apsaugos tikslai, nurodyti 4 straipsnyje, ir aplinkos kokybės standartai, nustatyti IX priede ir vadovaujantis 16 straipsnio 7 dalimi, bei kokybės standartai, nustatyti valstybių narių vadovaujantis V priedu medžiagoms, kurios nėra įrašytos į prioritetinių medžiagų sąrašą, ir vadovaujantis 16 straipsnio 8 dalimi prioritetinėms medžiagoms, kurioms nėra nustatytų Bendrijos standartų, laikomi aplinkos kokybės standartais, kai taikomas Direktyvos 96/61/EB 2 straipsnio 7 punktas ir 10 straipsnis.

5. Kai medžiaga, kuri yra įrašyta į prioritetinių medžiagų sąrašą, sudarytą vadovaujantis 16 straipsniu, nėra įrašyta į šios direktyvos VIII priedą arba į Direktyvos 96/61/EB III priedą, ji į tuos priedus įrašoma.

6. Paviršinio vandens telkiniuose aplinkos apsaugos tikslai, nustatyti pirmajame upės baseino valdymo plane, kurio reikalaujama šioje direktyvoje, vertinami pagal kokybės standartus, kurie turi būti ne mažiau griežtesni už tuos, kurių reikalaujama įgyvendinant Direktyvą 76/464/EEB.

*23 straipsnis***Nuobaudos**

Valstybės narės nustato nuobaudas už nacionalinių nuostatų, priimtų vadovaujantis šia direktyva, pažeidimus. Numatytos nuobaudos turi būti veiksmingos, proporcingos ir atgrasančios.

*24 straipsnis***Įgyvendinimas**

1. Valstybės narės priima įstatymus ir kitus teisės aktus, kurie, įsigalioję ne vėliau kaip iki 2003 m. gruodžio 22 d., įgyvendina šią direktyvą. Apie tai jos nedelsdamos praneša Komisijai.

Valstybės narės, priimdamos šias priemones, daro jose nuorodą į šią direktyvą arba tokia nuoroda daroma jas oficialiai skelbiant. Nuorodos darymo tvarką nustato valstybės narės.

2. Valstybės narės pateikia Komisijai šios direktyvos taikymo srityje priimtų pagrindinių nacionalinės teisės aktų nuostatų tekstus. Komisija apie tai praneša kitoms valstybėms narėms.

⁽¹⁾ OL L 281, 1979 11 10, p. 47. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB.

▼B

25 straipsnis

Įsigaliojimas

Ši direktyva įsigalioja jos paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje* dieną.

26 straipsnis

Adresatai

Ši direktyva yra skirta valstybėms narėms.

▼B*I PRIEDAS***INFORMACIJA, REIKALINGA KOMPETENTINGŲ INSTITUCIJŲ
SĄRAŠUI SUDARYTI**

Kaip reikalaujama 3 straipsnio 8 dalyje, valstybės narės pateikia šią informaciją apie visas kompetentingas institucijas, esančias kiekviename jų upės baseino rajone ir kiekvienoje tarptautinės upės baseino rajono dalyje, esančioje jų teritorijoje.

- i) Kompetentingos institucijos pavadinimas ir adresas – oficialus paskirtos pagal 3 straipsnio 2 dalį institucijos pavadinimas ir adresas.
- ii) Geografinė upės baseino rajono aprėptis – pagrindinių upės baseino rajone esančių upių pavadinimai ir tikslus upės baseino rajono ribų nusakymas. Ši informacija privalo būti kuo lengviau prieinama, kad ją būtų galima įrašyti į Geografinės informacijos sistemą (GIS) ir (arba) į Komisijos Geografinės informacijos sistemą (GISCO).
- iii) Kompetentingos institucijos teisinis statusas – kompetentingos institucijos teisinio statuso apibūdinimas ir – atitinkamais atvejais – jos įstatų, steigiamosios sutarties ar tolygaus teisinio dokumento santrauka arba kopija.
- iv) Pareigos – kiekvienos kompetentingos institucijos teisinės ir administracinės pareigos bei jos vaidmens kiekviename upės baseino rajone apibūdinimas.
- v) Narystė – kai kompetentinga institucija veikia kaip kitų kompetentingų institucijų koordinatorė, būtina sudaryti tokių institucijų sąrašą ir apibūdinti koordinavimo užtikrinimui nustatytus institucijų santykius.
- vi) Tarptautiniai santykiai – kai upės baseino rajonas yra ne vienos, o kelių valstybių narių teritorijoje, arba jei jis užima dar ir valstybės, kuri nėra Bendrijos narė, teritorijos dalį, būtina trumpai apibūdinti koordinavimo užtikrinimui nustatytus institucijų santykius.

II PRIEDAS

1. PAVIRŠINIAI VANDENYS

1.1. Paviršinių vandens telkinių tipų apibūdinimas

Valstybės narės nurodo paviršinio vandens telkinių vietą bei ribas ir pagal toliau nurodytą metodiką parengia pradinį visų tokių telkinių apibūdinimą. Rengdamos tokių apibūdinimą valstybės narės paviršinio vandens telkinius gali jungti į grupes.

- i) Upės baseino rajone esantys paviršinio vandens telkiniai priskiriami vienai iš šių paviršinio vandens kategorijų – upės, ežerai, tarpiniai vandenys ir pakrančių vandenys – arba priskiriami dirbtiniams paviršinio vandens telkiniams ar labai pakeistiems paviršinio vandens telkiniams.
- ii) Kiekvienai paviršinio vandens kategorijai priklausantys upės baseino rajone esantys paviršinio vandens telkiniai skirstomi pagal tipus. Tipai yra apibrėžiami, taikant 1.2 skirsnyje pateiktas sistemas – „A sistema“ arba „B sistema“.
- iii) Jei taikoma A sistema, paviršinio vandens telkiniai, esantys upės baseino rajone, pirmiausia priskiriami atitinkamiems ekoregionams pagal 1.2 skirsnyje nustatytas ir XI priedo atitinkamame žemėlapyje parodytas geografines teritorijas. Po to kiekvieno ekoregiono vandens telkiniai skirstomi į paviršinio vandens telkinių tipus pagal A sistemos lentelėse nustatytus deskriptorius.
- iv) Jei valstybės narės taiko B sistemą, skirstymas privalo būti bent toks pat detalus kaip ir taikant A sistemą. Atitinkamai paviršinio vandens telkiniai, esantys upės baseino rajone, suskirstomi į tipus, taikant privalomų deskriptorių ir tokių pasirinktinių deskriptorių ar deskriptorių derinių vertes, kurios yra būtinos norint užtikrinti galimybę patikimai išvesti tipui būdingas biologines etalonines sąlygas.
- v) Dirbtiniai ir labai pakeisti paviršinio vandens telkiniai skirstomi pagal tokių paviršinio vandens kategorijų, kurios labiausiai panašios į atitinkamą labai pakeistą ar dirbtinį vandens telkinį, deskriptorius.
- vi) Valstybės narės Komisijai pateikia tipų geografinės vietovės žemėlapių ar žemėlapius (GIS formato), kurie atitinka pagal A sistemą atlikto skirstymo detalumą.

1.2. Ekoregionai ir paviršinio vandens telkinių tipai

1.2.1. Upės

A sistema

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Ekoregionas	XI priede pateiktame A žemėlapyje pavaizduoti ekoregionai
Tipas	<p>Tipologija pagal absoliutinį aukštį</p> <p>aukštas: >800 m</p> <p>vidutinio aukščio: nuo 200 iki 800 m</p> <p>žemas: < 200 m</p> <p>Dydžio tipologija pagal visą baseino plotą</p> <p>mažas: 10–100 km²</p> <p>vidutinis: > 100 iki 1 000 km²</p> <p>didelis: > 1 000 iki 10 000 km²</p> <p>labai didelis: > 10 000 km²</p>

▼ **B**

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
	Geologija kalkinis silikatinis organinis

B sistema

Alternatyvus apibūdinimas	Fiziniai ir cheminiai veiksniai, kurie nulemia upės ar jos dalies charakteristikas ir kartu biologinės populiacijos struktūrą bei sudėtį
Privalomieji veiksniai	absoliutinis aukštis geografinė platuma geografinė ilguma geologija dydis
Pasirenkamieji veiksniai	nuotolis nuo upės ištakų tėkmės galia (tėkmės ir nuolydžio funkcija) vidutinis vandens plotis vidutinis vandens gylis vidutinis vandens nuolydis upės pagrindinės vagos forma upės debito (nuotėkio) kategorija slėnio forma kietieji nešmenys gebėjimas neutralizuoti rūgštis vidutinė substrato sudėtis chloridai oro temperatūrų intervalas vidutinė oro temperatūra krituliai

1.2.2. Ežerai

A sistema

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Ekoregionas	XI priede pateiktame A žemėlapyje pavaizduoti ekoregionai
Tipas	Tipologija pagal absoliutinį aukštį vidutinio aukščioaukštas: >800 m vidutinio aukščio: nuo 200 iki 800 m žemuma: < 200 m Gylio tipologija pagal vidutinį gylį < 3 m, nuo 3 m iki 15 m > 15 m

▼ **B**

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
	<p>Dydžio tipologija pagal paviršiaus plotą</p> <p>nuo 0,5 iki 1 km²</p> <p>nuo 1 iki 10 km²</p> <p>nuo 10 iki 100 km²</p> <p>> 100 km²</p> <p>Geologija</p> <p>silikatinis</p> <p>kalkinis</p> <p>organinis</p>

B sistema

Alternatyvus apibūdinimas	Fiziniai ir cheminiai veiksniai, kurie nulemia ežero charakteristikas ir kartu biologinės populiacijos struktūrą bei sudėtį
Privalomieji veiksniai	<p>absoliutinis aukštis</p> <p>geografinė platuma</p> <p>geografinė ilguma</p> <p>gylis</p> <p>geologija</p> <p>dydis</p>
Pasirenkamieji veiksniai	<p>vidutinis vandens gylis</p> <p>ežero forma</p> <p>sėdimo laikas</p> <p>vidutinė oro temperatūra</p> <p>oro temperatūrų intervalas</p> <p>maišymosi savybės (pvz., vienaarūšis, dvirūšis, daugiarūšis)</p> <p>gebėjimas neutralizuoti rūgštis</p> <p>maistingųjų medžiagų foninė būklė</p> <p>vidutinė substrato sudėtis</p> <p>vandens lygio svyravimas</p>

1.2.3. Tarpiniai vandenys

A sistema

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Ekoregionas	<p>XI priede pateiktame B žemėlapyje pavaizduoti:</p> <p>Baltijos jūra</p> <p>Barencio jūra</p> <p>Norvegijos jūra</p> <p>Šiaurės jūra</p> <p>Šiaurės Atlanto vandenynas</p> <p>Viduržemio jūra</p>

▼ **B**

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Tipas	<p>Pagal vidutinį metinį druskingumą</p> <p>< 0,5 ‰: gėlo vandens</p> <p>nuo 0,5 iki < 5 ‰: mažo druskingumo</p> <p>nuo 5 iki < 18 ‰: vidutinio druskingumo</p> <p>nuo 18 iki < 30 ‰: didelio druskingumo</p> <p>nuo 30 iki < 40 ‰: smarkiai padidinto druskingumo</p> <p>Pagal vidutinį potvynių dydį</p> <p>< 2 m: maži potvyniai</p> <p>nuo 2 iki 4 m: vidutiniai potvyniai</p> <p>>4 m: dideli potvyniai</p>

B sistema

Alternatyvus apibūdinimas	Fiziniai ir cheminiai veiksniai, kurie nulemia tarpinio vandens charakteristikas ir kartu biologinės populiacijos struktūrą bei sudėtį
Privalomieji veiksniai	geografinė platuma geografinė ilguma potvynių dydis druskingumas
Pasirenkamieji veiksniai	gylis srovės greitis bangų poveikis sėdimo laikas vidutinė vandens temperatūra maišymosi charakteristikos drumstumas vidutinė substrato sudėtis forma vandens temperatūrų intervalas

1.2.4. Pakrančių vandenys

A sistema

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Ekoregionas	XI priede pateiktame B žemėlapyje pavaizduoti: Baltijos jūra Barenco jūra Norvegijos jūra Šiaurės jūra Šiaurės Atlanto vandenynas Viduržemio jūra

▼ B

Nustatyta tipologija	Deskriptoriai
Tipas	<p>Pagal vidutinį metinį druskingumą</p> <p>< 0,5 ‰: gėlo vandens</p> <p>nuo 0,5 iki < 5 ‰: mažo druskingumo</p> <p>nuo 5 iki < 18 ‰: vidutinio druskingumo</p> <p>nuo 18 iki < 30 ‰: didelio druskingumo</p> <p>nuo 30 iki < 40 ‰: smarkiai padidinto druskingumo</p> <p>Pagal vidutinį gylį</p> <p>seklūs vandenys: < 30 m: maži potvyniai</p> <p>vidutinio gylio: (nuo 30 iki 200 m)</p> <p>gilūs: > 200 m</p>

B sistema

Alternatyvus apibūdinimas	Fiziniai ir cheminiai veiksniai, kurie nulemia pakrančių vandens charakteristikas ir kartu biologinės populiacijos struktūrą bei sudėtį
Privalomieji veiksniai	geografinė platuma geografinė ilguma potvynių dydis druskingumas
Pasirenkamieji veiksniai	srovės greitis bangų poveikis vidutinė vandens temperatūra maišymosi charakteristikos drumstumas vandens pasikeitimo laikas (uždarose įlankose) vidutinė substrato sudėtis vandens temperatūrų intervalas

1.3. Paviršinio vandens telkinių tipui būdingų etaloninių sąlygų nustatymas

- i) Kiekvieno paviršinio vandens telkinio tipo, apibūdinamo pagal 1.1 skirsnį, būdingos hidromorfologinės ir fizinės bei cheminės sąlygos nustatomos, išreiškiant hidromorfologinių, fizinių ir cheminių kokybės elementų vertes, nurodytas V priedo 1.1 skirsnyje, kai to tipo paviršinio vandens telkinys yra labai geros ekologinės būklės, kaip apibrėžta V priedo 1.2 skirsnyje pateiktoje atitinkamoje lentelėje. Tipui būdingos biologinės etaloninės sąlygos nustatomos, išreiškiant biologinės kokybės elementų vertes, nurodytas V priedo 1.1 skirsnyje, kai to tipo paviršinio vandens telkinys yra labai geros ekologinės būklės, kaip apibrėžta V priedo 1.2 skirsnyje pateiktoje atitinkamoje lentelėje.
- ii) Taikant šios skirsnio procedūras labai pakeistiems arba dirbtiniams paviršinio vandens telkiniams, nuorodos į labai gerą ekologinę būklę laikomos nuorodomis į didžiausią ekologinį potencialą, kaip apibrėžta V priedo 1.2.5 lentelėje. Vandens telkinio didžiausio ekologinio potencialo vertės peržiūrimos kas šešeri metai.
- iii) Nustatant tipui būdingas sąlygas pagal i ir ii punktus ir tipui būdingas biologines etalonines sąlygas galima remtis erdviniais duomenimis, modeliavimu arba šių metodų deriniu. Kai tokių metodų taikyti nėra galimybių, valstybės narės tokių sąlygų nusta-

▼B

tymui gali pasitelkti ekspertų sprendimus. Nustatant labai gerą ekologinę būklę pagal konkrečių sintetinių teršalų koncentracijas, remiamasi tokiomis aptikimo ribomis, kokias galima pasiekti prieinamais nustatymo metu metodais.

- iv) Norėdamos nustatyti tipui būdingas biologines etalonines sąlygas pagal erdvinius duomenis, valstybės narės kiekvienam paviršinio vandens telkinio tipui sudaro atskaitos tinklą. Tinkle turi būti pakankamas skaičius labai geros būklės telkinių, kad būtų galima pakankamai pasitikėti etaloninių sąlygų vertėmis, turint galvoje kokybės elementų verčių, kurios atitinka to tipo paviršinio vandens telkinių labai gerą ekologinę būklę, ir modeliavimo metodų, kuriuos reikia taikyti pagal v punktą, kintamumą.
- v) Modeliavimu paremtos tipui būdingos biologinės etaloninės sąlygos gali būti nustatytos naudojant arba prognozavimo į ateitį modelius, arba retrospektyvinio spėjimo metodus. Metodai turi remtis istoriniais, paleoliniais ir kitais prieinamais duomenimis, kad būtų galima pakankamai pasitikėti etaloninių sąlygų vertėmis ir kad šitaip nustatytos sąlygos būtų nuoseklios ir galiojant kiekvienam paviršinio vandens telkinio tipui.
- vi) Kai neįmanoma patikimai nustatyti kokio nors kokybės elemento etaloninių sąlygų, būdingų paviršinio vandens telkinio tipui, dėl didelio natūralaus, bet ne dėl sezoninio to elemento kintamumo, į tą elementą galima nekreipti dėmesio vertinant paviršinio vandens tipo ekologinę būklę. Tokiais atvejais upės baseino valdymo plane valstybės narės turi nurodyti priežastis, kodėl į tą elementą nekreipiama dėmesio.

1.4. Įvairaus poveikio nustatymas

Valstybės narės renka ir tvarko informaciją apie reikšmingo antropogeninio poveikio tipus ir dydį, kuri gali patirti kiekviename upės baseino rajone esantys vandens telkiniai, visų pirma:

vertina ir nustato reikšmingus miesto, pramonės, žemės ūkio ir kitų įrenginių bei kitos veiklos taškinis taršos, ypač taršos, kurią kelia VIII priede išvardytos medžiagos, šaltinius, remdamosi, *inter alia*, informacija, surinkta pagal:

- i) Direktyvos 91/271/EEB 15 ir 17 straipsnius;
 - ii) Direktyvos 96/61/EB ⁽¹⁾ 9 ir 15 straipsnius;
- o sudarydamos pradinį upės baseino valdymo planą, informacija pagal:
- iii) Direktyvos 76/464/EEB 11 straipsnį ir
 - iv) Direktyvas 75/440/EB, 76/160/EEB ⁽²⁾, 78/659/EEB ir 79/923/EEB ⁽³⁾.

Vertina ir nustato reikšmingus miesto, pramonės, žemės ūkio ir kitų įrenginių bei kitos veiklos paskliduosius taršos, ypač taršos, kurią kelia VIII priede išvardytos medžiagos, šaltinius, remdamosi, *inter alia*, informacija, surinkta pagal:

- i) Direktyvos 91/676/EEB ⁽⁴⁾ 3, 5 ir 6 straipsnius;
 - ii) Direktyvos 91/414/EEB 7 ir 17 straipsnius;
 - iii) Direktyvą 98/8/EB;
- o sudarydamos pirmąjį upės baseino planą:

⁽¹⁾ OL L 135, 1991 5 30, p. 40. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 98/15/EB (OL L 67, 1998 3 7, p. 29).

⁽²⁾ OL L 31, 1976 2 5, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais 1994 m. Stojimo aktu.

⁽³⁾ OL L 281, 1979 11 10, p. 47. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 91/692/EEB (OL L 377, 1991 12 31, p. 48).

⁽⁴⁾ OL L 375, 1991 12 31, p. 1.

▼B

iv) Direktyvomis 75/440/EEB, 76/160/EEB, 76/464/EEB, 78/659/EEB ir 79/923/EEB.

Vertina ir nustato vandens ėmimą miesto, pramonės, žemės ūkio ir kitiems poreikiams, sezoninius svyravimus, bendrą metinį poreikį ir vandens nuostolius paskirstymo sistemose.

Vertina ir nustato vandens srauto reguliavimo, vandens perdavimo ir nukreipimo kitur poveikį viso srauto charakteristikoms ir vandens balansui

Nustato vandens telkinių morfologinius pokyčius.

Vertina ir nustato kitokį antropogeninį poveikį paviršinio vandens telkinių būklei.

Vertina žemės naudojimo praktiką, nustato pagrindines miesto, pramonės ir žemės ūkio zonas ir atitinkamais atvejais žuvininkystės ir miškų zonas.

1.5. **Poveikio vertinimas**

Valstybės narės vertina paviršinio vandens telkinių būklės jautrumą pirmiau nurodytiems poveikiams.

Surinktą anksčiau nurodytą informaciją ir visą kitą reikalingą informaciją, įskaitant turimus aplinkos stebėjimo duomenis, valstybės narės naudoja vertindamos, kokia yra tikimybė, kad upės baseino rajone esančiuose paviršinio vandens telkiniuose gali būti nepasiekti aplinkos kokybės tikslai, nustatyti 4 straipsnyje. Atlikdamos tokį vertinimą valstybės narės gali taikyti modeliavimo metodus.

Tie telkiniai, kuriuose yra pavojus, kad aplinkos kokybės tikslai gali būti nepasiekti, charakterizuojami, jei tikslinga, detaliau, kad būtų galima optimizuoti monitoringo programas, kurių reikalaujama 8 straipsnyje, ir priemonių programas, kurių reikalaujama 11 straipsnyje.

2. **POŽEMINIAI VANDENYS**

2.1. **Pirminis apibūdinimas**

Valstybės narės atlieka pirminį visų požeminio vandens telkinių apibūdinimą, siekdamos įvertinti jų naudojimą ir riziką, kad juose gali būti nepasiekti 4 straipsnyje požeminio vandens telkiniams keliami tikslai. Valstybės narės pirminio apibūdinimo tikslais požeminio vandens telkinius gali jungti į grupes. Atliekant tokią analizę galima naudoti turimus hidrologinius, geologinius, pedologinius, žemės naudojimo, vandens išleidimo, ėmimo ir kitus duomenis, bet būtina nustatyti:

- požeminio vandens telkinio ar telkinių vietą ir ribas,
- poveikį, kurį požeminio vandens telkinys ar telkiniai gali patirti dėl:
 - pasklidusių taršos šaltinių,
 - sutelktųjų taršos šaltinių,
 - vandens ėmimo,
 - dirbtinio papildymo,
- bendrą viršutinių sluoksnių pobūdį baseine, iš kurio pasipildo požeminio vandens telkinys,
- tuos požeminio vandens telkinius, nuo kurių yra tiesiogiai priklausomos paviršinio vandens ar sausumos ekosistemos.

▼B**2.2. Smulkesnis apibūdinimas**

Atlikusios pirminį apibūdinimą valstybės narės smulkiau apibūdina tuos požeminio vandens telkinius ar jų grupes, kurie buvo nustatyti priklausą rizikos grupei, kad galėtų tiksliau apibūdinti tokios rizikos dydį ir priemones, kurių gali prireikti vadovaujantis 11 straipsniu. Tokiame smulkesniame apibūdinime nurodoma informacija apie žmogaus veiklos poveikį ir atitinkamais atvejais informacija apie:

- požeminio vandens telkinio geologines charakteristikas, įskaitant geologinių vienetų dydį ir tipą,
- požeminio vandens hidrogeologines charakteristikas, įskaitant hidraulinį pralaidumą, poringumą ir uždarumą,
- paviršinių nuogulų ir gruntų charakteristikas baseine, iš kurio požeminio vandens telkinys pasipildo, įskaitant tokius požymius kaip nuogulų ir gruntų storis, poringumas, hidraulinis pralaidumas ir sugeriamosios ypatybės,
- požeminio vandens stratifikacines charakteristikas telkinyje,
- susijusias paviršines sistemas, įskaitant sausumos ekosistemas ir paviršinio vandens telkinius, su kuriais požeminio vandens telkinys yra dinamiškai susijęs,
- vandens apykaitos tarp požeminio vandens telkinio ir susijusių paviršinių sistemų krypčių ir greičių vertinimą ir
- duomenis, kurių pakaktų ilgalaikiam metiniam bendro pasipildymo greičio vidurkiui apskaičiuoti,
- požeminio vandens cheminės sudėties apibūdinimą, įskaitant tai, kokią poveikį jai turi žmogaus veikla. Nustatydamos gamtinį tokių požeminių vandens telkinių foną valstybės narės gali naudotis požeminio vandens apibūdinimo tipologija.

2.3. Žmogaus veiklos poveikio požeminiams vandenims apžvalga

Apie kiekvieną požeminio vandens telkinį, kuris kerta dviejų ar daugiau valstybių narių sienas, arba atlikus pirminį apibūdinimą yra pagal 2.1 skirsnį priskirtas rizikos grupei, kurioje gali būti nepasiekti 4 straipsnyje nustatyti tikslai, renkama ir tvarkoma ši informacija:

- a) požeminio vandens telkinio vietos, iš kurių imamas vanduo, išskyrus:
 - vandens ėmimo vietas, iš kurių vidutiniškai imama mažiau kaip 10 m³ vandens per dieną, arba
 - žmonėms vartoti skirto vandens ėmimo vietas, iš kurių vidutiniškai imama mažiau kaip 10 m³ vandens per dieną, arba mažiau nei 50 asmenų skirto vandens;
- b) metiniai iš tokių vietų paimto vandens vidurkiai;
- c) iš požeminio vandens telkinio paimto vandens cheminė sudėtis;
- d) požeminio telkinio vietos, į kurias tiesiogiai išleidžiamas vanduo;
- e) tokiose vietose išleidžiamo vandens kiekiai;
- f) išleidžiamo į požeminio vandens telkinius vandens cheminė sudėtis;
- g) žemės naudojimas baseine ar baseinuose, iš kurių požeminio vandens telkinys pasipildo, įskaitant patenkančius teršalus ir antropogeninius vandens papildymo pokyčius, tokius kaip lietaus vanduo ir nutekėjimas per užsandarinimus, dirbtinis papildymas, užtvėnkimas ar drenažas.

▼B**2.4. Požeminio vandens lygio kitimo poveikio apžvalga**

Apsvarsčiusios telkinio būklės poveikį valstybės narės taip pat nustato tuos požeminio vandens telkinius, kuriems pagal 4 straipsnį turi būti nustatomi mažesni tikslai:

- i) paviršiniam vandeniui ir susijusioms sausumos ekosistemoms;
- ii) vandens reguliavimui, apsaugai nuo potvynių ir žemės drenažui;
- iii) žmogaus socialinei raidai.

2.5. Taršos poveikio požeminio vandens kokybei apžvalga

Valstybės narės nustato tuos požeminio vandens telkinius, kuriems pagal 4 straipsnio 5 dalį turi būti nustatyti mažesni tikslai, nes dėl žmonių veiklos daromo poveikio, nustatomo pagal 5 straipsnio 1 dalį, požeminio vandens telkinys yra taip užterštas, kad pasiekti gerą požeminio vandens cheminę būklę yra neįmanoma arba per daug brangu.

▼B*III PRIEDAS***EKONOMINĖ ANALIZĖ**

Ekonominėje analizėje turi būti pakankamai smulkios informacijos (atsižvelgiant į tokių duomenų rinkimo sąnaudas), kad būtų galima:

- a) atlikti būtinus apskaičiavimus, jog būtų galima taikyti 9 straipsnyje nurodytą vandens paslaugų sąnaudų susigrąžinimo principą, atsižvelgiant į ilgalaikę vandens pasiūlos ir paklausos prognozę upės baseino rajone, ir prireikus:

— apytikriai numatyti vandens paslaugų apimtį, kainas ir sąnaudas,

— apytikriai numatyti atitinkamas investicijas, įskaitant tokių investicijų prognozavimą;

- b) remiantis apytikrių vandens naudojimui taikomų priemonių potencialių sąnaudų apskaičiavimais, spręsti, koks būtų našiausias tokių priemonių derinys, kurį reikėtų įtraukti į 11 straipsnyje numatytą priemonių programą.

*IV PRIEDAS***SAUGOMOS TERITORIJOS**

1. Į saugomų teritorijų registrą, kurio reikalaujama vadovaujantis 6 straipsniu, įrašomos šio tipo saugojamos teritorijos:
 - i) teritorijos, nustatytos žmonėms vartoti skirto vandens ėmimui pagal 7 straipsnį;
 - ii) teritorijos, skirtos ekonominiu požiūriu reikšmingų vandens gyvūnų rūšių apsaugai;
 - iii) vandens telkiniai, skirti rekreaciniams tikslams, įskaitant nustatytas maudyklas pagal Direktyvą 76/160/EEB;
 - iv) maistingųjų medžiagų atžvilgiu jautrios teritorijos, įskaitant nustatytas pažeidžiamąsias zonas pagal Direktyvą 91/676/EEB ir nustatytas jautrias zonas pagal Direktyvą 91/271/EEB; ir
 - v) teritorijos, skirtos buveinių ar rūšių apsaugai, kur vandens būklės priežiūra ir gerinimas yra svarbus jų apsaugos veiksnys, įskaitant atitinkamas „Natura 2000“ vietas, nustatytas pagal Direktyvą 92/43/EEB ⁽¹⁾ ir Direktyvą 79/409/EEB ⁽²⁾.
2. Registro santraukoje, kuri turi sudaryti upės baseino valdymo plano dalį, pateikiami žemėlapiai, kuriuose turi būti pažymėta kiekviena saugoma teritorija, ir Bendrijos, nacionaliniai bei vietos teisės aktai, pagal kuriuos jos buvo nustatytos.

⁽¹⁾ OL L 206, 1992 7 22, p. 7. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/62/EB (OL L 305, 1997 11 8, p. 42).

⁽²⁾ OL L 103, 1979 4 25, p. 1. Direktyva su paskutiniais pakeitimais, padarytais Direktyva 97/49/EB (OL L 223, 1997 8 13, p. 9).

▼B*V PRIEDAS*

1. PAVIRŠINIO VANDENS BŪKLĖ
 - 1.1. **Kokybės elementai ekologiškai būklei klasifikuoti**
 - 1.1.1. Upės
 - 1.1.2. Ežerai
 - 1.1.3. Tarpiniai vandenys
 - 1.1.4. Pakrančių vandenys
 - 1.1.5. Dirbtiniai ir labai pakeisti paviršinio vandens telkiniai
 - 1.2. **Ekologinės būklės klasių norminiai apibrėžimai**
 - 1.2.1. Labai geros, geros ir vidutinės upių ekologinės būklės apibrėžimai
 - 1.2.2. Labai geros, geros ir vidutinės ežerų ekologinės būklės apibrėžimai
 - 1.2.3. Labai geros, geros ir vidutinės tarpiniai vandens ekologinės būklės apibrėžimai
 - 1.2.4. Labai geros, geros ir vidutinės pakrančių vandens ekologinės būklės apibrėžimai
 - 1.2.5. Didžiausio, gero ir vidutinio labai pakeistų ir dirbtinių vandens telkinių potencialo apibrėžimai
 - 1.2.6. Tvarka, pagal kurią valstybės narės nustato cheminės kokybės standartus
 - 1.3. **Paviršinių vandens ekologinės ir cheminės būklės monitoringas**
 - 1.3.1. Priežiūros monitoringo planas
 - 1.3.2. Veiklos monitoringo planas
 - 1.3.3. Tyrimo monitoringo planas
 - 1.3.4. Stebėjimų dažnumas
 - 1.3.5. Papildomi saugomų teritorijų monitoringo reikalavimai
 - 1.3.6. Kokybės elementų monitoringo standartai
 - 1.4. **Ekologinės būklės klasifikavimas ir pateikimas**
 - 1.4.1. Biologinio monitoringo rezultatų palyginamumas
 - 1.4.2. Ekologinės būklės bei ekologinio potencialo monitoringo rezultatų pateikimas ir klasifikavimas
 - 1.4.3. Cheminės būklės monitoringo rezultatų pateikimas ir klasifikavimas
2. POŽEMINIS VANDUO
 - 2.1. **Kiekybinė požeminio vandens būklė**
 - 2.1.1. Kiekybinės būklės klasifikavimo parametrai
 - 2.1.2. Kiekybinės būklės apibrėžimas
 - 2.2. **Požeminio vandens kiekybinės būklės**
 - 2.2.1. Požeminio vandens lygio monitoringo tinklas
 - 2.2.2. Monitoringo vietų tankumas
 - 2.2.3. Stebėjimų dažnumas
 - 2.2.4. Požeminio vandens kiekybinės būklės aiškinimas ir pateikimas

▼B

- 2.3. **Požeminio vandens cheminė būklė**
- 2.3.1. Požeminio vandens cheminės būklės nustatymo parametrai
- 2.3.2. Geros požeminio vandens cheminės būklės apibrėžimas
- 2.4. **Požeminio vandens cheminės būklės stebėjimas**
- 2.4.1. Požeminio vandens stebėjimo tinklas
- 2.4.2. Priežiūros monitoringas
- 2.4.3. Veiklos monitoringas
- 2.4.4. Teršalų tendencijų nustatymas
- 2.4.5. Požeminio vandens cheminės būklės aiškinimas ir pateikimas
- 2.5. **Požeminio vandens būklės pateikimas**

1. PAVIRŠINIO VANDENS BŪKLĖ

1.1. **Kokybės elementai ekologiškai būklei klasifikuoti**

1.1.1. Upės

Biologiniai elementai

Vandens floros sudėtis ir gausa

Duginės bestuburės faunos sudėtis ir gausa

Žuvų faunos sudėtis, gausa ir amžiaus struktūra

Hidromorfologiniai elementai, papildantys biologinius elementus

Hidrologinis režimas

vandens nuotėkio tūris ir jo dinamika

ryšys su požeminio vandens telkiniais

Upės nepertraukiamumas

Morfologinės sąlygos

upės gylio ir pločio svyravimai

upės vagos struktūra ir substratas

krantų zonos struktūra

*Cheminiai ir fiziniai-cheminiai elementai, papildantys biologinius elementus**Bendri duomenys*

Terminės sąlygos

Prisotinimas deguonimi

Druskingumas

Rūgštingumas

Maistingosios medžiagos

Specifiniai teršalai

Visos nustatytos prioritinės medžiagos, kurios yra išleidžiamos į vandens telkinį, ir jų keliamo tarša

▼B

Kitos nustatytos medžiagos, kurių dideli kiekiai išleidžiami į vandens telkinį, ir jų keliami tarša

1.1.2. Ežerai

Biologiniai elementai

Fitoplanktono sudėtis, gausa ir biomasė

Kitos vandens floros sudėtis ir gausa

Dugninės bestuburės faunos sudėtis ir gausa

Žuvų faunos sudėtis, gausa ir amžiaus struktūra

Biologiniams elementams būtini hidromorfologiniai elementai

Hidrologinis režimas

vandens nuotėkio kiekis ir dinamika

sėdimo laikas

ryšys su požeminio vandens telkiniu

Morfologinės sąlygos

ežero gylio svyravimai

ežero dubens plotas, struktūra ir substratas

ežero kranto struktūra

*Biologiniams elementams būtini cheminiai ir fiziniai-cheminiai elementai**Bendri duomenys*

Skaidrumas

Terminės sąlygos

Prisotinimas deguonimi

Druskingumas

Rūgštingumas

Maistingosios medžiagos

Specifiniai teršalai

Visos nustatytos prioritėtinės medžiagos, kurios yra išleidžiamos į vandens telkinį, ir jų keliami tarša

Kitos nustatytos medžiagos, kurių dideli kiekiai išleidžiami į vandens telkinį, ir jų keliami tarša

1.1.3. Tarpiniai vandenys

Biologiniai elementai

Fitoplanktono sudėtis, gausa ir biomasė

Kita vandens floros sudėtis ir gausa

Dugninės bestuburės faunos sudėtis ir gausa

Žuvų faunos sudėtis ir gausa

Biologiniams elementams būtini hidromorfologiniai elementai

Morfologinės sąlygos

▼B

gylio svyravimas
 dubens dydis, struktūra ir substratas
 potvynių zonų struktūra

Potvynių režimas

gėlo vandens nuotėkis
 bangų poveikis

Biologiniams elementams būtini cheminiai ir fiziniai-cheminiai elementai

Bendri duomenys

Skaidrumas
 Terminės sąlygos
 Prisotinimas deguonimi
 Druskingumas
 Maistingosios medžiagos

Specifiniai teršalai

Visos nustatytos prioritetinės medžiagos, kurios yra išleidžiamos į vandens telkinį, ir jų keliamo tarša
 Kitos nustatytos medžiagos, kurių dideli kiekiai išleidžiami į vandens telkinį, ir jų keliamo tarša

1.1.4. Pakrančių vandenys

Biologiniai elementai

Fitoplanktono sudėtis, gausa ir biomasė
 Kitos vandens floros sudėtis ir gausa
 Dugninės bestuburės faunos sudėtis ir gausa

Biologiniams elementams būtini hidromorfologiniai elementai

Morfologinės sąlygos
 gylio svyravimas
 pakrančių vandenių dubens struktūra ir substratas
 potvynių ir atoslūgių zonų struktūra
 Potvynių režimas
 vyraujančių srovių kryptis
 bangų poveikis

Biologiniams elementams būtini cheminiai ir fiziniai-cheminiai elementai

Bendri duomenys

Skaidrumas
 Terminės sąlygos
 Prisotinimas deguonimi

▼ B

Druskingumas

Maistingosios medžiagos

Specifiniai teršalai

Visos nustatytos prioritinės medžiagos, kurios yra išleidžiamos į vandens telkinį, ir jų keliami tarša

Kitos nustatytos medžiagos, kurių dideli kiekiai išleidžiami į vandens telkinį, ir jų keliami tarša

1.1.5. Dirbtiniai ir labai pakeisti paviršinio vandens telkiniai

Dirbtiniams ir labai pakeistiems paviršinio vandens telkiniams taikomi tie kokybės elementai, kurie yra taikomi labiausiai panašiai į atitinkamą dirbtinį ar labai pakeistą paviršinio vandens telkinį kategorijai iš pirmiau nurodytų keturių natūralaus paviršinio vandens kategorijų.

▼B**1.2. Norminiai ekologinės būklės klasių apibrėžimai**

1.2 lentelė. *Bendrieji apibrėžimai, taikomi upėms, ežerams, tarpiniams ir pakrančių vandenims*

Pateikiamas tekstas – tai bendras ekologinės kokybės apibrėžimas. Klasifikavimo tikslais taikomos tos ekologinės būklės kokybės elementų vertės, kurios yra pateiktos 1.2.1–1.2.4 lentelėse kiekvienai paviršinio vandens kategorijai.

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendri požymiai	<p>Antropogeninių prižasčių paveiktos atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio fizinių, cheminių ir hidromorfologinių kokybės elementų vertės nesiskiria arba labai mažai skiriasi nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p> <p>Atitinkamo paviršinio vandens telkinio biologinių kokybės elementų vertės atitinka vertes, kurios paprastai būdingos tokio tipo telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis, nuo jų nenukrypsta arba nukrypsta labai mažai.</p> <p>Tai yra tipui būdingos sąlygos ir bendrijos.</p>	<p>Dėl žmonių veiklos atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio biologinių kokybės elementų vertės nedaug nukrypsta nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo paviršinio vandens telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p>	<p>Atitinkamo tipo paviršinio vandens telkinio biologinės kokybės elementų vertės yra vidutiniškai nukrypusios nuo verčių, kurios paprastai būdingos tokio tipo paviršinio vandens telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Dėl žmonių veiklos vertės rodo vidutiniško nuokrypio požymius ir yra daug labiau sutrikdytos nei esant gerai telkinio būklei.</p>

Vandenys, kurių būklė blogesnė už vidutinę, priskiriami blogos arba labai blogos būklės klasėms.

Vandenys, kurių biologinės kokybės elementų vertės gerokai skiriasi nuo verčių, būdingų tokio tipo paviršinio vandens telkiniams, ir kuriuose atitinkamos biologinės bendrijos gana nemažai skiriasi nuo būdingų tokio tipo paviršinio vandens telkinių bendrijų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis, priskiriami blogos būklės klasei.

Vandenys, kurių kokybės elementų vertės labai skiriasi nuo verčių, būdingų tokio tipo paviršinio vandens telkiniams, ir kuriuose nėra didelės dalies atitinkamų biologinių bendrijų, kurios būdingos tokio tipo paviršinio vandens telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis, priskiriami labai blogos būklės klasei.

▼B

1.2.1. Labai geros, geros ir vidutiniškos upių ekologinės būklės apibrėžimai

Biologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	<p>Taksonominė fitoplanktono sudėtis visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas sąlygas.</p> <p>Vidutinė fitoplanktono gausa visiškai atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nepakeičia tipui būdingo skaidrumo.</p> <p>Planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas.</p>	<p>Yra nedideli planktono taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to nepageidautinai sutrinkdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ir vandens ar nuosėdų fizinė bei cheminė kokybė.</p> <p>Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydėjimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.</p>	<p>Planktono taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų.</p> <p>Gausa vidutiniškai sutrikdyta ir gali gerokai nepageidautinai sutrikdyti kitų biologinių, fizikinių ir cheminių kokybės elementų vertes.</p> <p>Gali vidutiniškai padidėti planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydėjimas gali nuolat kartotis.</p>
Makrofitai ir fitobentosas	<p>Taksonominė sudėtis visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas sąlygas.</p> <p>Nėra pastebimų vidutinės makrofitų ir fitobentų gausos pokyčių.</p>	<p>Yra nedideli makrofitinių ir fitobentinių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga fitobentosas ar aukštesnės augalų formos ar kad dėl to nepageidautinai sutrinkdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ar vandens arba nuosėdų fizinė bei cheminė kokybė.</p> <p>Dėl antropogeninės veiklos esantys bakterijų pluošteliai ir išorinė danga fitobentinei bendrijai neigiamos įtakos nedaro.</p>	<p>Makrofitinių ir fitobentinių taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingos bendrijos ir daug daugiau iškreipta nei esant gerai būklei.</p> <p>Akivaizdūs vidutiniški makrofitų ir fitobentų vidutinės gausos pokyčiai.</p> <p>Fitobentinei bendrijai gali kenkti, o kai kur ją pakeisti dėl antropogeninės veiklos atsiradę bakterijų pluošteliai ir išorinė danga.</p>
Duginė bestuburių fauna	<p>Taksonominė sudėtis visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Trikdymui jautrių ir nejautrių taksonų santykis nerodo jokių požymių, kurie skirtųsi nuo požymių, esančių netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis</p> <p>Bestuburių taksonų įvairovė nesiskiria nuo įvairovės, esančios netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p>	<p>Yra nedideli bestuburių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis.</p> <p>Trikdymui jautrių ir nejautrių taksonų santykis ne labai skiriasi nuo tipui būdingo santykio.</p> <p>Bestuburių taksonų įvairovė ne labai skiriasi nuo tipui būdingos įvairovės.</p>	<p>Bestuburių taksonų sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų.</p> <p>Nėra stambių tipui būdingų bendrijos taksonominių grupių.</p> <p>Trikdymui jautrių ir nejautrių taksonų santykis ir įvairovė daug mažesni nei tipui būdingas santykis ir įvairovė ir daug mažesni nei esant gerai būklei.</p>

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Žuvų fauna	Rūšių sudėtis ir gausa visiškai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas. Yra visos tipui būdingos ir trikdymui jautrios rūšys. Žuvų bendrijos amžiaus sudėtis nedaug turi požymių, rodančių kad ją trikdo antropogeninė veikla ar kad kokia nors rūšis nustojo daugintis ar vystytis.	Yra nedideli rūšių sudėtis ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis, susiję su antropogeniniu poveikiu fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams. Žuvų bendrijos amžiaus struktūrose yra požymių, kurie rodo, kad antropogeninė veikla daro poveikį fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams ir kad kai kuriais atvejais tam tikra rūšis nustojo daugintis ir vystytis ir dėl to gali nebūti kai kurių jos amžiaus grupių.	Dėl antropogeninio poveikio fizikiniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams žuvų rūšių sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų sudėtis ir gausos. Žuvų bendrijos amžiaus struktūra rodo didelius antropogeninio trikdymo požymius, nes nėra tipui būdingų nemažo skaičiaus rūšių arba jų gausa yra labai nedidelė.

Hidromorfologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Hidrologinis režimas	Nuotėkio dydis ir dinamika bei su tuo susiję požeminiai vandenys rodo visiškai ar beveik visiškai netrikdomas sąlygas.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Upės vientisumas	Upės vientisumo antropogeninė veikla netrikdo, vandens organizmų migracija ir nuosėdų pernešimas gali vykti netrikdomai.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Morfologinės sąlygos	Upės vaga (kanalas), pločio ir gylis svyravimai, tėkmės greitis, substrato būklė ir krantų zonos struktūra bei būklė visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

Fiziniai-cheminiai kokybės elementai ⁽¹⁾

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios sąlygos	Fizinių – cheminių elementų vertės visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišeina	Temperatūra, deguonies balansas, pH, rūgščių neutralizavimas ir druskingumas neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina tipui būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
	iš ribų, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Druskingumas, pH, deguonies balansas, rūgščių neutralizavimas ir temperatūra neturi požymių, rodančių kad juos trikdytų antropogeninė veikla, ir neišeina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.	reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos artimos nuliui ar bent žemiau aptikimo ribos taikant įprastus pažangiausių analitinius metodus.	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 skirsnyje numatyta tvarka nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neišeina iš tokių ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 ⁽²⁾ skirsnyje nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

⁽¹⁾ Vartojami šie sutrumpinimai: fl = fono lygis, apls = aplinkos kokybės standartai.

⁽²⁾ Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B

1.2.2. Labai geros, geros ir vidutiniškos ežerų ekologinės būklės apibrėžimai

Biologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	<p>Taksonominė fitoplanktono sudėtis ir gausa visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Vidutinė fitoplanktono biomasė visiškai atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nepakeičia tipui būdingo skaidrumo.</p> <p>Planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas.</p>	<p>Yra nedideli planktono taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to nepageidautinai sutrinkdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ir vandens ar nuosėdų fizinė bei cheminė kokybė.</p> <p>Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydėjimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.</p>	<p>Planktono taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų.</p> <p>Biomasė vidutiniškai sutrikdyta ir gali gerokai nepageidautinai sutrikdyti kitus vandens ir nuosėdų biologinius, fizinius ir cheminius kokybės elementus.</p> <p>Gali vidutiniškai padidėti planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydėjimas gali būti nuolatinis.</p>
Makrofitai ir fitobentosas	<p>Taksonominė sudėtis visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Nėra pastebimų vidutinės makrofitų ir fitobentų gausos pokyčių.</p>	<p>Yra nedideli makrofitinių ir fitobentinių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga fitobentosas ar aukštesnės augalų formos ar kad dėl to nepageidautinai sutrinkdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą ir vandens ar nuosėdų fizinė-cheminė kokybė.</p> <p>Dėl antropogeninės veiklos esantys bakterijų pluošteliai ir išorinė danga fitobentinei bendrijai neigiamos įtakos nedaro.</p>	<p>Makrofitinių ir fitobentinių taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų ir daug daugiau iškreipta nei esant gerai būklei.</p> <p>Akivaizdūs vidutiniški makrofitų ir fitobentų vidutinės gausos pokyčiai.</p> <p>Fitobentinei bendrijai gali kenkti, o kai kur ją pakeisti dėl antropogeninės veiklos atsiradę bakterijų pluošteliai ir išorinė danga.</p>
Duginė bestuburė fauna	<p>Taksonominė sudėtis ir gausa visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Trikdymui jautrių ir nejautrių taksonų santykis neturi jokių požymių, kurie skirtųsi nuo požymių, esančių netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p> <p>Bestuburių taksonų įvairovė nesiskiria nuo įvairovės, esančios netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p>	<p>Yra nedideli bestuburių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis.</p> <p>Trikdymui jautrių ir nejautrių taksonų santykis nelabai skiriasi nuo tipui būdingo santykio.</p> <p>Bestuburių taksonų įvairovė nelabai skiriasi nuo tipui būdingos įvairovės.</p>	<p>Bestuburių taksonų sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų sąlygų.</p> <p>Nėra stambių tipui būdingų bendrijos taksonominių grupių.</p> <p>Trikdymui jautrių ir nejautrių taksonų santykis ir įvairovė daug mažesni nei tipui būdingas santykis ir įvairovė ir daug mažesni nei esant gerai būklei.</p>

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Žuvų fauna	Rūšių sudėtis ir gausa visiškai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas. Yra visos tipui būdingos ir trikdymui jautrios rūšys. Žuvų bendrijų amžiaus sudėtis turi nedaug požymių, rodančių, kad ją trikdytų antropogeninė veikla ar kad kokia nors rūšis nustotų daugintis ar vystytis.	Yra nedideli rūšių sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis, susiję su antropogeniniu poveikiu fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams. Žuvų bendrijos amžiaus struktūrose yra požymių, kurie rodo, kad antropogeninė veikla daro poveikį fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams ir kad kai kuriais atvejais tam tikra rūšis nustojo daugintis ir vystytis ir dėl to gali trūkti kai kurių jos amžiaus grupių.	Dėl antropogeninio poveikio fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams žuvų rūšių sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų sudėties ir gausos. Žuvų bendrijos amžiaus struktūra rodo didelius trikdymo požymius dėl antropogeninio poveikio fiziniams, cheminiams ar hidromorfologiniams kokybės elementams, nes nėra tipui būdingų didoko skaičiaus rūšių arba jų gausa yra labai nedidelė.

Hidromorfologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Hidrologinis režimas	Nuotėkio dydis ir dinamika, lygis, skendinčiųjų medžiagų sėdimo laikas bei ryšys su požeminiu vandeniu rodo visiškai ar beveik visiškai netrikdomas sąlygas.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Morfologinės sąlygos	Ežero gylio svyravimai, substrato kiekis ir struktūra ir krantų zonos struktūra bei būklė visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

Fiziniai-cheminiai kokybės elementai ⁽¹⁾

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios sąlygos	Fiziniai-cheminiai elementai visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišeina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Druskingumas, pH, deguonies balansas, rūgščių neutralizavimas, skaidrumas ir temperatūra neturi požymių, rodančių, kad juos trikdytų antropogeninė	Temperatūra, deguonies balansas, pH, rūgščių neutralizavimas, skaidrumas ir druskingumas neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina tipui būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
	veikla, ir neišeina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.	bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos artimos nuliui ar bent žemiau aptikimo ribos, taikant populiarius pažangiausias analitinius metodus.	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 skirsnyje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos išlieka tokiose ribose, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 ⁽²⁾ skirsnyje, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

⁽¹⁾ Vartojami šie sutrumpinimai: fl = fono lygis, apls = aplinkos kokybės standartai.

⁽²⁾ Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B

1.2.3. Labai geros, geros ir vidutiniškos tarpinių vandenų ekologinės būklės apibrėžimai

Biologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	<p>Taksonominė fitoplanktono sudėtis ir gausa atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Vidutinė fitoplanktono biomasė atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nepakeičia tipui būdingo skaidrumo.</p> <p>Planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas.</p>	<p>Yra nedideli planktono taksonų sudėties ir gausos pokyčiai.</p> <p>Yra nedideli biomasės pokyčiai, palyginti su tipui būdinga biomasė. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to nepageidautinai sutrinkdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyra ir vandens ar nuosėdų fizinė-cheminė kokybė.</p> <p>Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydėjimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.</p>	<p>Planktono taksonų sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų.</p> <p>Biomasė vidutiniškai sutrikdyta ir gali gerokai nepageidautinai sutrikdyti kitus biologinius kokybės elementus.</p> <p>Gali vidutiniškai padidėti planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydėjimas gali būti nuolatinis.</p>
Didieji dumbliai	<p>Didžiųjų dumblių taksonų sudėtis atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Dėl antropogeninės veiklos nėra pastebimų didžiųjų dumblių dangos pokyčių.</p>	<p>Yra nedideli didžiųjų dumblių taksonų sudėties ir gausos pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga fitobentosos ar aukštesnės augalų formos ar kad dėl to nepageidautinai sutrinkdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyra ir vandens ar nuosėdų fizinė bei cheminė kokybė.</p>	<p>Didžiųjų dumblių taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų ir daug daugiau iškreipta nei esant gerai būklei.</p> <p>Akivaizdūs vidutiniški didžiųjų dumblių gausos vidurkio pokyčiai, kurie gali nepageidautinai sutrikdyti vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyrą.</p>
Gaubtasėkliai	<p>Taksonominė sudėtis visiškai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Dėl antropogeninės veiklos nėra pastebimų gaubtasėklių gausos pokyčių.</p>	<p>Yra nedideli gaubtasėklių sudėties pokyčiai, palyginti su tipui būdingomis bendrijomis.</p> <p>Gaubtasėklių gausa nelabai sutrikdyta.</p>	<p>Gaubtasėklių taksonų sudėtis vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų ir daug daugiau sutrikdyta nei esant gerai kokybei.</p> <p>Gaubtasėklių taksonų gausa vidutiniškai iškreipta.</p>
Duginė bestuburė fauna	<p>Bestuburių taksonų įvairovė ir gausa atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Yra visi trikdydami jautrūs taksonai, būdingi netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p>	<p>Bestuburių taksonų įvairovė ir gausa šiek tiek išeina už tipui būdingų sąlygų ribų.</p> <p>Yra dauguma trikdydami jautrių tipų būdingų taksonų.</p>	<p>Bestuburių taksonų įvairovė ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų sąlygų.</p> <p>Yra taksonų, rodančių teršimą.</p> <p>Nėra daugelio jautrių tipų būdingų taksonų.</p>

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Žuvų fauna	Rūšių sudėtis ir gausa atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.	Trikdymui jautrių rūšių gausa šiek tiek sutrikdyta, palyginti su tipui būdingomis sąlygomis, o tai rodo antropogeninį poveikį fiziniams, cheminiams ir hidromorfologiniams kokybės elementams.	Dėl antropogeninio poveikio fiziniams, cheminiams ar hidromorfologiniams kokybės elementams nėra tipui būdingų nedidelio skaičiaus trikdymui jautrių rūšių.

Hidromorfologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Potvynių režimas	Gėlo vandens tėkmės režimas visiškai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas sąlygas	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Morfologinės sąlygos	Gylio svyravimai, substrato būklė ir potvynių/atoslūgių zonų struktūra bei būklė visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

Fiziniai-cheminiai kokybės elementai ⁽¹⁾

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios sąlygos	Fiziniai-cheminiai elementai visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišeina iš ribų, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Temperatūra, deguonies balansas ir, skaidrumas neturi požymių, rodančių, kad juos trikdytų antropogeninė veikla, ir neišeina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.	Temperatūra, deguonies balansas ir skaidrumas neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina tipui būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos, artimos nuliui ar bent žemiau aptikimo ribos, taikant populiarius pažangiausius analitinius metodus.	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 skirsnyje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neišeina iš tokių ribų, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 ⁽²⁾ skirsnyje numatyta tvarka nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

⁽¹⁾ Vartojami šie sutrumpinimai: fl = fono lygis, apls = aplinkos kokybės standartai.

⁽²⁾ Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B

1.2.4. Labai geros, geros ir vidutiniškos pakrančių vandenų ekologinės būklės apibrėžimai

Biologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Fitoplanktonas	<p>Fitoplanktono taksonų sudėtis ir gausa atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Vidutinė fitoplanktono biomasė atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas ir ryškiau nepakeičia tipui būdingo skaidrumo.</p> <p>Planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas atitinka tipui būdingas fizines-chemines sąlygas.</p>	<p>Yra nedideli planktono taksonų sudėties ir gausos pokyčiai.</p> <p>Yra nedideli biomasės pokyčiai, palyginti su tipui būdinga biomasė. Tokie pokyčiai nerodo, kad greičiau auga dumbliai ir kad dėl to nepageidautinai sutrinkdoma vandens telkinyje esančių organizmų pusiausvyra ar vandens kokybė.</p> <p>Gali pasitaikyti nedidelis planktono žydėjimui būdingo dažnumo ir intensyvumo padidėjimas.</p>	<p>Planktono taksonų sudėtis ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų bendrijų.</p> <p>Dumblių biomasė labai skiriasi nuo tipui būdingų sąlygų, vidutiniškai sutrikdyta ir daro įtaką kitiems biologiniams kokybės elementams.</p> <p>Gali vidutiniškai padidėti planktono žydėjimo dažnumas ir intensyvumas. Vasaros mėnesiais žydėjimas gali būti nuolatinis.</p>
Didieji dumbliai ir gaubtasėkliai	<p>Yra visi trikdymui jautrūs didžiųjų dumblių ir gaubtasėklių taksonai, būdingi netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p> <p>Dėl antropogeninės veiklos nėra pastebimų didžiųjų dumblių dangos ir gaubtasėklių gausos pokyčių.</p>	<p>Yra dauguma trikdymui jautrių didžiųjų dumblių ir gaubtasėklių taksonų, kurie būdingi natūralioms gamtinėms sąlygoms.</p> <p>Šiek tiek sutrikdyta didžiųjų dumblių danga ir gaubtasėklių gausa.</p>	<p>Nėra didoko skaičiaus trikdymui jautrių didžiųjų dumblių ir gaubtasėklių taksonų, būdingų natūralioms gamtinėms sąlygoms.</p> <p>Vidutiniškai sutrikdyta didžiųjų dumblių danga ir gaubtasėklių gausa, kuri gali nepageidautinai sutrikdyti vandenyje esančių organizmų pusiausvyrą.</p>
Duginė bestuburė fauna	<p>Bestuburių taksonų įvairovė ir gausa atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.</p> <p>Yra visi trikdymui jautrūs taksonai, būdingi netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.</p>	<p>Bestuburių taksonų įvairovė ir gausa šiek tiek išeina iš tipui būdingų sąlygų ribų.</p> <p>Yra dauguma trikdymui jautrių būdingų tipui taksonų.</p>	<p>Bestuburių taksonų įvairovė ir gausa vidutiniškai skiriasi nuo tipui būdingų sąlygų.</p> <p>Yra taksonų, rodančių teršimą.</p> <p>Nėra daugelio jautrių taksonų, priklausančių būdingoms tipui bendrijoms.</p>

Hidromorfologiniai kokybės elementai

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Potvynių režimas	<p>Gėlo vandens tėkmės režimas ir vyraujančių srovių kryptis ir greitis visiškai ar beveik visiškai atitinka netrikdomas sąlygas.</p>	<p>Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>	<p>Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.</p>

▼B

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Morfologinės sąlygos	Pakrančių vandens gylio svyravimai, substrato būklė ir potvynių/atoslūgių zonų struktūra bei būklė visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

Fiziniai-cheminiai kokybės elementai ⁽¹⁾

Elementas	Labai gera būklė	Gera būklė	Vidutiniška būklė
Bendrosios sąlygos	Fiziniai-cheminiai elementai visiškai arba beveik visiškai atitinka netrikdomas gamtines sąlygas. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišsina iš tokių ribų, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Temperatūra, deguonies balansas ir, skaidrumas neturi požymių, rodančių, kad juos trikdytų antropogeninė veikla, ir neišsina iš ribų, būdingų netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis.	Temperatūra, deguonies balansas ir skaidrumas neišsina iš nustatytų ribų ir užtikrina tipui būdingų ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišsina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos artimos nuliui ar bent žemiau aptikimo ribos, taikant populiarius pažangiausius analitinius metodus.	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 skirsnyje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neišsina iš tokių ribų, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 ⁽²⁾ skirsnyje numatyta tvarka nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

⁽¹⁾ Vartojami šie sutrumpinimai: fl = fono lygis, apls = aplinkos kokybės standartai.

⁽²⁾ Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B

1.2.5. Didžiausio, gero ir vidutiniško labai pakeistų ir dirbtinių vandens telkinių ekologinio potencialo apibrėžimai

Elementas	Maksimalus ekologinis potencialas	Geras ekologinis potencialas	Vidutiniškas ekologinis potencialas
Biologiniai kokybės elementai	Atitinkamų biologinių kokybės elementų vertės yra labai artimos panašaus tipo paviršinio vandens telkinių atitinkamoms vertėms, atsižvelgiant į fizines sąlygas, kurios priklauso nuo vandens telkinio dirbtinių ar labai pakeistų charakteristikų.	Atitinkamų biologinių kokybės elementų vertės nelabai skiriasi nuo verčių, būdingų maksimaliam ekologiniam potencialui.	Atitinkamų biologinių kokybės elementų vertės vidutiniškai skiriasi nuo verčių, būdingų maksimaliam ekologiniam potencialui. Šios vertės daug labiau skiriasi nuo tų verčių, kurios stebimos esant gerai būklei.
Hidromorfologiniai elementai	Hidromorfologinė būklė rodo, kad, pritaikius visas švelninančias priemones, kurios užtikrina kuo natūralesnes visų pirma faunos migracijos ir neršimo ekologines sąlygas, paviršinio vandens telkiniui daromas tik toks poveikis, kurį sukelia jo dirbtinės ar labai pakeistos charakteristikos.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Fiziniai-cheminiai elementai			
Bendrosios sąlygos	Fiziniai-cheminiai elementai visiškai arba beveik visiškai atitinka nesutrikdytą panašaus tipo paviršinio vandens telkinių būklę. Maistingųjų medžiagų koncentracijos išlieka tokiose ribose, kurios būdingos netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis. Temperatūra, deguonies balansas ir pH atitinka nesutrikdytą panašaus tipo paviršinio vandens telkinių būklę.	Fizinių-cheminių elementų vertės neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes. Temperatūra ir pH neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes. Maistingųjų medžiagų koncentracijos neišeina iš nustatytų ribų ir užtikrina ekosistemų funkcionavimą bei sąlygas, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.
Specifiniai sintetiniai teršalai	Koncentracijos artimos nuliui ar bent žemiau aptikimo ribos, taikant populiarius pažangiausius analitinius metodus.	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 skirsnyje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

▼B

Elementas	Maksimalus ekologinis potencialas	Geras ekologinis potencialas	Vidutiniškas ekologinis potencialas
Specifiniai nesintetiniai teršalai	Koncentracijos neišeina iš tokių ribų, kurios būdingos labai panašaus tipo paviršinio vandens telkiniams netrikdomomis gamtinėmis sąlygomis (fono lygis = fl).	Koncentracijos neviršija standartų, nustatytų 1.2.6 ⁽¹⁾ skirsnyje numatyta tvarka, nepažeidžiant Direktyvos 91/414/EB ir Direktyvos 98/8/EB. (< apls)	Sąlygos, kurių reikia norint pasiekti pirmiau nurodytas biologinių kokybės elementų vertes.

⁽¹⁾ Taikant pagal šį protokolą nustatytus standartus nereikalaujama, kad teršalo koncentracijos būtų mažesnės už fono koncentracijas: (apls > fl).

▼B

1.2.6. Tvarka, pagal kurią valstybės narės nustato cheminės kokybės standartus

Siekdamos apsaugoti vandens biotą ir tuo tikslu nustatydamos aplinkos kokybės standartus VIII priedo 1–9 punktuose išvardytiems teršalams, valstybės narės laikosi toliau išdėstytų nuostatų. Standartus galima nustatyti vandeniui, nuosėdoms ar biotai.

Jei įmanoma, būtina gauti duomenis apie toliau nurodytų taksonų, kurie yra svarbūs atitinkamam vandens telkiniui, tiek ūminius, tiek ir įsisenėjusius atvejus bei turimus duomenis apie kitus vandens taksonus. Pagrindinis taksonų sąrašas:

- dumbliai ir (arba) makrofitai
- dafnijos ir druskingiems vandenims būdingi organizmai
- žuvis.

Aplinkos kokybės standartų nustatymas

Nustatant didžiausią metinės koncentracijos vidurkį taikoma ši tvarka:

- i) valstybės narės nustato atitinkamus saugos veiksnius kiekvienu atveju pagal turimų duomenų pobūdį ir kokybę bei gaires, nurodytas

„Techninio orientacinio dokumento, papildančio Komisijos direktyvą, nustatančią medžiagų, apie kurias pranešta pagal direktyvą 93/67/EEB, pavojingumo žmonėms ir aplinkai įvertinimo principus ir Komisijos reglamentą (EB) Nr. 1488/94 dėl naudojamų medžiagų pavojingumo įvertinimo II dalies 3.3.1. skirsnyje,“

ir saugos veiksnius, nurodytus šioje lentelėje:

	Saugos veiksnys
Bent vienas ūminis L(E)C ₅₀ kiekviename iš trijų pagrindinio sąrašo trofinių lygių	1 000
Vienas įsisenėjęs NOEC (arba žuvis, arba dafnija, arba druskingiems vandenims būdingas organizmas)	100
Du įsisenėję dviems trofiniams lygiams būdingų rūšių (žuvų ir (arba) dafnijų, arba druskingiems vandenims būdingų organizmų ir (arba) dumblių) NOEC	50
Bent trijų rūšių (paprastai žuvų, dafnijų arba druskingiems vandenims būdingų organizmų ir dumblių), būdingų trims trofiniams lygiams, NOEC	10
Kiti atvejai, įskaitant lauko duomenis ir pavyzdines ekosistemas, kurie leistų tiksliau apskaičiuoti ir taikyti saugos faktorius.	Vertinant kiekvieną atskirą konkretų atvejį

- ii) jei yra duomenų apie taršos pastovumą ir biologinį kaupimą, nustatant aplinkos kokybės standarto galutinę vertę būtina į tuos duomenis atsižvelgti;
- iii) taip apskaičiuotą standartą būtina palyginti su lauko tyrimų duomenimis, kai yra anomalijų, standartas perskaičiuojamas, kad būtų galima tiksliau apskaičiuoti saugos veiksnius;

▼B

iv) apskaičiuotą standartą turi peržiūrėti specialistai, dėl jo turi būti viešai konsultuojamasi, kad būtų galima tiksliau apskaičiuoti saugos veiksnius.

1.3. Paviršinių vandenų ekologinės ir cheminės būklės monitoringas

Paviršinių vandenų monitoringo tinklas sudaromas laikantis 8 straipsnio reikalavimų. monitoringo tinklas turi būti suprojektuotas taip, kad būtų galima nuosekliai ir išsamiai apžvelgti kiekvieno upės baseino ekologinę ir cheminę būklę bei suskirstyti vandens telkinius į penkias klases pagal 1.2 skirsnyje pateiktus norminius apibrėžimus. upės baseino valdymo plane valstybės narės turi pateikti žemėlapių arba žemėlapius, kuriuose būtų pažymėtas paviršinių vandenų monitoringo tinklas.

Remdamosi pagal 5 straipsnį ir II priedą atliktu apibūdinimu bei poveikio vertinimu valstybės narės kiekvienam laikotarpiui, kuriam yra taikomas upės baseino valdymo planas, sudaro priežiūros monitoringo programą ir veiklos monitoringo programą. Kai kuriais atvejais valstybėms narėms gali reikėti sudaryti tiriamojo monitoringo programą.

Valstybės narės stebi tokius parametrus, kurie yra būdingi kiekvienam atitinkamam kokybės elementui. Pasirinkdamos biologinių kokybės elementų parametrus valstybės narės nustato atitinkamą taksonominį lygį, kuris užtikrintų kokybės elementų klasifikavimo pakankamą patikimumą ir tikslumą. Plane turi būti nurodytas monitoringo programų rezultatų patikimumo ir tikslumo lygis.

1.3.1. Priežiūros monitoringo planavimas

Tikslas

Valstybės narės sudaro priežiūros monitoringo programas, kurios suteiktų informaciją apie tai:

- kaip papildyti ir patvirtinti II priede išdėstytos vertinimo tvarkos poveikį,
- kaip parengti būsimų veiksmingų ir ekonomiškų monitoringo programų projektus,
- kaip vertinti ilgalaikius gamtinių sąlygų pokyčius ir
- kaip vertinti ilgalaikius pokyčius, kuriuos sukelia paplitusi antropogeninė veikla.

Tokio monitoringo rezultatus būtina peržiūrėti ir panaudoti, kartu atsižvelgiant į II priede apibūdintą poveikio vertinimą, kad būtų galima nustatyti einamajame ir būsimuosiuose upės valdymo planuose nurodytų monitoringo programų reikalavimus.

Monitoringo punktų parinkimas

Priežiūros monitoringui parenkamas pakankamas paviršinio vandens telkinių skaičius, kad būtų galima pagal juos įvertinti bendrą paviršinio vandens būklę kiekviename upės baseino rajono mažesnių upelių baseine ar jo dalyje. Pasirinkdamos tokius telkinius, valstybės narės turi užtikrinti, kad monitoringas būtų vykdomas tokiose vietose, kur:

- vandens srautas viso upės baseino rajono atžvilgiu yra reikšmingas, įskaitant dideles upes, kurių nuotėkio baseino plotas didesnis kaip 2 500 km²,
- vandens kiekis viso upės baseino atžvilgiu yra reikšmingas, įskaitant didelius ežerus ir tvenkinius,
- pakankamai reikšmingi vandens telkiniai tęsiasi už valstybės narės sienų,
- yra vietos, nustatytos pagal Sprendimą 77/795/EEB dėl keitimosi informacija;

▼B

kitose vietose, kur būtina įvertinti teršalų kiekį, ir kuris yra permešamas per valstybės narės sienas, ir kuris yra nunešamas į jūros aplinką.

Kokybės elementų parinkimas

Kiekviename monitoringo punkte per laikotarpį, kuriam yra sudarytas upės baseino valdymo planas, priežiūros monitoringas vykdomas vienerius metus stebint:

- biologiniams kokybės elementams būdingus parametrus,
- hidromorfologiniams kokybės elementams būdingus parametrus,
- visiems fiziniams-cheminiams kokybės elementams būdingus parametrus,
- prioritetiniame sąraše nurodytus teršalus, kurie išleidžiami į upės baseiną ar jo dalį,
- kitus teršalus, kurių nemaži kiekiai yra išleidžiami į upės baseiną ar pabaseinį.

jei ankstesnis priežiūros monitoringas parodė, kad atitinkamas telkinys pasiekė gerą būklę ir, peržiūrėjus žmogaus veiklos poveikį pagal II priedą, nėra įrodymų, kad poveikis tam telkiniui būtų pasikeitęs. Tokiais atvejais priežiūros monitoringas atliekamas per trijų upės baseino valdymo planų laikotarpį vieną kartą.

1.3.2. Veiklos monitoringo planavimas

Veiklos monitoringas atliekamas siekiant:

- nustatyti telkinių, kuriems gresia pavojus, kad nustatyti aplinkos kokybės tikslai gali būti nepasiekti, būklę, ir
- įvertinti tokių telkinių būklės pokyčius, kurie atsiranda dėl to, kad yra taikomos priemonių programos.

Atsižvelgus į informaciją, kuri gaunama vykdam II priedo ar kai kuriuos šio priedo reikalavimus, programą galima keisti nepasibaigus laikotarpiui, kuriam sudarytas upės baseino valdymo planas, visų pirma tam, kad tais atvejais, kai poveikis nėra ženklus ar tiesiog jo nėra, būtų galima sumažinti monitoringo taikymo dažnumą.

Monitoringo vietų parinkimas

Veiklos monitoringas atliekamas visų tų vandens telkinių, kuriuose, remiantis pagal II priedą atliktu poveikio vertinimu arba atliktu priežiūros monitoringu, nustatoma, kad gali būti nepasiekti 4 straipsnyje nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, ir tų vandens telkinių, į kuriuos išleidžiamos į prioritetinių medžiagų sąrašą įrašytos medžiagos. Prioritetinių medžiagų monitoringo vietos turi būti parinktos taip, kaip nurodyta įstatymuose, kuriuose nustatytas atitinkamas aplinkos kokybės standartas. Visais kitais atvejais, įskaitant prioritetines medžiagas, kurioms įstatymuose nėra nustatyta jokių specifinių reikalavimų, monitoringo vietos parenkamos taip:

- kiekviename telkinyje, kuriam sutelktieji taršos šaltiniai gali daryti didelį poveikį, turi būti pakankamai monitoringo vietų, kad būtų galima įvertinti sutelktojo šaltinio poveikio dydį. Jei telkiniui poveikį daro keli sutelktieji taršos šaltiniai, monitoringo vietos gali būti parinktos visų jų poveikio visumai įvertinti,
- kai telkiniams yra pavojus, kad poveikį jiems gali daryti pasklidieji taršos šaltiniai, turi būti pakankamai monitoringo vietų tam tikruose parinktuose telkiniuose, kad būtų galima įvertinti pasklidimo šaltinio poveikio dydį. Telkiniai parenkami taip, kad juose atspindėtų tipinė galima pasklidimo taršos šaltinio poveikio rizika ir pavojus, kad jame nebus pasiekta gera paviršinio vandens būklė,

▼B

- kai telkiniams yra pavojus, kad jiems gali būti daromas hidromorfologinis poveikis, turi būti pakankamai monitoringo vietų tam tikruose parinktuose telkiniuose, kad būtų galima įvertinti hidromorfologinio poveikio dydį. Telkiniai parenkami taip, kad juose atsispindėtų visas bendras tipinis visiems jiems daromas hidromorfologinis poveikis.

Kokybės elementų parinkimas

Norėdamos įvertinti paviršinio vandens telkiniams daromą poveikį, valstybės narės monitoringą taiko tiems kokybės elementams, kurie tipiška atspindi telkiniui ar telkiniams daromą poveikį. Siekdamos įvertinti tą poveikį, valstybės narės monitoringą taiko atitinkamai:

- parametrąms, būdingiems biologiniam kokybės elementui ar elementams, kurie yra labai jautrūs vandens telkiniui daromam poveikiui,
- visoms į telkinį išleidžiamoms prioritetinėms medžiagoms ar kitiems teršalams, kurių nemažas kiekis išleidžiamas į telkinį,
- parametrąms, būdingiems hidromorfologiniam kokybės elementui, kuris yra labai jautrus nustatytam poveikiui.

1.3.3. Tyrimo monitoringo planavimas

Tikslas

Tyrimo monitoringas vykdomas:

- kai nežinoma priežastis, kodėl yra viršijamos kokios nors normos,
- kai priežiūros monitoringas rodo, kad pagal 4 straipsnį tam vandens telkiniui nustatyti tikslai gali būti nepasiekti, o veiklos monitoringas dar nėra vykdomas, ir norima nustatyti priežastis, kodėl vandens telkinyje ar telkiniuose nepasiekama aplinkos apsaugos tikslų, arba
- kai norima nustatyti atsitiktinės taršos dydį ir poveikį,

ir objektas informuojamas, kaip sudaryti priemonių programas aplinkos apsaugos tikslams pasiekti ir nustatyti konkrečias priemones atsitiktinės taršos padariniams ištaisyti.

1.3.4. Stebėjimų dažnumas

Fizinių-cheminių kokybės elementų parametrų stebėjimo monitoringas turėtų būti taikomas toliau nurodytu dažnumu, jei, remiantis techninėmis žiniomis ir ekspertų sprendimu, nebūtų pagrįsti ilgesni intervalai. Biologinių arba hidromorfologinių kokybės elementų monitoringas vykdomas bent kartą per priežiūros monitoringui nustatytą laikotarpį.

Bet kurio parametro veiklos monitoringo dažnumą valstybės narės nustato taip, kad būtų galima gauti pakankamai duomenų atitinkamo kokybės elemento būklei įvertinti. Monitoringo dažnumo intervalai neturėtų būti ilgesni už orientacinius intervalus, nurodytus toliau lentelėje, nebent ilgesni intervalai būtų pateisinami remiantis techninėmis žiniomis ir ekspertų nuomone.

Monitoringo dažnumas turi užtikrinti pakankamą patikimumo ir tikslumo lygį. Monitoringo sistemoje pasiekto patikimumo ir tikslumo lygio vertinimą reikia nurodyti upės baseino valdymo plane.

Monitoringo dažnumas nustatomas atsižvelgiant į parametrų svyravimą dėl gamtinių ir antropogeninių sąlygų. Laikas monitoringui parenkamas taip, kad sezoniniai svyravimai kuo mažiau paveiktų rezultatus, ir taip būtų galima užtikrinti, kad rezultatai atspindi vandens telkinyje vykstančius pokyčius, kuriuos sukelia antropogeninio poveikio pokyčiai. Prireikus ir norint pasiekti šį tikslą turi būti

▼B

atliekamas papildomas monitoringas įvairiu metų laiku tais pačiais kalendoriniais metais.

Kokybės elementas	Upės	Ežerai	Tarpiniai	Pakrančių
Biologiniai				
Fitoplanktonas	6 mėnesiai	6 mėnesiai	6 mėnesiai	6 mėnesiai
Kita vandens flora	3 metai	3 metai	3 metai	3 metai
Didieji bestuburiai	3 metai	3 metai	3 metai	3 metai
Žuvis	3 metai	3 metai	3 metai	
Hidromorfologiniai				
Vientisumas	6 metai			
Hidrologija	nuolatos	1 mėnuo		
Morfologija	6 metai	6 metai	6 metai	6 metai
Fiziniai-cheminiai				
Terminės sąlygos	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai
Prisotinimasdeguonimi	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai
Druskingumas	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	
Maistingosios medžiagos	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai
Rūgštingumo sąlygos	3 mėnesiai	3 mėnesiai		
Kiti teršalai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai	3 mėnesiai
Prioritetinės medžiagos	1 mėnuo	1 mėnuo	1 mėnuo	1 mėnuo

1.3.5. Papildomi saugomų teritorijų monitoringo reikalavimai

Pirmiau nurodytos būtinos monitoringo programos papildomos siekiant įvykdyti šiuos reikalavimus:

Geriamojo vandens ėmimo vietos

Paviršinio vandens telkiniai, nustatyti pagal 7 straipsnį, iš kurių tiekiama vidutiniškai daugiau kaip 100 m³ vandens per dieną, turi būti paskelbti monitoringo vietomis ir juose turi būti vykdomas toks papildomas monitoringas, kurio gali reikėti šio straipsnio reikalavimams įvykdyti. Tokiuose telkiniuose monitoringas taikomas visoms į jį išleidžiamoms prioritetinėms medžiagoms ir kitoms medžiagoms, kurių į juos išleidžiami nemaži kiekiai, galį paveikti vandens telkinio

▼B

būklę, ir kurios kontroliuojamos pagal Geriamojo vandens direktyvą. Monitoringas vykdomas tokiu dažnumu:

Aptamaujamos bendruomenės dydis	Dažnumas
< 10 000	4 kartus per metus
10 000–30 000	8 kartus per metus
> 30 000	12 kartų per metus

Saugomos buveinių ir rūšių teritorijos

Tokioms teritorijoms priklausantys vandens telkiniai įtraukiami į pirmiau minėtą veiklos monitoringo programą, kai remiantis poveikio vertinimu ir priežiūros monitoringu nustatoma, kad juose gali būti nepasiekti pagal 4 straipsnį jiems nustatyti aplinkos apsaugos tikslai. Atliekant monitoringą siekiama įvertinti visas telkiniams daromo nemažo poveikio rūšis ir jų dydį ir prireikus įvertinti tokių telkinių būklės pokyčius dėl vykdomų priemonių programų. Monitoringas vykdomas tol, kol teritorijos netenkina vandeniui keliamų reikalavimų, nustatytų įstatymuose, pagal kuriuos tie telkiniai buvo įvardyti, ir kol nepasiekia 4 straipsnyje jiems numatytų tikslų.

1.3.6. Kokybės elementų monitoringo standartai

Metodai, taikomi tipinių parametru monitoringui, turi atitikti toliau išvardytus tarptautinius standartus arba kitus nacionalinius ar tarptautinius standartus, kurie užtikrintų lygiavertę duomenų mokslinę ir palyginamąją kokybę.

Mėginių ėmimas iš didžiųjų bestuburių

ISO 5667–3:1995	Vandens kokybė – mėginių ėmimas – 3 dalis: Mėginių konservavimo ir tvarkymo rekomendacijos
EN 27828: 1994	Vandens kokybė – Biologinių mėginių ėmimo metodai – Dugninių didžiųjų bestuburių mėginių rankinio ėmimo tinklu rekomendacijos
EN 28265: 1994	Vandens kokybė – Biologinių mėginių ėmimo metodai – Dugninių didžiųjų bestuburių mėginių kiekybinių ėmiklių nuo akmeningų substratų sekliuose vandenyse konstrukcijos ir naudojimo rekomendacijos
EN ISO 9391: 1995	Vandens kokybė – Didžiųjų bestuburių mėginių ėmimas giluminiuose vandenyse – Kolonijų, kokybinių ir kiekybinių mėginių ėmiklių panaudojimo rekomendacijos
EN ISO 8689–1:1999	Upių biologinė klasifikacija I DALIS: Biologinės kokybės duomenų, gautų iš dugninių didžiųjų bestuburių tekančiuose vandenyse apžvalgos, interpretavimas
EN ISO 8689–2:1999	Upių biologinė klasifikacija II DALIS: Biologinės kokybės duomenų, gautų iš dugninių didžiųjų bestuburių tekančiuose vandenyse apžvalgos, pateikimo rekomendacijos

Makrofitų mėginių ėmimas

Atitinkami CEN/ISO standartai, kai jie bus sukurti

Žuvų mėginių ėmimas

Atitinkami CEN/ISO standartai, kai jie bus sukurti

▼ B*Diatominių dumblių mėginių ėmimas*

Atitinkami CEN/IISO standartai, kai jie bus sukurti

Fizinių-cheminių parametrų standartai

Visi atitinkami CEN/ISO standartai

Hidromorfologinių parametrų standartai

Visi atitinkami CEN/ISO standartai

1.4. Ekologinės būklės klasifikacija ir pateikimas**1.4.1. Biologinio monitoringo rezultatų palyginamumas**

- i) Siekdamas įvertinti biologinės kokybės elementų vertes kiekvienai paviršinio vandens kategorijai ar labai pakeistiems ir dirbtiniams paviršinio vandens telkiniams, valstybės narės sukuria monitoringo sistemas. Taikant toliau išdėstytą tvarką labai pakeistiems ar dirbtiniams vandens telkiniams, nuorodos į ekologinę būklę laikomos nuorodomis į ekologinį potencialą. Tokiose sistemose galima panaudoti tam tikrą rūšį ar rūšių grupes, kurios yra būdingos visam kokybės elementui.
- ii) Siekdama užtikrinti tokių monitoringo sistemų palyginamumą kiekviena valstybė narė savo taikomų sistemų rezultatus ekologinės būklės klasifikavimo tikslais išreiškia ekologinės kokybės santykiais. Tai yra konkrečiame vandens telkinyje stebimų biologinių parametrų verčių ir etaloninėmis tam telkiniui taikomomis sąlygomis esančių parametrų verčių santykiai. Santykis išreiškiamas skaičiais nuo nulio iki vieneto: gerą ekologinę būklę atspindinčios vertės artėja prie vieneto, blogą – prie nulio.
- iii) Kiekviena valstybė narė savo monitoringo sistemoje kiekvienos paviršinio vandens kategorijos ekologinės kokybės santykio skalę padalija į penkias klases, pradedant labai gera ir baigiant bloga ekologine būkle, kaip apibrėžta 1.2 skirsnyje, ir klasių riboms priskiria tam tikrą skaitmeninę vertę. Vertė, priskiriama labai geros ir geros būklės klasių ribai, ir vertė, priskiriama geros ir vidutiniškos būklės ribai, nustatoma toliau aprašytu kalibravimo būdu.
- iv) Komisija, siekdama užtikrinti, kad klasių ribos būtų nustatytos, laikantis 1.2 skirsnyje pateiktų normatyvinių apibrėžimų, ir kad įvairių valstybių narių nustatytas ribas būtų galima palyginti, padeda tokį kalibravimą atlikti.
- v) Atliekant tokį bendrą kalibravimą Komisija padeda valstybėms narėms keistis informacija, kuri padėtų nustatyti kiekviename Bendrijos ekologiniame regione tam tikras vietas; šios vietos sudarys bendro kalibravimo tinklą. Į šį tinklą turi įeiti vietos, parinktos iš kiekviename ekoregione esančių visų paviršinio vandens telkinių tipų. Kiekvienam parinktam paviršinio vandens telkinio tipui tinkle turi būti bent dvi vietos, kurios atitiktų labai geros ir geros būklės normatyvinių apibrėžimų ribą, ir bent dvi vietos, kurios atitiktų geros ir vidutiniškos būklės normatyvinių apibrėžimų ribą. Vietas parenka ekspertai, apsilankę vietose ir kartu remdamiesi turima informacija.
- vi) Kiekvienos valstybės narės monitoringo sistema taikoma toms bendro kalibravimo tinklo vietoms, kurios yra ekoregione ir priklauso tokiam paviršinio vandens tipui, kuriam sistema taikoma pagal šios direktyvos reikalavimus. Kalibravimo rezultatai taikomi nustatant skaitmenines atitinkamų klasių ribų vertes kiekvienos valstybės narės monitoringo sistemoje.
- vii) Komisija parengia vietų, kurios sudarys bendro kalibravimo tinklą, registro projektą. Galutinis vietų registras nustatomas taikant 21 straipsnio 2 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą.

▼ M2

▼B

- viii) Komisija ir valstybės narės baigia kalibravimą per 18 mėnesių nuo tos dienos, kai paskelbiamas galutinai suderintas registras.

▼M2

- ix) Bendro kalibravimo rezultatai ir valstybių narių monitoringo sistemos klasių vertės, kurios nustatytos pagal i–viii punktus ir kuriomis siekiama iš dalies pakeisti šios direktyvos neesmines nuostatas jas papildant, patvirtinamos taikant 21 straipsnio 3 dalyje nurodytą reguliavimo procedūrą su tikrinimu ir paskelbiamos per 6 mėnesius nuo bendro kalibravimo užbaigimo.

▼B

1.4.2. Monitoringo rezultatų ir ekologinės būklės bei ekologinio potencialų klasių pateikimas

- i) Paviršinio vandens kategorijos: vandens telkinio ekologinės būklės klasė nustatoma pagal žemesniąją vertę, kuri yra nustatyta atliekant atitinkamų kokybės elementų, suklasifikuotų toliau pateiktos lentelės pirmojoje skiltyje, biologinį ir fizinių-cheminį monitoringą. Valstybės narės pateikia kiekvieno upės baseino rajono žemėlapi, kuriame kiekvieno vandens telkinio ekologinės būklės klasė yra pažymėta spalva pagal toliau pateiktos lentelės antrąją skiltį.

Ekologinės būklės klasė	Spalvinis kodas
Labai gera	Mėlyna
Gera	Žalia
Vidutiniška	Geltona
Bloga	Oranžinė
Labai bloga	Raudona

- ii) Labai pakeisti ir dirbtiniai vandens telkiniai: vandens telkinio ekologinio potencialo būklės klasė nustatoma pagal žemesniąją vertę, kuri yra nustatyta atliekant atitinkamų kokybės elementų, suklasifikuotų toliau pateiktos lentelės pirmojoje skiltyje, biologinį ir fizinių-cheminį monitoringą. Valstybės narės pateikia kiekvieno upės baseino rajono žemėlapi, kuriame kiekvieno dirbtinio vandens telkinio ekologinio potencialo klasė yra pažymėta spalva pagal toliau pateiktos lentelės antrąją skiltį, o labai pakeisto vandens telkinio ekologinė potencialo klasė – pagal lentelės trečiąją skiltį:

Ekologinio potencialo klasė	Spalvinis kodas	
	Dirbtiniai vandens telkiniai	Labai pakeisti
Gera ir labai gera	Žalia su šviesiai pilkais strypais	Žalia su tamsiai pilkais strypais
Vidutiniška	Geltona su šviesiai pilkais strypais	Geltona su tamsiai pilkais strypais
Bloga	Oranžinė su šviesiai pilkais strypais	Oranžinė su tamsiai pilkais strypais
Labai bloga	Raudona su šviesiai pilkais strypais	Raudona su tamsiai pilkais strypais

- iii) Valstybės narės juodu tašku žemėlapyje taip pat pažymi tuos vandens telkinius, kuriuose gera būklė arba geras ekologinis potencialas nepasiektas dėl to, kad tam tikrų sintetinių ar nesin-

▼ B

tetinių teršalų atžvilgiu nesilaikoma vieno ar kelių tam telkiniui nustatytų aplinkos kokybės standartų (pagal tos valstybės narės nustatytą standartų laikymosi režimą).

1.4.3. Cheminės būklės monitoringo rezultatų ir klasių pateikimas

Kai vandens telkinyje laikomasi visų aplinkos kokybės standartų, nustatytų pagal IX priedą, 16 straipsnį ir kitus atitinkamus aplinkos kokybės standartus nustatančius Bendrijos teisės aktus, tas telkinys registruojamas kaip esantis geros cheminės būklės. Jei ne, telkinys registruojamas kaip nesantis geros cheminės būklės.

Valstybės narės pateikia kiekvieno upės baseino rajono žemėlapi, kuriame kiekvieno vandens telkinio cheminės būklės klasė yra pažymėta spalva pagal toliau pateiktos lentelės antrąją skiltį.

Chemines būklės klasė	Spalvinis kodas
Gera	Mėlyna
Nepasiekta cheminė būklė	Raudona

2. POŽEMINIS VANDUO

2.1. Požeminio vandens kiekybinė būklė

2.1.1. Kiekybinės būklės klasifikavimo parametras

Požeminio vandens lygio režimas

2.1.2. Kiekybinės būklės apibrėžimas

Elementas	Gera būklė
Požeminio vandens lygis	<p>Požeminio vandens lygiui požeminio vandens telkinyje palaikyti užtenka esamų požeminio vandens išteklių, esant tam pačiam ilgalaikiam metiniam vandens ėmimo iš telkinio vidurkiui.</p> <p>Taigi požeminio vandens lygio pokyčiai dėl antropogeninių priežasčių:</p> <ul style="list-style-type: none"> — nekludo pasiekti pagal 4 straipsnį susijusiems paviršiniams vandenims nustatytų aplinkos apsaugos tikslų, — kiek ženkliau neprastina tokių vandenų būklės, — nepakenkia sausumos ekosistemoms, kurios tiesiogiai priklauso nuo požeminio vandens telkinio, <p>o vandens tėkmės krypties pasikeitimai dėl lygio pokyčių gali atsirasti tik laikinai arba nuolatos tik ribotame plote, bet dėl to į jį nepatenka nei sūrus vanduo, nei kas kita, ir tai nerodo ilgalaikių, aiškiai matomų antropogeniškai sukulto tėkmės krypties pasikeitimo tendencijų, dėl kurių į vandenį gali patekti tokios intruzijos.</p>

2.2. Požeminio vandens kiekybinės būklės monitoringas

2.2.1. Požeminio vandens lygio monitoringo tinklas

Požeminio vandens monitoringo tinklas įrengiamas pagal 7 ir 8 straipsnių reikalavimus. Monitoringo tinklas turi būti suprojektuotas taip, kad jis leistų patikimai įvertinti visų požeminio vandens telkinių

▼B

ar jų grupių kiekybinę būklę, įskaitant ir esamų požeminio vandens išteklių būklę. Valstybės narės pateikia žemėlapi ar žemėlapius, kuriuose yra pažymėtas upės baseino valdymo plane nurodytas požeminio vandens monitoringo tinklas.

2.2.2. Monitoringo vietų tankumas

Tinkle turi būti pakankamai tipišku monitoringo taškų, kad būtų galima kiekviename požeminio vandens telkinyje arba tokių telkinių grupėje apytikriai apskaičiuoti požeminio vandens lygį atsižvelgiant į trumpalaikius ir ilgalaikius vandens pasipildymo svyravimus, visų pirma, kad:

- požeminio vandens telkiniuose, kuriuose yra pavojus, kad gali būti nepasiekti pagal 4 straipsnį nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, monitoringo taškų tankumas būtų pakankamas ir leistų įvertinti vandens ėmimo iš telkinio ir išleidimo į jį poveikį vandens lygiui jame,
- požeminio vandens telkiniuose, kuriuose požeminis vanduo teka per valstybės narės sieną, būtų pakankamai monitoringo taškų, kurie leistų apytikriai įvertinti požeminio vandens tėkmės per valstybės narės sieną kryptį ir apimtį.

2.2.3. Stebėjimų dažnumas

Stebėjimų dažnumas turi būti pakankamas, kad leistų įvertinti kiekvieno požeminio vandens telkinio ar grupės telkinių kiekybinę būklę, atsižvelgiant į trumpalaikius ir ilgalaikius vandens pasipildymo svyravimus, visų pirma, kad:

- požeminio vandens telkiniuose, kuriuose yra pavojus, kad gali būti nepasiekti pagal 4 straipsnį nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, matavimų dažnumas būtų pakankamas, kad būtų galima įvertinti vandens ėmimo iš telkinio ir išleidimo į jį poveikį vandens lygiui jame,
- požeminio vandens telkiniuose, kuriuose požeminis vanduo teka per valstybės narės sieną, matavimai būtų atliekami pakankamai dažnai, kad būtų galima apytikriai įvertinti požeminio vandens tėkmės per valstybės narės sieną kryptį ir apimtį.

2.2.4. Požeminio vandens kiekybinės būklės aiškinimas ir pateikimas

Iš monitoringo tinklo gauti duomenys apie požeminio vandens telkinį ar grupę telkinių naudojami to telkinio ar telkinių kiekybinei būklei įvertinti. Vadovaudamasi 2.5 skirsniu valstybės narės pateikia atlikto požeminio vandens kiekybinės būklės vertinimo žemėlapi, kuriame taiko šiuos žymėjimus:

Gera: žalia

Bloga: raudona.

2.3. **Požeminio vandens cheminė būklė**

2.3.1. Parametrai, taikomi nustatant požeminio vandens cheminę būklę

Elektros laidis

Teršalų koncentracija

2.3.2. Geros požeminio vandens cheminės būklės apibrėžimas

Elementai	Gera būklė
Bendrieji	Požeminio vandens telkinio cheminė sudėtis tokia, kad teršalų koncentracija: <ul style="list-style-type: none"> — (toliau nurodytų teršalų) nerodo, kad į

▼ B

Elementai	Gera būklė
	<p>vandenį būtų patekę druskinių ar kitokių intruzijų,</p> <ul style="list-style-type: none"> — neviršija kokybės standartų, taikomų vadovaujantis 17 straipsniu pagal kitus atitinkamus Bendrijos teisės aktus, — netrukdyt pasiekti pagal 4 straipsnį susijusiems paviršiniams vandenims nustatytų aplinkos apsaugos tikslų, reikšmingiau nepablogins ekologinės ar cheminės tokių telkinių būklės ir reikšmingiau nepakenks sausumos ekologinėms sistemoms, kurios tiesiogiai priklauso nuo to požeminio vandens telkinio.
Elektros laidis	Laidumo pokyčiai nerodo druskingos ar kitokios intruzijos į požeminio vandens telkinį.

2.4. **Požeminio vandens cheminės būklės monitoringas**

2.4.1. Požeminio vandens monitoringo tinklas

Požeminio vandens monitoringo tinklas įrengiamas pagal 7 ir 8 straipsnių reikalavimus. Monitoringo tinklas turi būti suprojektuotas taip, kad per jį būtų galima nuosekliai ir išsamiai apžvelgti požeminio vandens cheminę būklę kiekviename upės baseine ir nustatyti ilgalaikės antropogeninės veiklos sąlygojamas teršalų didėjimo tendencijas.

Remdamosi pagal 5 straipsnį ir II priedą atliktu apibūdinimu ir poveikio vertinimu valstybės narės kiekvienam upės baseino valdymo plano laikotarpiui sudaro priežiūros monitoringo programą. Šios programos duomenys naudojami veiklos monitoringo programai sudaryti likusiam atitinkamo plano laikotarpiui.

Plane turi būti nurodytas apytikris monitoringo programų rezultatų patikimumo ir tikslumo laipsnis.

2.4.2. Priežiūros monitoringas

Tikslas

Priežiūros monitoringas vykdomas:

- poveikio vertinimo procedūrai papildyti ir pagrįsti,
- norint gauti informaciją, kurios reikia ilgalaikėms gamtinių sąlygų ir antropogeninės veiklos sąlygojamoms tendencijoms vertinti.

Monitoringo vietų parinkimas

Kiekvienam iš toliau nurodytų telkinių parenkamas pakankamas monitoringo vietų skaičius:

- telkiniams, kuriuos apibūdinus pagal II priedą nustatomas rizikos faktorius,
- telkiniams, kurie kerta valstybės narės sienas.

Parametrų parinkimas

Visuose parinktuose požeminio vandens telkiniuose stebimi visi šie pagrindiniai parametrai:

- deguonies kiekis,

▼B

- pH vertė,
- elektros laidis,
- nitratai,
- amonis.

Telkiniuose, kuriuose pagal II priedą nustatoma, jog juose gali būti nepasiekta gera būklė, taip pat stebimi tie parametrai, kurie sąlygoja tokią riziką.

Valstybės sienas kertančiuose vandens telkiniuose taip pat stebimi tie parametrai, kurie yra svarbūs norint apsaugoti požeminio vandens srautą, naudojamą visokiausiems reikmėms.

2.4.3. Veiklos monitoringas

Tikslas

Veiklos monitoringas vykdomas tarp priežiūros monitoringo programų siekiant:

- nustatyti visų požeminio vandens telkinių ar jų grupių, kuriems yra nustatytas rizikos faktorius, cheminę būklę,
- nustatyti, ar yra ilgalaikių antropogeninės veiklos sąlygojamų kai kurių teršalų koncentracijos didėjimo tendencijų.

Monitoringo vietų parinkimas

Veiklos monitoringas taikomas visiems požeminio vandens telkiniams ar jų grupėms, kurioms, atlikus pagal II priedą poveikio vertinimą ir priežiūros monitoringą, nustatoma rizika, kad gali būti nepasiekti pagal 4 straipsnį nustatyti tikslai. Monitoringo vietos parenkamos atsižvelgiant taip pat į tai, ar gaunami iš tos vietos monitoringo duomenys tipišškai atspindi atitinkamo požeminio vandens telkinio ar telkinių kokybę.

Stebėjimų dažnumas

Veiklos monitoringas vykdomas tarp priežiūros monitoringo programų tokiu dažnumu, kurio pakanka atitinkamam poveikiui nustatyti, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

2.4.4. Teršalų tendencijų nustatymas

Valstybės narės priežiūros ir veiklos monitoringo duomenis naudoja, siekdamos nustatyti ilgalaikes antropogeninės veiklos sąlygojamas teršalų didėjimo tendencijas ir tokių tendencijų mažinimo priemones. Turi būti nurodyti atskaitos metai ar laikotarpis, nuo kurio tendencijos didėjimas nustatomas ir skaičiuojamas. Tendencijos apskaičiuojamos požeminio vandens telkiniui arba atitinkamais atvejais — grupei telkinių. Tendencijos mažėjimą būtina parodyti statistiškai ir nurodyti apskaičiavimų patikimumo laipsnį.

2.4.5. Požeminio vandens cheminės būklės aiškinimas ir pateikimas

Požeminio vandens telkinio būklė vertinama pagal visus atskirų jo monitoringo taškų duomenis. Nepažeidžiant atitinkamų direktyvų, norint gera požeminio vandens telkinio būklė pagal tuos cheminius parametrus, kuriems Bendrijos teisės aktuose yra nustatyti aplinkos kokybės standartai, nustatoma:

- apskaičiuojant kiekvieno požeminio vandens telkinyje ar telkinių grupėje esančio monitoringo taško rezultatų vidurkį,
- vadovaujantis 17 straipsniu ir remiantis tais rezultatų vidurkiu parodoma, ar požeminio vandens cheminė būklė yra gera.

▼ B

Vadovaudamasis 2.5 skirsniu valstybės narės pateikia požeminio vandens telkinių žemėlapi, kuriame telkinių cheminė būklė yra pažymėta šiomis spalvomis:

Gera: žalia

Bloga:
raudona.

Valstybės narės taip pat juodu tašku žemėlapyje pažymi tuos požeminio vandens telkinius, kuriuose reikšmingai ir nuolat didėja žmogaus veiklos sąlygojama kokio nors teršalo koncentracija. Tendencijos mažėjimas žemėlapyje žymimas mėlynu tašku.

Žemėlapiai pridedami prie upės baseino valdymo plano.

2.5. Požeminio vandens būklės pateikimas

Valstybės narės upės baseino valdymo plane pateikia žemėlapi, kuriame pagal 2.2.4 ir 2.4.5 skirsnių reikalavimus spalvomis pažymi kiekvieno požeminio vandens telkinio ir telkinių grupės kiekybinę ir cheminę būklę. Valstybės narės pagal 2.2.4 ir 2.4.5 skirsnių reikalavimus gali pateikti ne atskirus, bet vieną žemėlapi, bet tokiu atveju žemėlapyje jos pažymi pagal 2.4.5 skirsnio reikalavimus tuos telkinius, kuriuose pastebima ženkli ir pastovi tam tikro teršalo didėjimo tendencija ir kuriuose toji tendencija mažėja.

VI PRIEDAS

I PRIEMONIŲ PROGRAMAS ĮTRAUKTINŲ PRIEMONIŲ SĄRAŠAS

A DALIS

Priemonės, kurių reikalaujama pagal šias direktyvas:

- i) Maudyklų vandens kokybės direktyvą 76/160/EEB;
- ii) Paukščių direktyvą 79/409/EEB ⁽¹⁾;
- iii) Geriamojo vandens direktyvą 80/778/EEB su pakeitimais, padarytais Direktyva 98/83/EB;
- iv) Stambių avarijų (Seveso) direktyvą 96/82/EB ⁽²⁾;
- v) Poveikio aplinkai vertinimo direktyvą 85/337/EEB ⁽³⁾;
- vi) Nuotėkų dumblo direktyvą 86/278/EEB ⁽⁴⁾;
- vii) Miesto nuotėkų valymo direktyvą 91/271/EEB;
- viii) Auginamųjų produktų apsaugos direktyvą 91/414/EEB;
- ix) Nitratų direktyvą 91/676/EEB;
- x) Natūralių buveinių direktyvą 92/43/EEB ⁽⁵⁾;
- xi) Taršos integruotos prevencijos ir kontrolės direktyvą 96/61/EB.

B DALIS

Toliau pateikiamas neekskluzyvinis papildomų priemonių, kurias valstybės narės gali taikyti savo upių baseino rajono priemonių programoje, kurios reikalaujama 11 straipsnio 4 dalyje, sąrašas:

- i) teisinės priemonės
- ii) administracinės priemonės
- iii) ekonominės ir fiskalinės priemonės
- iv) derybomis pasiekti aplinkos apsaugos susitarimai
- v) išmetamų teršalų kontrolės priemonės
- vi) geros praktikos kodeksai
- vii) šlapžemių ir atkūrimas
- viii) vandens ėmimo kontrolė
- ix) paklausos valdymo priemonės, *inter alia*, skatinimas auginti tinkamus žemės ūkio pasėlius, pavyzdžiui, mažai drėgmės reikalaujančius augalus sausringose teritorijose
- x) našumo ir pakartotino naudojimo priemonės, pavyzdžiui, vandenį taupiai naudojančios technologijos pramonėje ir taupūs drėkinimo metodai
- xi) statybos projektai

⁽¹⁾ OL L 103, 1979 4 25, p. 1.

⁽²⁾ OL L 10, 1997 1 14, p. 13.

⁽³⁾ OL L 175, 1985 7 5, p. 40. Direktyva su pakeitimais, padarytais Direktyva 97/11/EB (OL L 73, 1997 3 14, p. 5).

⁽⁴⁾ OL L 181, 1986 7 8, p. 6.

⁽⁵⁾ OL L 206, 1992 7 22, p. 7.

▼B

- xii) vandens gėlinimo įrenginiai
- xiii) atstatomieji projektai
- xiv) dirbtinis vandeningųjų sluoksnių papildymas vandeniu
- xv) švietimo projektai
- xvi) tyrimo, plėtros ir parodomieji projektai
- xvii) kitos atitinkamos priemonės.

VII PRIEDAS

UPĖS BASEINO VALDYMO PLANAI

- A. Upės baseino valdymo planus sudaro šie elementai:
1. Bendras upės baseino rajono ypatybių apibūdinimas pagal 5 straipsnį ir II priedą. Čia turi būti:
 - 1.1. apibūdinant paviršinius vandenis:
 - vandens telkinių žemėlapiai, nurodant jų vietą ir ribas,
 - ekologinių regionų ir paviršinio vandens telkinių tipų, esančių upės baseine, žemėlapiai,
 - paviršinio vandens telkinių tipų etaloninės sąlygos.
 - 1.2. apibūdinant požeminius vandenis:
 - požeminio vandens telkinių žemėlapiai, nurodant jų vietą ir ribas.
 2. Ženklių poveikių ir žmogaus veiklos įtakos paviršiniams ir požeminiams vandenims apibendrinimas, taip pat:
 - sutelktojo šaltinio keliamos taršos vertinimas,
 - pasklidusių taršos šaltinių keliamos taršos vertinimas, taip pat žemės naudojimo apibūdinimas,
 - poveikio kiekybinei vandens būklei, įskaitant vandens ėmimo poveikį, vertinimas,
 - kitų žmogaus veiklos poveikių vandens būklei analizė.
 3. Saugomų teritorijų identifikavimas ir žemėlapiai, kaip reikalaujama 6 straipsnyje ir IV priede.
 4. Monitoringo tinklų, įrengtų taikant 8 straipsnį ir V priedą, žemėlapiai ir žemėlapių forma pateikti pagal tas nuostatas įvykdytų monitoringo programų rezultatų duomenys apie:
 - 4.1. paviršinių vandenų ekologinę ir cheminę būklę;
 - 4.2. požeminių vandenų cheminę ir kiekybinę būklę;
 - 4.3. saugomas teritorijas.
 5. Aplinkos apsaugos tikslų, nustatytų paviršiniams ir požeminiams vandenims bei saugomoms teritorijoms pagal 4 straipsnį, sąrašas, įskaitant visų pirma atvejus, kai buvo pritaikytos 4 straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalys ir su jais susijusi pagal tą straipsnį būtina informacija.
 6. Ekonominė vandens naudojimo analizės santrauka, kaip reikalaujama 5 straipsnyje ir III priede.
 7. Pagal 11 straipsnį priimtos priemonių programos ar programų apibendrinimas, įskaitant būdus, kaip jomis siekiama 4 straipsnį nustatytų tikslų:
 - 7.1. Bendrijos vandens apsaugos teisės aktų įgyvendinimui būtinų priemonių apibendrinimas;
 - 7.2. ataskaita apie praktiškai atliktus veiksmus ir pritaikytas priemones, kuriomis siekiama įgyvendinti vandens naudojimo sąnaudų susigrąžinimo principą pagal 9 straipsnį;
 - 7.3. taikytų priemonių, siekiant įvykdyti 7 straipsnio reikalavimus, apibendrinimas;

▼B

- 7.4. vandens ėmimo ir užtvėnkimo kontrolės priemonių apibendrinimas, įskaitant nuorodas į registrus ir atvejus, kai buvo taikytos išimties pagal 11 straipsnio 3 dalies e punktą;
 - 7.5. iš sutelktųjų taršos šaltinių išleidžiamų teršalų ir kitokios veiklos, turinčios poveikį vandens būklei, kontrolės priemonių, taikytų pagal 11 straipsnio 3 dalies g ir i punktus, apibendrinimas;
 - 7.6. atvejai, kai pagal 11 straipsnio 3 dalies j punktą buvo duotas leidimas išleisti teršalus į požeminius vandenis;
 - 7.7. priemonių, taikytų prioritetinėms medžiagoms pagal 16 straipsnį, apibendrinimas;
 - 7.8. priemonių, skirtų atsitiktinei taršai išvengti ar sumažinti, apibendrinimas;
 - 7.9. priemonių, taikytų pagal 11 straipsnio 5 dalį vandens telkiniams, kuriuose tikriausiai nebus pasiekti pagal 4 straipsnį nustatyti reikalavimai, apibendrinimas;
 - 7.10. detali informacija apie papildomas priemones, kurių reikia siekiant nustatytų aplinkos apsaugos tikslų;
 - 7.11. detali informacija apie priemones, taikytas sustabdyti jūros vandens taršą pagal 11 straipsnio 6 dalį.
 8. Kitų detalesnių programų ar valdymo planų, skirtų tam tikroms baseino dalims, sektoriams, problemoms ar vandens tipams, sąrašas kartu su jų turinio santrauka.
 9. Taikytų viešų informacinių ir konsultacinių priemonių, jų rezultatų ir jų sąlygotų plano pakeitimų apibendrinimas.
 10. Kompetentingų institucijų sąrašas pagal I priedą.
 11. Informaciniai centrai ir tvarka, kaip gauti pagrindinius 14 straipsnio 1 dalyje minimus dokumentus ir informaciją, visų pirma detalią informaciją apie priemones, priimtas pagal 11 straipsnio 3 dalies g ir i punktus, ir faktiškai surinktus monitoringo duomenis pagal 8 straipsnį ir V priedą.
- B. Pirmajame atnaujintame upės baseino valdymo plano variante ir visuose kituose jo atnaujintuose variantuose nurodoma:
1. visų pakeitimų ir atnaujinimų, padarytų po ankstesniojo upės baseino valdymo plano varianto paskelbimo, apibendrinimas, įskaitant jo atliktinių pagal 14 straipsnio 4, 5, 6 ir 7 dalis peržiūrėjimų apibendrinimą;
 2. pažangos siekiant aplinkos apsaugos tikslų įvertinimas, taip pat monitoringo rezultatai per ankstesniojo plano laikotarpį, pateikti žemėlapiu forma, ir paaiškinimas, kodėl kai kurie aplinkos apsaugos tikslai nepasiekti;
 3. neįvykdytų priemonių, kurios buvo numatytos ankstesniame upės baseino valdymo plano variante, apibendrinimas ir neįvykdymo paaiškinimas;
 4. visų papildomų tarpinių priemonių, kurių buvo imtasi pagal 11 straipsnio 5 dalį po ankstesniojo upės baseino valdymo plano varianto paskelbimo, apibendrinimas.

*VIII PRIEDAS***ORIENTACINIS PAGRINDINIŲ TERŠALŲ SĄRAŠAS**

1. Organiniai halogeniniai junginiai ir medžiagos, kurios vandens aplinkoje gali sudaryti tokius junginius.
2. Organiniai fosforo junginiai.
3. Organotino junginiai.
4. Medžiagos ir preparatai arba jų tirpimo vandenyje produktai, jeigu buvo įrodyta, kad jie turi kancerogeninių arba mutageninių savybių, arba tokių savybių, kurios gali paveikti stereoidogeninę, tiroidinę, reprodukcijos arba kitas su vidaus sekrecijos liaukomis susijusias funkcijas vandens aplinkoje arba per ją.
5. Patvarūs angliavandeniliai ir patvarios bei biologiškai kaupiamos organinės toksiškos medžiagos.
6. Cianidai.
7. Metalai ir jų junginiai.
8. Arsenas ir jo junginiai.
9. Biocidai ir augalų apsaugos produktai.
10. Suspensinės medžiagos.
11. Medžiagos, prisidedančios prie eutrofikacijos (ypač nitratai ir fosfatai).
12. Medžiagos, kurios neigiamai veikia deguonies pusiausvyrą (ir gali būti matuojamos taikant BOD, COD ir pan. parametrus).

*IX PRIEDAS***IŠMETAMŲ TERŠALŲ RIBINĖS VERTĖS IR APLINKOS KOKYBĖS STANDARTAI**

Šioje direktyvoje išmetamų teršalų ribinės vertės ir aplinkos kokybės standartai – tai „ribinės vertės“ ir „kokybės reikalavimai“, nustatyti dėl Direktyvos 76/464/EEB priimtose direktyvose, būtent:

- i) Išleidžiamų gyvsidabrio teršalų direktyvoje (82/176/EEB) ⁽¹⁾.
- ii) Išleidžiamų kadmio teršalų direktyvoje (83/513/EEB) ⁽²⁾.
- iii) Gyvsidabrio direktyvoje (84/156/EEB) ⁽³⁾.
- iv) Išmetamų heksachlorcikloheksano teršalų direktyvoje (84/491/EEB) ⁽⁴⁾.
- v) Išmetamų pavojingų medžiagų direktyvoje (86/280/EEB) ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ OL L 81, 1982 3 27, p. 29.

⁽²⁾ OL L 291, 1983 10 24, p. 1.

⁽³⁾ OL L 74, 1984 3 17, p. 49.

⁽⁴⁾ OL L 274, 1984 10 17, p. 11.

⁽⁵⁾ OL L 181, 1986 7 4, p. 16.

▼ M3

X PRIEDAS

PRIORITETINIŲ MEDŽIAGŲ SĄRAŠAS VANDENS POLITIKOS SRITYJE

Kiekis	CAS numeris ⁽¹⁾	ES numeris ⁽²⁾	Prioritetinės medžiagos pavadinimas ⁽³⁾	Nustatyta kaip prioritetinė pavojinga medžiaga
1)	15972-60-8	240-110-8	Alachloras	
2)	120-12-7	204-371-1	Antracenas	X
3)	1912-24-9	217-617-8	Atrazinas	
4)	71-43-2	200-753-7	Benzenas	
5)	netaikytina	netaikytina	Bromintas difenileteris ⁽⁴⁾	X ⁽⁵⁾
	32534-81-9	netaikytina	Pentabromdifenileteris (giminingos medžiagos Nr. 28, 47, 99, 100, 153 ir 154)	
6)	7440-43-9	231-152-8	Kadmis ir jo junginiai	X
7)	85535-84-8	287-476-5	Chloralkanai, C ₁₀₋₁₃ ⁽⁴⁾	X
8)	470-90-6	207-432-0	Chlorfenvinfosas	
9)	2921-88-2	220-864-4	Chlorpirifosas (etilo chlorpirifosas)	
10)	107-06-2	203-458-1	1,2-dichlorešanas	
11)	75-09-2	200-838-9	Dichlormetanas	
12)	117-81-7	204-211-0	Di(2-etilheksil)ftalatas (DEHP)	
13)	330-54-1	206-354-4	Diuronas	
14)	115-29-7	204-079-4	Endosulfanas	X
15)	206-44-0	205-912-4	Fluorantenas ⁽⁶⁾	
16)	118-74-1	204-273-9	Heksachlorbenzenas	X
17)	87-68-3	201-765-5	Heksachlorbutadienas	X
18)	608-73-1	210-158-9	Heksachlorcikloheksanas	X
19)	34123-59-6	251-835-4	Izoproturonas	
20)	7439-92-1	231-100-4	Švinas ir jo junginiai	
21)	7439-97-6	231-106-7	Gyvsidabris ir jo junginiai	X
22)	91-20-3	202-049-5	Naftalenas	
23)	7440-02-0	231-111-14	Nikelis ir jo junginiai	
24)	25154-52-3	246-672-0	Nonilfenolis	X
	104-40-5	203-199-4	(4-(para)nonilfenolis)	X
25)	1806-26-4	217-302-5	Oktilfenolis	
	140-66-9	netaikytina	(4-(1,1',3,3'-tetrametilbutil)-fenolis)	

▼M3

Kiekis	CAS numeris ⁽¹⁾	ES numeris ⁽²⁾	Prioritetinės medžiagos pavadinimas ⁽³⁾	Nustatyta kaip prioritetinė pavojinga medžiaga
26)	608-93-5	210-172-5	Pentachlorbenzenas	X
27)	87-86-5	231-152-8	Pentachlorfenolis	
28)	netaikytina	netaikytina	Poliaromatiniai angliavandeniliai	X
	50-32-8	200-028-5	(Benzo(a)pirenas)	X
	205-99-2	205-911-9	(Benzo(b)fluorantenas)	X
	191-24-2	205-883-8	(Benzo(g,h,i)perilenas)	X
	207-08-9	205-916-6	(Benzo(k)fluorantenas)	X
	193-39-5	205-893-2	(Indeno(1,2,3-cd)pirenas)	X
29)	122-34-9	204-535-2	Simazinas	
30)	netaikytina	netaikytina	Tributilalavo junginiai	X
	36643-28-4	netaikytina	(Tributilalavo katijonas)	X
31)	12002-48-1	234-413-4	Trichlorbenzenai	
32)	67-66-3	200-663-8	Trichlormetanas (chloroformas)	
33)	1582-09-8	216-428-8	Trifluralinas	

⁽¹⁾ CAS: Chemines medžiagas registruojanti tarnyba.

⁽²⁾ ES numeris: Europos esamų komercinių cheminių medžiagų sąrašas (EINECS) arba Europos naujų cheminių medžiagų sąrašas (ELINCS).

⁽³⁾ Ten, kur atrinktos medžiagų grupės, sąraše kaip orientaciniai parametrai nurodyti tos grupės tipiniai atstovai (skliausteliuose ir be numerio). Šioms medžiagų grupėms orientaciniai parametrai turi būti nustatomi naudojant analitinį metodą.

⁽⁴⁾ Šios medžiagų grupės paprastai apima daug atskirų junginių. Tinkami orientaciniai parametrai šiuo metu dar negali būti pateikti.

⁽⁵⁾ Tik pentabrombifenileteris (CAS numeris 32534-81-9).

⁽⁶⁾ Fluorantenas į sąrašą įtrauktas kaip kitų, pavojingesnių poliaromatinių angliavandenilių indikatorius.

XI PRIEDAS

A ŽEMĖLAPIS

A sistema: Upių ir ežerų ekoregionai

1. Iberijos-Makronezijos regionas
2. Pirėnai
3. Italija, Korsika ir Malta
4. Alpės
5. Dinarų Vakarų Balkanai
6. Graikijos Vakarų Balkanai
7. Rytų Balkanai
8. Vakarų aukštumos
9. Vidurio aukštumos
10. Karpatai
11. Vengrijos žemumos
12. Krymo provincija
13. Vakarų lygumos
14. Vidurio lygumos
15. Baltijos sritis
16. Rytų lygumos

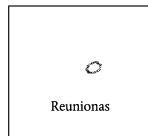
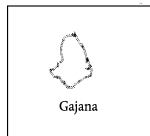
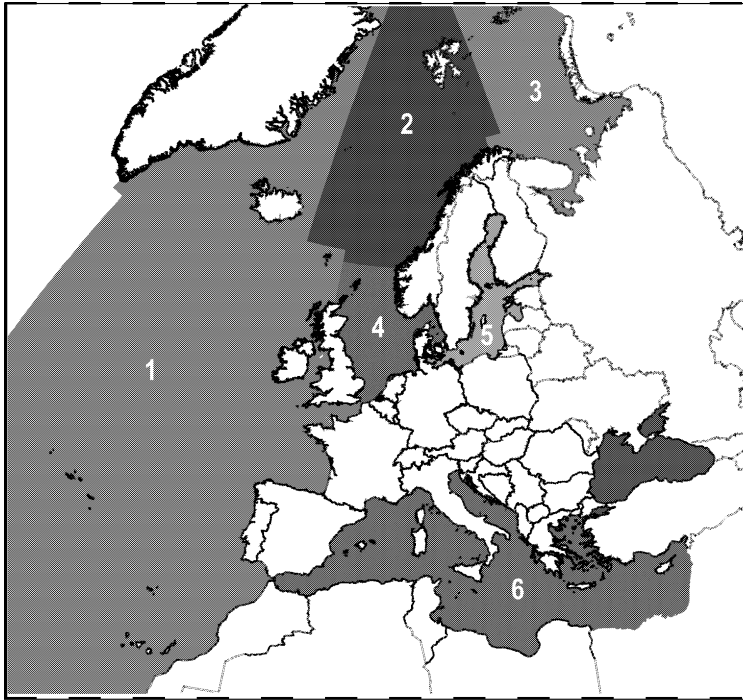
▼B

17. Airija ir Šiaurės Airija
18. Didžioji Britanija
19. Islandija
20. Šiaurės aukštumos
21. Tundra
22. Fenoskandijos skydas
23. Taiga
24. Kaukazas
25. Kaspijos įdauba

▼ B

B ŽEMĖLAPIS

A sistema: Tarpinių vandenų ir pakarančių vandenų ekoregionai

1. Atlanto vandenynas
2. Norvegijos jūra
3. Barenco jūra
4. Šiaurės jūra
5. Baltijos jūra
6. Viduržemio jūra